

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความอดสาหะในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี

ปริญญานิพนธ์
ของ
สุภาภรณ์ ศศิฉิลกธรรม

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
กุมภาพันธ์ 2543
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร.นันทา สุริรักษา)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)
วันที่ ๒๖ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่ น้อย กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนวคิดและข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเมตตา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างมาก จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร จัตรศุภกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันเพ็ญ พงศ์ประยูร และอาจารย์ ดร.นันทา สุรักษา ที่กรุณาให้คำแนะนำและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ และขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.เมธินันท์ ภิัญญชน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธรรมกร ธาราศรีสุทธิ ที่กรุณาให้คำปรึกษาให้คำแนะนำด้วยความเมตตา และขอขอบพระคุณ คุณณัฐร เจือดี ที่ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูล และกรุณาให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาในการแปลผลข้อมูลครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ คณะครู อาจารย์ และนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ คุณลัดดาภรณ์ พิพัฒน์เขมากร คุณจรรยา ประทุมรุ่ง คุณพินิจ บุญยัต คุณวชิรา บุตรวิญญู คุณปวิพร ปินตาปลุก คุณกลอยใจ ทองลิ้ม คุณศิริวัฒนาพร พริ้งเพระ คุณวันวิสาข์ ดันตระกูล คุณนันทยา คงประพันธ์ คุณจริยกุล ตริสุวรรณ และเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนวที่ให้งำลังใจและแสดงความห่วงใยผู้วิจัยตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงสุดและน้อมรำลึกถึงพระคุณของ คุณพ่อสมบุญ คุณแม่เน้ย แก้วจงประสิทธิ์ และพี่ ๆ น้อง ๆ ครอบครัวแก้วจงประสิทธิ์ ทุกคนที่ให้ความรัก ความห่วงใย ให้งำลังใจและทุนทรัพย์ ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้วิจัยมีความอดสาหะในการศึกษา ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบคุณ คุณเสริม จันท์อำ ดาปตริเดชา ศรลัมภ์ และคุณยุพา ศรลัมภ์ ที่ให้การสนับสนุน และให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยมาโดยตลอด ขอขอบคุณ ด.ญ.วิษญา ด.ช.วิษญ์ ศศิธิลภธรรม สำหรับความรัก ความห่วงใย และเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยตลอดมาจนผู้วิจัย ประสบความสำเร็จในการศึกษา

คุณค่าทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากงานวิจัยในครั้งนี้ ขอมอบให้กับบุพการีของผู้วิจัยและบูรพคณาจารย์ทุกท่านที่อยู่เบื้องหลังแห่งการวางรากฐานการศึกษาให้กับผู้วิจัยตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน

สุภาภรณ์ ศศิธิลภธรรม

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	6
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	6
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความอุตสาหกรรมและปัจจัยที่ส่งผลต่อ	
ความอุตสาหกรรม	11
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความอุตสาหกรรม	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความอุตสาหกรรม	23
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเจตคติต่อการเรียน	25
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการเรียน	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการเรียน	28
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัว	29
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัว	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัว	31
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความคาดหวังของ	
ผู้ปกครอง	33
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง.....	34
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน	35
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน	40
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	44
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	44
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	46

บทที่	หน้า
วิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ	46
วิธีดำเนินการการเก็บรวบรวมข้อมูล	61
วิธีจัดกระทำกับข้อมูล	62
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	62
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาค้นคว้า	64
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล	64
การวิเคราะห์ข้อมูล	65
การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า	66
ผลการศึกษาค้นคว้า	66
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	80
บทย่อ	80
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	80
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	80
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	80
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	81
การเก็บรวบรวมข้อมูล	81
การวิเคราะห์ข้อมูล	82
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	82
อภิปรายผล	89
ข้อเสนอแนะ	95
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	95
บรรณานุกรม	97
ภาคผนวก	107
ประวัติย่อของผู้วิจัย	127

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ขั้นตอนพัฒนาการบุคลิกภาพทฤษฎีจิตสังคมของอีริกสัน	20
2	แสดงรายชื่อโรงเรียนและจำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาด ของโรงเรียน	45
3	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรด้านเจตคติต่อการเรียน บรรยากาศในครอบครัว การรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง สิ่งแวดล้อม ที่โรงเรียน และความอดสาหะในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	66
4	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (x) กับความอดสาหะใน การเรียน (y) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี	69
5	แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียน (y) ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise	70
6	แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนด้านความรับผิดชอบ ต่อตนเองทางการเรียน (y_1) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise	72
7	แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนด้านการพึ่งตนเอง ทางการเรียน (y_2) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการ วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise	73
8	แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนด้านความเอาใจใส่ ทางการเรียน (y_3) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการ วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise	74
9	แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนด้านความ กระตือรือร้นทางการเรียน (y_4) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise	75
10	แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนด้านความเพียร พยายามทางการเรียน (y_5) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise	76
11	แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนด้านการวางแผน และจัดระบบการเรียน (y_6) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise	77

12	แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนด้านการให้ความ ร่วมมือในการทำงานกลุ่มและกิจกรรมของโรงเรียน (y_7) ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise	78
13	แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนด้านการพยายาม ทำงานให้สำเร็จและแก้ไขอุปสรรค (y_8) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise	79
14	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามความอดสาหะในการเรียน ...	122
15	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียน	123
16	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว	124
17	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามการรับรู้ความคาดหวัง ของผู้ปกครอง	125
18	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน	126

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงครองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี ในปี พ.ศ.2539 ทรงวิริยะอุตสาหะบำเพ็ญพระราชกรณียกิจจำนวนมากตราบจนกระทั่งปัจจุบัน ทรงปรารถนาจะเห็นราษฎรมีความเป็นอยู่ในชีวิตที่ดีขึ้น ได้พระราชทานพระราชดำริต่าง ๆ อันทรงคุณค่าในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรอย่างสม่ำเสมอ แสดงให้เห็นถึงอัจฉริยภาพ ความรอบรู้ของพระองค์และความวิริยะอุตสาหะในการศึกษาหาความรู้ โปรดพระราชทานการอบรมสั่งสอนธรรมแก่ทวยนาครทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังพระราชอุตสาหะพระราชนิพนธ์ หนังสือ “พระมหาชนก” เป็นอุทาหรณ์แห่งการบำเพ็ญความเพียร ความอุตสาหะ ความอดทน ซึ่งเป็นข้อธรรมะที่แสดงพลังแห่งความสำเร็จทั้งปวง (คณะกรรมการจัดทำหนังสือรายงานการติดตามและประเมินผลการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี. 2539 : 32) นอกจากนี้ การพระราชทานพระบรมราโชวาท พระราชดำรัส และพระราชดำริในเรื่องต่าง ๆ ภาพที่ปรากฏชัดเจนคือทรงมีคุณลักษณะความเป็นครูที่ดีเลิศ ทรงรอบรู้และทรงหมั่นวิริยะอุตสาหะในการแสวงหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ ทรงเห็นว่าการศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนามนุษย์ ทรงเน้นกับบัณฑิตเสมอ ๆ ว่า การศึกษาคือการศึกษาดูตลอดชีวิตที่ไม่มีระยะเวลาสิ้นสุด ดังนั้น มนุษย์ทุกคนต้องเกี่ยวข้องกับการศึกษาอยู่ตลอดเวลา (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. 2539 : 72 - 73)

จากแนวพระราชดำริเกี่ยวกับการปฏิบัติงานประกอบกับแนวพระราชดำริด้าน การศึกษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงเน้นถึงความวิริยะอุตสาหะ ดังพระบรมราโชวาทพระราชทานแก่คณะครู นักเรียนที่ได้รับพระราชทานรางวัลความตอนหนึ่ง ว่า (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. 2540 : 30)

...การศึกษาที่ดีด้านวิชาการเป็นทั้งรากฐานและปัจจัยสำหรับการสร้างสรรค์ แต่การจะนำเอาวิชาการมาสร้างสรรค์ให้สำเร็จได้นั้น จำเป็นที่สุดที่จะต้องอาศัยการศึกษา ด้านอื่น ๆ เข้าประกอบอุดหนุนด้วย การศึกษาด้านอื่น ๆ นั้นหมายถึง การศึกษาอบรมทุกอย่างทั้งความคิด จิตใจ และความประพฤติปฏิบัติ อันเป็นตัวสำคัญในการฝึกฝน ชัดเกล้าให้บุคคลมีความคิด ความฉลาด หนักแน่นในเหตุผลและความสุจริต ละเอียดย รอบคอบ รู้จักรับผิดชอบ รู้จักตัดสินใจตามทางที่ถูกต้องเป็นธรรม และสำคัญอย่างยิ่ง คือมีความขยันหมั่นเพียร อุตสาหะขวนขวายที่จะลงมือทำการทุกอย่างไม่ว่า งานเล็ก ใหญ่ ยาก ง่ายด้วยตนเอง...

ส่วนความอีกตอนหนึ่งนั้น ทรงมีพระบรมราโชวาทพระราชทานแก่คณะครู นักเรียน
โรงเรียนวังไกลกังวลว่า (กรมวิชาการ. 2540 : 129)

... หน้าที่สำคัญโดยเฉพาะของนักเรียนอยู่ที่การเรียนให้เต็มกำลัง ให้รู้จริงและให้สำเร็จ
การเรียนให้ได้เช่นนั้นจำเป็นต้องเข้าใจให้ถูกว่าวิชาความรู้เป็นสมบัติสำคัญของบุคคล
สำหรับบุคคลนำมาใช้ประกอบการงาน สร้างความเจริญมั่นคงในชีวิต ถ้าความรู้บกพร่อง
หรือขาดไปจะทำให้ชีวิตตกต่ำอับเฉา และเสื่อมค่า ดังนั้น นักเรียนทั้งหลายจึงต้องคิด
พิจารณาให้รู้ซึ่งถึงประโยชน์และคุณค่าของวิชาความรู้ จักได้รักเรียน และตั้งใจเรียน
ด้วยความอุตสาหะอดทน นอกจากความตั้งใจ และความหมั่นขยันแล้ว ยังต้องพยายาม
ฝึกหัดให้มีสัมมาคารวะ ความอ่อนน้อม เพื่อให้เป็นที่เมตตาเอ็นดูของครูด้วย ...

หลักจริยศาสตร์ทั่วไปของพุทธศาสนา กล่าวถึงจริยศาสตร์ของนักเรียน (ชัยวัฒน์
อิตพัฒน์. 2520 : 194) ดังนี้

- สุ หนึ่งพึงอย่าพึงด่าให้ตั้งจิตกำหนดจำ
- จิ หนึ่งอุตสาหะเอาจิตพินิจคำ
- บุ หนึ่งห้ามอย่าเอนอำนาจนใดให้เร่งถาม
- ลิ หนึ่งให้เอาจิตคิดลิขิตข้อสุขุมความพร้อมองค์จึงทรงนามว่าศิษย์แท้ที่ศึกษา

เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาขีดความสามารถของตนได้
เต็มตามศักยภาพและมีความสมดุลทั้งทางด้านร่างกาย ปัญญา จิตใจ และสังคม เป็นผู้รู้จักคิด
วิเคราะห์ ใช้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ มีความคิดรวบยอด รักการเรียน รู้วิธีการและสามารถ
เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีเจตคติที่ดี มีวินัย มีความรับผิดชอบ และมีทักษะที่จำเป็นต่อการพัฒนา
ตน พัฒนาอาชีพ และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ. 2540 : 22) ส่วนหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง
พ.ศ.2533) นั้น ได้กำหนดจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ มี
ความอุตสาหะในการเรียน มีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการทำงาน มีนิสัยรักการทำงาน
และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2535 : 1) รวมทั้งต้องเข้าใจว่างาน
ทุกอย่างย่อมต้องมีอุปสรรค จะต้องมีการไม่เข้าใจงาน จะต้องมีการไม่สำเร็จบ้าง สัจจะแห่ง
ความเจริญของการเป็นปฤชณ การที่จะร่วมกันทำงานนั้นสิ่งสำคัญคือ ต้องทำงานด้วยความ
อุตสาหะ (ปากบั่นในงานที่ทำ) งานที่ตั้งปณิธานก็จะมีทางสำเร็จ (โครงการธรรมโมตรี. 2536: 58
; อ้างอิงมาจาก สมเด็จพระสังฆราชคุรุปาจารย์. ม.ป.ป.)

เมื่อการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาขีดความสามารถของตนได้เต็มตามศักยภาพ ดังนั้น การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน สิ่งที่ใช้ในการพิจารณาถึงคุณภาพของผู้เรียนมีหลายประการ แต่ประการที่สำคัญมากประการหนึ่งก็คือ มีความอดสาหะในการเรียนของนักเรียน ซึ่งความอดสาหะในการเรียนน่าจะเกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน ภูมิหลังทางครอบครัว และสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน

✓ตามทฤษฎีจิตสังคมของอีริกสัน (Erikson, 1968 : 123 - 124) กล่าวว่าเด็กที่มีอายุอยู่ระหว่าง 6-12 ปี จัดอยู่ในวัยแห่งความอดสาหะ หรือความรู้สึกมีปมด้อย (Industry VS Inferiority) ในช่วงอายุดังกล่าวจะเป็นช่วงที่เด็กเข้าโรงเรียน การก้าวจากบ้านมาสู่รั้วโรงเรียน ทำให้เด็กต้องเผชิญกับสิ่งใหม่ ๆ ต้องมีการคบหาสมาคมกับเพื่อนๆ บางครั้งก็ขัดแย้งกัน เด็กจึงต้องมีความอดกลั้น การที่ได้เรียนหนังสือทำให้เด็กมีเหตุผลขึ้น เด็กเกิดการเรียนรู้ว่า จะต้องทำงานอย่างจริงจังให้ปรากฏแก่เพื่อนฝูง ต้องทำงานเพื่อให้คนอื่นยกย่อง พยายามเอาใจเพื่อนๆ เอาใจครู พ่อ แม่ มีการทำดีเพื่อให้ผู้ใหญ่รัก และถ้าพัฒนาการในช่วงนี้เป็นไปตามขั้นตอนของพัฒนาการในช่วงดังกล่าวประกอบกับเด็กสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ เด็กก็มีความสุข ถ้าเด็กปรับตัวไม่ได้จะทำให้ชีวิตในช่วงนี้ไร้ความสุข รู้สึกว่าตนเองมีปมด้อย ดังนั้นการพัฒนาเด็กในช่วงอายุ 6 - 12 ปี ซึ่งเป็นวัยเด็กตอนปลาย จึงควรตระหนักในการพัฒนาความอดสาหะของนักเรียน เพราะเด็กในวัยนี้มีความพร้อมในการเรียนรู้ และถ้าได้รับการสนับสนุนที่ดีและเหมาะสม เด็กจะเรียนรู้ว่าตนเองมีความสามารถที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ได้ และทำได้สมบูรณ์ก่อให้เกิดความอดสาหะ ซึ่งจะมีผลส่งเสริมไปสู่พัฒนาการด้านอื่น ๆ และส่งผลต่อความรู้สึกและนิสัยในการทำงานในวัยผู้ใหญ่ต่อไป

นันน์ (Nunn, 1978 : 2802) ได้ศึกษาความอดสาหะและพฤติกรรมของนักเรียนเกรด 5 พบว่า ความอดสาหะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์ และระดับการศึกษาของบิดาและมารดา และดาร์ตัน ศิริวิริยะกุล (2525 : 168) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในทัศนะของครูประจำชั้นและผู้ปกครองในกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูประจำชั้นและผู้ปกครองมีความคิดเห็นตรงกันว่า ในด้านการเรียนคุณลักษณะที่สำคัญมาก ได้แก่ ความอดสาหะในการเรียน และมีความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน อยากรู้ อยากเห็น กล้าซักถามครูอาจารย์เมื่อไม่เข้าใจ

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี (2541 : 10) ได้สรุปการประเมินผลทางการเรียนปีการศึกษา 2540 พบว่า นักเรียนที่มีความรับผิดชอบในการเรียนมีความอดสาหะ ขยัน อดทน ตั้งใจเรียนจะมีผลการเรียนที่ดี ซึ่งครูอาจารย์ควรปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้กับนักเรียน ส่วนสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี (2541 : 15) ได้สรุปผลการประกวดกิจกรรมการแข่งขันทางวิชาการของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่ชนะเลิศการแข่งขันทางวิชาการระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6

ส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เอาใจใส่ต่อการเรียน มีความรับผิดชอบ งานที่ได้รับมอบหมาย มีความเพียรพยายาม ไม่ย่อท้อต่อการเรียน สนใจกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน นอกจากนี้ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี (2541 ก : 137) ได้สรุปผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี พบว่า อุปสรรคที่ทำให้การจัดการศึกษาไม่บรรลุเป้าหมายเกิดจากคุณลักษณะส่วนตัวของนักเรียน เช่น นักเรียนบางคนขาดความรับผิดชอบต่อการเรียน ขาดความอดสาหะในการเรียน และคุณภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบางแห่งยังไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

ดังนั้น ความอดสาหะจึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งของคุณลักษณะของนักเรียนที่รักการเรียนและควรปลูกฝังให้เป็นส่วนหนึ่งของนิสัยในการเรียนซึ่งหมายถึงพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ แสดงถึงความพึงพอใจ และมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวประกอบด้วยความตั้งใจ และเอาใจใส่ในการเรียนและจัดระบบการเรียน มีความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้และพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความคิดริเริ่ม ขยัน อดทน รับผิดชอบ พึ่งตนเอง และมีความภาคภูมิใจในผลการเรียนของตน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2538 : 1) ในด้านการเรียนนั้น นักเรียนจะเรียนได้ดีเพียงใดนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถหรือเชาว์ปัญญาอย่างเดียว องค์ประกอบอื่น ๆ ก็อาจมีอิทธิพลต่อการเรียนได้ เช่น วุฒิภาวะ แรงจูงใจ ทักษะทางการเรียน และเจตคติของนักเรียนที่มีต่อคุณค่าทางการศึกษาเล่าเรียน ต่อครู โรงเรียน และวิชาเรียน (Mehrens. 1973 : 402) นอกจากนี้ นักเรียนที่ประสบความสำเร็จในชีวิต ส่วนมากจะมาจากครอบครัวที่มีบิดามารดามีเจตคติที่ดีต่อลูก และมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด การที่เด็กมีบิดามารดาเข้าใจตน ให้ความรักความอบอุ่นและช่วยเหลือในยามที่ต้องการ เด็กย่อมมีสุขภาพจิตที่ดี การที่ไม่มีปัญหาทางบ้านจะทำให้เด็กเรียนได้อย่างเต็มที่ และยังได้รับการสนับสนุนจากทางบ้าน เช่น ให้คำแนะนำเวลาที่ปัญหาในการเรียน แนะนำเทคนิคต่าง ๆ ในการเรียน (Hurlock. 1964 : 661)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ความอดสาหะเป็นคุณลักษณะสำคัญที่นักเรียนพึงมี ซึ่งจะส่งต่อความรู้สึกละและนิสัยในการทำงานในวัยผู้ใหญ่เพื่อให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพต่อไป

จากประสบการณ์การสอนนักเรียนในระดับประถมศึกษาของผู้วิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนอยู่ในระดับประถมศึกษาตอนปลาย ส่วนมากเมื่อมีอายุระหว่าง 10 - 12 ปี เป็นวัยที่เริ่มเข้าสู่วัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย และอารมณ์ มีพฤติกรรมในการเรียนที่แตกต่างกัน นักเรียนบางคนไม่สนใจในการเรียน นักเรียนบางคนขาดความเอาใจใส่ในการเรียน นักเรียนที่สนใจและเอาใจใส่ในการเรียนขณะที่ครูสอนจะตั้งใจเรียน ไม่เล่น ไม่แหย่เพื่อนขณะที่ครูสอน ถามและตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน และเมื่อครูมอบหมายงานให้ทำ นักเรียนก็ตั้งใจทำงานให้เสร็จทันเวลา ให้ความร่วมมือกับเพื่อนใน

การทำงานกลุ่ม นอกจากนี้หากผู้ปกครองของนักเรียนให้ความสนใจและสนับสนุนด้านการเรียนของนักเรียน ประกอบกับโรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจ นักเรียนก็จะแสดงความกระตือรือร้นในการเรียน เห็นความสำคัญของการเรียน พยายามพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้น คำนึงถึงผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ส่วนนักเรียนบางคนที่มีมาจากครอบครัวที่มีบิดามารดาหย่าร้างกัน ฐานะเศรษฐกิจของผู้ปกครองยากจน ผู้ปกครองไม่ค่อยมีเวลาดูแลในเรื่องการเรียนของนักเรียน และเมื่อมาโรงเรียนบางครั้งทำการบ้านไม่เสร็จ ไม่กล้าซักถามครูเมื่อไม่เข้าใจบทเรียน นั่งเหม่อลอย ไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน ไม่กระตือรือร้นในการทำงานกลุ่ม มีอุปกรณ์การเรียนไม่ครบ ไม่เห็นความสำคัญของการเรียน ไม่คำนึงถึงผลเสียที่จะเกิดตามมาทั้งแก่ตนเองและผู้อื่นในภายหลัง นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ครูโรงเรียนอนุบาลหนองแขงศิลวุฒาจารย์ จังหวัดสระบุรี จำนวน 6 คน ที่สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 60 คน โดยครูให้ความเห็นว่า มีนักเรียน 25 คนหรือ ร้อยละ 41.66 มีพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการไม่ตั้งใจเรียน ไม่เอาใจใส่ในการเรียน ไม่พยายามบากบั่นในการเรียน ไม่มีความกระตือรือร้นในการเรียน ขาดเรียนโดยไม่จำเป็น ทำการบ้านไม่เสร็จ ไม่มุ่งมั่นในผลการเรียนให้ประสบความสำเร็จ ไม่ภาคภูมิใจในผลการเรียนของตนเอง ไม่ทบทวนบทเรียน ไม่ช่วยเหลือและไม่ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มกับเพื่อน ละทิ้งงานที่ได้รับมอบหมายเมื่อประสบอุปสรรค ยอมให้ครูทำโทษ พฤติกรรมเหล่านี้ สอดคล้องกับการขาดความอดสาหะในการเรียน ก่อให้เกิดผลเสียต่อการเรียน ทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

การที่นักเรียนมีพฤติกรรมดังกล่าวข้างต้นนี้อาจเป็นเพราะตัวนักเรียนเอง เช่น เจตคติที่มีต่อการเรียนของนักเรียน นักเรียนไม่เพียรพยายามในการเรียน ไม่เอาใจใส่ในการเรียนไม่ได้วางแผนการเรียน ละทิ้งงานที่ได้รับมอบหมาย เมื่อประสบอุปสรรคในการเรียนก็ไม่หาทางแก้ไข ไม่ได้คำนึงถึงผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และอาจจะเป็นเพราะบิดามารดาไม่มีเวลาที่จะดูแลนักเรียน ไม่ให้การสนับสนุนในด้านการเรียน หรือคุณภาพของการจัดการศึกษาในโรงเรียนหรือกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เป็นที่น่าสนใจของนักเรียน

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียน ความสนใจเอาใจใส่ของบิดามารดาเกี่ยวกับเรื่องการเรียน และสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียนน่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับผลดีผลเสียในการเรียนของนักเรียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาว่ามีตัวแปรใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับความอดสาหะในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ซึ่งผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นข้อมูลในการแนะแนวทางการศึกษาให้กับนักเรียนให้มีความอดสาหะในการเรียน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความอดสาหะในการเรียนกับตัวแปรด้านส่วนตัวด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี
2. เพื่อค้นหาตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้จะช่วยให้ทราบว่า มีตัวแปรใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับความอดสาหะในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ซึ่งผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหาร ครูวิชาการ ครูผู้สอน ครูแนะแนว และบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริมและพัฒนาความอดสาหะในการเรียนให้แก่ นักเรียนและใช้ในการแนะแนวทางด้านการศึกษา เพื่อให้นักเรียนได้ประสบความสำเร็จในทางการศึกษาต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี จำนวน 6,670 คน เป็นนักเรียนชาย 3,535 คน และนักเรียนหญิง 3,135 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี จำนวน 1,115 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรโดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้น

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ด้านคือ

1. ด้านส่วนตัวของนักเรียน ได้แก่

เจตคติต่อการเรียน

2. ด้านครอบครัว

2.1 บรรยากาศในครอบครัว

2.2 การรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง

3. ด้านสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน ได้แก่

3.1 บรรยากาศในการเรียนการสอน

4. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความอดสาหะในการเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความอดสาหะในการเรียน หมายถึง ความมุ่งมั่นของนักเรียนที่จะศึกษาหาความรู้ด้านการเรียนด้วยความพยายาม ขยัน อดทน เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการเรียนโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้นจากตัวนักเรียนเองหรือสภาพแวดล้อม ได้แก่ นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อนตนเองทางการเรียน พึ่งตนเองทางการเรียน เอาใจใส่ในการเรียน มีความกระตือรือร้นในการเรียน มีความเพียรพยายามในการเรียน วางแผนและจัดระบบการเรียน ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มที่ครูมอบหมายและในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน พยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ และเมื่อประสบอุปสรรคก็หาทางแก้ไข

2. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความอดสาหะในการเรียน หมายถึง ปัจจัยที่ส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อความอดสาหะในการเรียนของนักเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่ เจตคติต่อการเรียน

เจตคติต่อการเรียน หมายถึง ความรู้สึก ของนักเรียนที่มีต่อการเรียน ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจต่อการเรียน การเห็นความสำคัญของการเรียน การเห็นประโยชน์ของการเรียน และลักษณะวิชาที่เรียน

2.2 ตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่ บรรยากาศในครอบครัว และการรับรู้ความคาดหวังของบิดามารดาหรือผู้ปกครองของนักเรียน

2.2.1 บรรยากาศในครอบครัว หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางสังคมของครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกในครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ความรู้สึกของสมาชิกในครอบครัวที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาและการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว

2.2.2 การรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนที่มีต่อความคาดหวังของบิดามารดาหรือผู้ปกครองของนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรม การเรียน ผลการเรียน และการนำความรู้ที่ได้เรียนไปใช้ให้เป็นประโยชน์

2.3 ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน ได้แก่ บรรยากาศในการเรียนการสอน
บรรยากาศในการเรียนการสอน หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียน
เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน ได้แก่ วิธีการสอนของครู สัมพันธภาพกับครู
สัมพันธภาพกับเพื่อน และสถานที่เรียน

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความอุตสาหะในการเรียน

แบ่งออกเป็น 3 ด้าน

1. ด้านส่วนตัวของนักเรียน

1.1 เจตคติต่อการเรียน

1.1.1 การเห็นความสำคัญของการเรียน

1.1.2 การเห็นประโยชน์ของการเรียน

1.1.3 ลักษณะวิชาที่เรียน

2. ด้านครอบครัว

2.1 บรรยากาศในครอบครัว

2.1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว

2.1.2 ความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรม

เลี้ยงดูของบิดามารดา

2.1.3 การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว

2.2 การรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับ

2.2.1 พฤติกรรมการเรียน

2.2.2 ผลการเรียน

2.2.3 การนำความรู้ที่ได้เรียนไปใช้ให้เป็นประโยชน์

3. ด้านสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน

3.1 วิธีการสอนของครู

3.2 สัมพันธภาพกับครู

3.3 สัมพันธภาพกับเพื่อน

3.4 สถานที่เรียน

➡ ความอุตสาหะในการเรียน

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ความอดสาเหในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสัมพันธ์กับตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน
2. มีตัวแปรบางตัวที่สามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความอุตสาหะในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งครอบคลุมหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความอุตสาหะและปัจจัยที่ส่งผลต่อความอุตสาหะ

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความอุตสาหะ

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความอุตสาหะ

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเจตคติต่อการเรียน

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการเรียน

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการเรียน

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัว

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัว

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัว

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง

4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง

5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน

5.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน

5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความอุตสาหะและปัจจัยที่ส่งผลต่อความอุตสาหะ

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความอุตสาหะ

1.1.1 ความหมายของความอุตสาหะ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (2540 : 1 - 149) ได้ทรงพระราชอุตสาหะพระราชนิพนธ์หนังสือ “พระมหาชนก” เป็นข้อธรรมะที่แสดงพลังแห่งความสำเร็จของงานทั้งปวง ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปความหมายของความอุตสาหะจากพระราชนิพนธ์ “พระมหาชนก” ว่า หมายถึง ความเพียรพยายามทั้งทางกายและทางใจ ในการประกอบกิจการงานด้วยความมุ่งมั่น ซึ่งแม้จะยังไม่สัมฤทธิ์ผลในสิ่งที่ปรารถนาก็ยังมีความอดทนบากบั่นจนกระทั่งประสบความสำเร็จ

พระกวีวรรณ (2502:422-423) กล่าวว่า ความอดสาหะหมายถึงความเพียรพยายาม กล้า ขยันฝึกจนชำนาญ ผลสำเร็จก็จะเกิดขึ้น เช่น การศึกษาเล่าเรียน การประกอบ การงานต่าง ๆ ทุกคนต่างก็มุ่งหวังที่จะได้ประสบผลสำเร็จด้วยกันทั้งสิ้น แต่การจะทำอะไรให้ สำเร็จลุล่วงไปแค่ไหนนั้นขึ้นอยู่กับหลักการ และวิธีการนั้น ๆ ซึ่ง “หลักการ” ในการทำงานให้ สำเร็จนั้น ตามหลักพระพุทธศาสนา เรียกว่า “อิทธิบาท 4” “อิทธิบาท” มาจากคำว่า อิทธิ = ความสำเร็จ บาท = วิถีทางที่จะนำไปสู่ เมื่อคำว่า “อิทธิบาท” เป็นชื่อของธรรมหมวดหนึ่งก็ หมายความว่า ธรรมหมวดนั้นแหละเป็น “หลักการ” สำคัญที่จะนำเราไปสู่จุดหมายปลายทาง หรือไปสู่ความสำเร็จได้ ซึ่งประกอบด้วย 4 ข้อ ดังนี้

1. จันทะ คือความพอใจ ความสนใจ ความชอบใจ ในตำแหน่งหน้าที่ หรือภารกิจ ซึ่งตนได้รับแต่งตั้งมอบหมายให้ปฏิบัติ เช่น มีความกระตือรือร้น ความพอใจในการทำงาน
2. วิริยะ คือความอดสาหะพากเพียรที่จะประกอบหน้าที่หรือภารกิจที่ตนได้รับ มอบหมายมาให้ปฏิบัติให้กิจการหรือภารกิจเหล่านั้นสำเร็จลุล่วงไปตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ หรือให้สำเร็จลุล่วงไปตามที่ได้ตั้งจิตปรารถนา เช่น ความอดทนเข้มแข็ง มีมานะ บากบั่น การ ทำงาน
3. จิตตะ คือการเอาใจใส่ฝึกฝนต่อหน้าที่หรือภารกิจที่ได้รับมอบหมายมาให้ปฏิบัติ ให้กิจการหรือภารกิจเหล่านั้นสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้โดยไม่ทอดทิ้ง หรือเฉื่อยชาต่อกิจการเหล่านั้น เช่น การตั้งใจจริง ไม่หลงลืม
4. วิมังสา คือการทดสอบ ไตร่ตรอง วิเคราะห์หาเหตุผล หลักการ ข้อมูลใด ๆ เพื่อนำมา ใช้ประกอบการปฏิบัติกิจการ ภารกิจ หรือตำแหน่งหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมาย หรือแต่งตั้งมาให้ ปฏิบัติกิจการหรือภารกิจเหล่านั้น เพื่อให้กิจการหรือภารกิจต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงไปตามเป้าหมายที่ ได้วางไว้ หรือตามโครงการต่าง ๆ ที่ได้วางไว้ด้วยดี เช่น มีความใคร่ครวญ พินิจพิจารณา เป็น ผู้มีเหตุผล

นอกจากนี้ยังได้กล่าวไว้อีกว่า ความอดสาหะในการศึกษาเล่าเรียนต้องมีความเพียร พยายาม กล้า ขยัน ไม่ว่าวิชาใดๆ ก็ตาม หรือการงานใดๆ ก็ตาม แม้จะถูกใจเรา เราสนใจ ชอบใจแค่ไหนเพียงใดก็ตามที ถ้าหากเราเกียจคร้าน ก็จะไม่ประสบผลสำเร็จไม่ได้ เช่น เรา สนใจวิชาคณิตศาสตร์ แต่ขี้เกียจทำแบบฝึกหัด จะเกิดความชำนาญได้อย่างไร เมื่อขาดความ ชำนาญเสียแล้ว เวลาเราต้องการใช้จริงๆ เช่น ในการสอบ เราย่อมทำไม่ได้ หรือได้ก็ทำได้โดยยาก แต่ถ้าหากเราขยันทำขยันอ่านเสมอ ๆ แล้ว ก็ย่อมเกิดชำนาญขึ้นเอง จะใช้เมื่อใดก็ได้ ฉะนั้น ความอดสาหะ จึงเป็นหลักการที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ขาดเสียหาได้ไม่

ชโล อุกกฤษณ์ (2514 : 138) กล่าวว่าความอดสาหะมีความหมายตรงกับวิริยะใน คุณธรรมอิทธิบาท 4 เป็นความพากเพียรที่จะประกอบหน้าที่หรือภารกิจที่ตนได้รับมอบหมาย มาให้ปฏิบัติให้กิจการหรือภารกิจเหล่านั้นสำเร็จลุล่วงไปตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้หรือให้

สำเร็จลุล่วงไปตามที่ได้ตั้งจิตปรารถนา เช่น ความอดทนเข้มแข็งมีความมานะบากบั่นในการทำงาน

กรมวิชาการ (2523 : 61 - 63, 156) กล่าวถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนว่าควรมีความอดุสาหะ และได้ให้ความหมายของความอดุสาหะว่า หมายถึง ความพยายามอย่างเข้มแข็งเพื่อให้เกิดความสำเร็จในการงน โดยแสดงความบากบั่น พยายาม อดทน ขยัน ไม่ท้อแท้ กระตือรือร้น หนักแน่นไม่หวั่นไหวง่าย พยายามต่อสู้อุปสรรคจนประสบความสำเร็จ และระบัพพฤติกรรมความอดุสาหะไว้ดังนี้

1. มาโรงเรียนสม่ำเสมอ ไม่ขาดถ้าไม่จำเป็น
2. กระตือรือร้นและรักที่จะมาโรงเรียนโดยไม่ต้องให้ใครเตือน
3. ตั้งใจทำงานที่ครูอาจารย์กำหนดให้และทำเสร็จภายในเวลาทุกครั้ง
4. อ่านหนังสือทุกครั้งที่มีเวลาว่าง
5. จัดของใช้ส่วนตัวให้เป็นระเบียบอยู่เสมอ
6. เข้าเรียนทุกวิชา ไม่ขาดถ้าไม่จำเป็น
7. พยายามแก้ข้อบกพร่องของตนเกี่ยวกับการเรียน
8. ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเข้มแข็ง อดทนและเอาธุระ ไม่ทอดถอย
9. มีความมานะ บากบั่น ที่จะทำงานให้ผิดน้อยที่สุด
10. ชอบศึกษาค้นคว้า สอบถาม หาความรู้ความจริงอยู่เสมอ
11. ไม่ละเลยหรือทอดทิ้งธุระการงานของตน
12. ทำงานต่าง ๆ เช่น อ่าน-เขียนหนังสือ คิดคำนวณ สังเกตสิ่งแวดล้อม เป็นกิจวัตรหรือสม่ำเสมอ
13. ควบคุมตนเองให้ใช้เวลาในการทำงานได้ตามกำหนดเสมอ
14. มีความตื่นตัวและสม่ำเสมอในการทำงานทุกอย่าง
15. ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ ไม่ละทิ้งหน้าที่ของตนและพยายามทำจนสำเร็จ
16. ตรวจสอบวิธี ปรับปรุงวิธีทำงานให้มีประสิทธิภาพและก้าวหน้าอยู่ตลอดเวลา
17. แสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ โดยเฉพาะในสายวิชาการของตน
18. ใช้เวลาว่างของตนทำงานที่เป็นประโยชน์
19. แนะนำเพื่อนหรือผู้ใกล้ชิดให้ขยันในการเรียน
20. ทำงานกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ
21. ช่วยเหลืองานของครูอาจารย์หรือเพื่อน เท่าที่จะช่วยได้ด้วยความเต็มใจและพยายามทำให้ดีที่สุด
22. ช่วยทำงานบ้านเพื่อแบ่งเบาภาระของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

23. เข้าร่วมทำงานกับหมู่คณะด้วยความเต็มใจและตั้งใจทำให้ดีที่สุด
 24. ช่วยเหลือในกิจการงานของบ้านและทางโรงเรียนด้วยความเต็มใจและตั้งใจทำให้ดีที่สุด
 25. ช่วยแนะนำถ่ายทอดความรู้ให้แก่เพื่อนด้วยความเต็มใจ
 26. ให้ความคิดเห็นและความร่วมมือในการทำงานของหมู่คณะด้วยความเต็มใจ
 27. ให้ความเอาใจใส่ คอยชวนช่วยช่วยเหลือกิจการงานของเพื่อนอย่างใกล้ชิดให้สำเร็จลุล่วงด้วยดีโดยไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรคใด ๆ
 28. หมั่นตกแต่งเพื่อนร่วมงานให้ทำด้วยความตั้งใจและอดทน
 29. ช่วยดูแลรักษาความสะอาดของห้องเรียนและบริเวณโรงเรียนให้สะอาดเสมอ
 30. ช่วยเหลือกิจกรรมของหมู่คณะตามความรู้ความสามารถของตนอย่างสม่ำเสมอ
 31. ไม่เกี่ยงหรือเลื่องงานของส่วนรวม
 32. ช่วยดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติของส่วนรวม
 33. พร้อมเพรียงกันทำกิจกรรมทั้งหลายที่พึงกระทำร่วมกัน
 34. สนใจและตั้งใจทำงานเพื่อส่วนรวมอย่างสม่ำเสมอ
 35. มีความเพียรพยายามที่จะนำชื่อเสียงมาสู่โรงเรียน
 36. มีความกระตือรือร้นในการทำงานส่วนรวมมากกว่าส่วนตน
 37. อาสาสมัครทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและชุมชน
 38. มีความพยายามในการทำงานที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
 39. เสียสละและไม่ทอดทิ้งงานของส่วนรวมและชุมชน
 40. เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่สร้างประโยชน์ให้แก่ชุมชน
 41. มีความรับผิดชอบไม่ทอดทิ้งธุระหรือหน้าที่ของตนที่มีต่อส่วนรวม
 42. ไม่เพิกเฉย ละเลยงานที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมและชุมชน
 43. ปรับปรุงงานในหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้นทั้งของตนและสังคม
 44. ให้ความร่วมมือและความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมหรือส่วนรวมทุกครั้งที่มีโอกาส เพื่อให้การทำงานของส่วนรวมนั้นมีอุปสรรคน้อยที่สุด
 45. หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ เพื่อปรึกษาหารือกิจการงานกันโดยสม่ำเสมอ
- ราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 954) จากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานได้กล่าวถึงความอดสาเห หมายถึง ความบากบั่น ความพยายาม ความขยัน ความอดทน
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ (2529 : 35) ได้ระบุความหมายของความอดสาเหในการศึกษาเล่าเรียนว่า หมายถึง การที่นักเรียนมีความรับผิดชอบ และมุ่งมั่นในการศึกษาเล่าเรียนให้สำเร็จโดยเร็วที่สุด มีความอดทน ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก และรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการศึกษาเล่าเรียนให้มากที่สุด

อีริกสัน (Erikson. 1968 : 123 - 124) กล่าวว่า ความอดุสาหะ หมายถึง ความมุ่งมั่น อดทน เอาใจใส่ และใช้เวลาในการพยายามทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองเพื่อให้งานที่ทำประสบผลสำเร็จ และส่งผลให้เกิดความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า มีความสามารถในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ได้ดีและสมบูรณ์

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ความอดุสาหะในการเรียน หมายถึง พฤติกรรมการเรียนที่นักเรียนแสดงออกด้วยความมุ่งมั่น พยายาม ขยัน อดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้นจากตัวนักเรียนเองหรือสิ่งแวดล้อม ตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จทันเวลาหรือก่อนเวลาที่กำหนด มีความกระตือรือร้นเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ให้ความร่วมมือกับเพื่อนในการทำงานเพื่อให้ได้รับผลสำเร็จ

1.1.2 พระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชกับการส่งเสริมค่านิยมความอดุสาหะด้านการศึกษา

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช กับการส่งเสริมค่านิยมความอดุสาหะด้านการศึกษา เพื่อให้ผู้ศึกษา ผู้สนใจใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความอดุสาหะด้านการศึกษาของตนเอง และผู้อื่น

พระบรมราโชวาทพระราชทานแก่ครูอาวุโสประจำปี 2522 เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2523 (ประสิทธิ์ ดำรงชัย. 2538 : 282)

... เกียรติและความยกย่องเชิดชู ที่ได้รับเพราะการปฏิบัติหน้าที่มาด้วยความอดุสาหะเหนียวยาก นับว่าเป็นบำเหน็จตอบแทนอันน่าพึงใจปลื้มใจยิ่งอย่างหนึ่ง แต่สิ่งตอบแทนซึ่งเป็นสมบัติอันเที่ยงแท้ของครูอาวุโส นั้น คือ คุณธรรมที่แต่ละคนได้อบรมและสร้างสมไว้เป็นลำดับมาตลอดเวลาอันยาวนาน ที่กล่าวเช่นนั้นเพราะเห็นว่า ครูที่แท้นั้นเป็นผู้ทำแต่ความดี คือต้องหมั่นขยันและอดุสาหะพากเพียร ต้องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ ต้องหนักแน่นอดกลั้นและอดทน ต้องรักษาวินัย สรรวมระวังความประพฤติปฏิบัติของตนให้อยู่ในระเบียบแบบแผนที่ดีงาม ต้องปลื้มตัวปลื้มใจจากความสะอาดสบาย และความสนุกสนานรื่นเริงที่ไม่สมควรแก่เกียรติภูมิของตนต้องตั้งใจให้มั่นคงแน่วแน่ ๆ ต้องซื่อสัตย์ รักษาความจริงใจ ต้องเมตตาหวังดี ต้องวางใจเป็นกลาง ไม่ปล่อยไปตามอำนาจ อคติ ต้องอบรมปัญญาให้เพิ่มพูนสมบูรณ์ขึ้น ทั้งด้านวิทยาการและความฉลาดรอบรู้ในเหตุและผล...

พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2531

...ผู้ที่สร้างความสำเร็จในการทำงานและชีวิตได้แน่นอนนั้นควรมีคุณสมบัติประกอบ
พร้อมกันอย่างน้อย 5 ประการ ประการแรก ควรต้องมีความสุจริต ความมีใจจริง
ความตั้งใจจริง ความอดุสาหะ อดทน และความเมตตา เสียสละ เป็นพื้นฐานด้าน
จิตใจ ประการที่สอง ควรต้องมีวิชาความรู้ที่ถูกต้องแม่นยำ ชำนาญ พร้อมทั้งมี
ฝีมือหรือความสามารถในเชิงปฏิบัติ เป็นเครื่องมือสำหรับประกอบการ ประการ
ที่สาม ควรจะต้องมีสติ ความยั้งคิด และวิจยารณญาณอันถ่องถ้วนรอบคอบ เป็น
เครื่องควบคุมกำกับให้ดำเนินงานไปได้โดยถูกต้อง เทียงตรง ตามทิศทาง
ประการที่สี่ จะต้องมีความรอบรู้ มีความสามารถประสานงานและประสาน
ประโยชน์กับผู้อื่นอย่างกว้างขวางเป็นเครื่องส่งเสริมให้ทำงานได้คล่องตัวและ
ก้าวหน้า และประการที่ห้า ซึ่งสำคัญที่สุด จะต้องมีความฉลาดรู้ในเหตุในผลใน
ความผิดถูกชั่วดี ในความพอเหมาะพอสม เป็นเครื่องตัดสินใจและสั่งการปฏิบัติงาน
ทั้งหมดให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ...

พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น
เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2532 (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. 2539 : 45)

...ก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง ควรจะใช้ความรู้ความฉลาดพิจารณาลักษณะความมุ่งหมาย
และขอบเขตของงานให้เห็นชัด เพื่อจะได้ทราบว่าจะควรใช้หลักวิชาหรือทฤษฎีส่วนใด
ข้อใดมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม และจะควรวางหลักเกณฑ์ขั้นตอนปฏิบัติอย่างไรให้
งานดำเนินไปอย่างถูกต้อง และสะดวกรวดเร็วทันกำหนด เมื่อลงมือปฏิบัติก็พยายาม
ทำให้เต็มกำลัง ตามหลักการ ด้วยความละเอียดรอบคอบ ความตั้งใจจริงและความ
อดุสาหะสม่ำเสมอตั้งแต่ต้นจนตลอด ความเข้าใจชัดเจนในงานพร้อมทั้งวิธีและขั้นตอน
ปฏิบัติที่ดีนี้ จะทำให้ท่านสามารถดำเนินงานให้สำเร็จได้ตามเป้าประสงค์...

พระบรมราโชวาทในพิธีเปิดอาคารเรียนราชประชาสมาสัย เมื่อ พ.ศ.2514
(คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี. 2539 : 69)

...การทำงานสำคัญ ๆ จำเป็นต้องอาศัยความตั้งใจจริง และความเพียรพยายามอย่าง
สม่ำเสมอ ไม่ย่อท้อ ยิ่งเป็นงานอบรมสั่งสอนเด็กที่ต้องกระทำต่อเนื่องกันอย่างไม่
ขาดสาย ยิ่งจำเป็นที่ท่านจะต้องรักษาความตั้งใจ ความอดุสาหะ พากเพียรไว้ให้มั่นคง
ที่สุด จึงจะสามารถก้าวไปถึงจุดหมายโดยสมบูรณ์บริบูรณ์ได้ ...

พระบรมราชาทพพระราชทานแก่ครูอาวุโสที่เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2515 (คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี. 2539 : 83)

...ท่านทั้งหลายควรภูมิใจได้อย่างยิ่งที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ของครูเป็นผลสำเร็จมาได้เป็นอย่างดี ความสำเร็จของท่านนี้ อาจวัดไม่ได้ด้วยยศศักดิ์ และความร่ำรวย แต่ก็ประสบความสำเร็จอันแท้จริงที่จะเป็นของท่านตลอดไป ไม่มีผู้ใดจะแย่งชิงจากท่านไปได้ และเมื่อใดท่านได้ระลึกนึกถึงความสำเร็จนี้ ท่านจะบังเกิดความสุขความอิ่มใจได้เต็มเปี่ยมเมื่อนั้น ทั้งนี้เพราะท่านเป็นผู้ที่ได้ใช้แต่วิชาความรู้และคุณความดีมาตลอดชีวิต ได้ตั้งใจอย่างมั่นคงที่จะนำเอาความรู้ความดีทั้งปวงที่มีในตนออกเผยแพร่ และปลูกฝังลงในคนทั่วไปด้วยความอุตสาหะ พยายามด้วยความเสียสละ อดทนอย่างสูง ด้วยความเมตตากรุณาและด้วยเจตนาที่จะให้บังเกิดผลประโยชน์เป็นความสุข อันยั่งยืนแก่เพื่อนมนุษย์ ...

พระบรมราชาทพ พระราชทานแก่คณะครูและนักเรียนที่ได้รับพระราชทานรางวัล เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2524 (กรมวิชาการ. 2540 : 126)

... สำหรับนักเรียนทั้งหลายที่ได้รับรางวัลเรียนดีจะต้องเข้าใจว่า การที่อุตสาหะเล่าเรียนด้วยความหมั่นขยันมาโดยตลอดนั้น แท้จริงคือการสร้างรากฐานและแนวทางแห่งความสำเร็จในชีวิตให้แก่ตนเองนั่นเอง เมื่อเริ่มต้นได้ดีแล้ว ขอให้ดำเนินให้ดีต่อไปจนถึงที่สุด อย่าย่อมือย่อหน้า ชีวิตจักได้เจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและสามารถดำรงตนให้เป็นหลักเป็นที่อาศัยของส่วนรวมได้ในวันข้างหน้า ...

พระบรมราชาทพในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2518 (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. 2540 : 28)

... ผู้ปรารถนาความสำเร็จที่แท้จริง จะต้องมุ่งหมายแต่เฉพาะผลที่เป็นคุณเป็นประโยชน์ และจะต้องอุตสาหะพยายามดำเนินงานทุกอย่างด้วยความบริสุทธิ์ใจด้วยความละเอียดรอบคอบ ประกอบด้วยเหตุผลและความสุจริต ยุติธรรมโดยไม่ท้อถอย...

พระบรมราชาโฆวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2520 (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. 2540 : 29)

... การสร้างความสำเร็จในกิจการงานทุกอย่าง ทุกระดับ รวมทั้งความสำเร็จในชีวิตของแต่ละคนด้วยนั้น ต้องอาศัยปัจจัยสำคัญประกอบกันถึงสามส่วน ส่วนที่หนึ่งคือความรู้และความชำนาญทางวิชาการ ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานหรือเป็นเครื่องมือปฏิบัติงานแท้ ๆ ส่วนที่สองคือ ความละเอียดถี่ถ้วน ความตั้งใจและความอุตสาหะพยายามซึ่งเป็นเครื่องช่วยทำการได้ไม่ผิดพลาดบกพร่องและสำเร็จลุล่วงได้ตลอดไม่ทิ้งขว้างละวางเสียกลางคัน ส่วนที่สามนั้น ได้แก่ สติความระลึกตัว และปัญญาความรู้ชัด หรือความเฉลียวฉลาดที่จะหยุดคิดพิจารณาถึงที่จะทำ คำที่จะพูดทุกอย่างให้เป็นไปโดยถูกต้องเที่ยงตรง ตามกระบวนการของเหตุผล ซึ่งจะช่วยให้ดำเนินชีวิต และการทำงานไปในทางเจริญ และบรรลุความสำเร็จ ที่สมบูรณ์ได้ ...

พระบรมราชาโฆวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2522 (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. 2540 : 32)

... งานที่กระทำโดยอาศัยหลักวิชาที่ดี บนรากฐาน แห่งความสุจริต และความมุ่งมั่น และด้วยวิธีการอันแยบคาย พร้อมด้วยความพึงใจ ความอุตสาหะขมักเขม้น เอาใจจดจ่อและความพินิจพิจารณาจะต้องบรรลุผลที่ปราศจากโทษ และเป็นประโยชน์ แท้จริงอย่างแน่นอน ...

1.1.3 ทฤษฎีพัฒนาการทางจิตสังคมและความอุตสาหะ

ทฤษฎีจิตสังคม(Psychosocial Theory) ของอีริก ฮอมเบอร์เกอร์ อีริกสัน (Erik Homburker Erikson) ชาวเดนมาร์กเป็นนักจิตวิทยาที่มีชื่อเสียงคนหนึ่งในกลุ่มจิตวิเคราะห์แนวใหม่ (Neo-Freudian)

อีริกสันแบ่งขั้นพัฒนาการของมนุษย์ออกเป็น 8 ขั้น ซึ่งแต่ละขั้นของพัฒนาการจะมีความสัมพันธ์ต่อเนืองกัน และต่างก็มีบทบาทต่อการพัฒนาของบุคคลในทุก ๆ ทาง ความสำเร็จในการพัฒนาการแต่ละขั้นจะพัฒนาไปพร้อม ๆ กันพัฒนาการทางสังคม - และสิ่งแวดล้อมในขณะนั้น ดังนั้น แต่ละขั้นของพัฒนาการ แต่ละบุคคลจึงต้องเผชิญกับปัญหาสำคัญและเป็นปัญหาที่ก่อให้เกิด

วัฒนธรรม สำหรับสังคมนั้นก็ มี เช่นในวัฒนธรรมของชาวตะวันตก ปัญหาการเลี้ยงดูเด็กให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กเป็นสิ่งสำคัญ เพราะมีความเชื่อว่า การเลี้ยงดูมีความสำคัญต่อการพัฒนาขั้นแรกในการให้เด็กได้เรียนรู้ ความไว้วางใจ อันเป็นรากฐานในการดำเนินชีวิต และการเลี้ยงดูควรเป็นการฝึกให้เด็กรู้จักยอมรับความเปลี่ยนแปลง

ขั้นต่าง ๆ ของการพัฒนาจะช่วยให้บุคคลเกิดการพัฒนาในระดับต่าง ๆ และเป็นผลสะท้อนถึงสังคม เมื่อสภาพทางร่างกาย จิตใจ และสังคมอำนวย แต่ละบุคคลก็จะพัฒนาเข้าสู่ระยะต่อไป นั่นคือ การพร้อมของแต่ละบุคคลจะต้องควบคู่ไปกับความพร้อมทางสังคม การพัฒนาจะมีทั้งในทางที่ดีและไม่ดีควบคู่กันไปเสมอ ถ้าส่วนที่ดีพัฒนาไปได้สำเร็จในขั้นหนึ่ง จะเป็นตัวกระตุ้นให้มีพัฒนาการไปสู่คุณภาพ การพัฒนาที่ช้าเกินไปหรือพัฒนาไปในทางที่ผิดจะเป็นผลเสียต่อบุคคลนั้น ทำให้ขาดการพัฒนาไปสู่สภาพสูงสุดที่ควรจะมี (ราศรี ธรรมนิยม. 2524 : อ้างอิงมาจาก Maier. 1969 : 32 - 72)

ตาราง 1 ขั้นตอนพัฒนาการบุคลิกภาพ ทฤษฎีจิตสังคมของอีริกสัน

อายุ	ลักษณะความขัดแย้งทางจิตใจ	บุคคลผู้ใกล้ชิดในสังคม	ลักษณะเฉพาะของขั้นพัฒนาการ	ลักษณะพฤติกรรมที่เหมาะสม
1. ทารกขวบปีแรก แรกเกิด - 1 ปี	ความไว้วางใจและความไม่ไว้วางใจ (Basic Trust VS. Mistrust)	มารดา บิดา หรือ ผู้เลี้ยงดู	เป็นผู้รับและตอบสนอง	มีพลังของร่างกาย
2. ขวบที่ที่สอง 1 - 2 ปี	ความเป็นตัวเองและความละอายและไม่แน่ใจ (Autonomy VS. Shame & Doubt)	มารดา บิดา หรือ ผู้เลี้ยงดู	ต่อต้าน ยอมรับการอบรม	รู้จักควบคุมตนเอง มีความตั้งใจมั่น
3. เด็กเล็ก 3-5 ปี	ความคิดริเริ่มและความรู้สึกผิด (Initiative VS. Guilt)	มารดา บิดา และ สมาชิกในครอบครัว	เลียนแบบ ทดลองกระทำ	มีแนวทาง เข้าใจความหมาย
4. วัยเรียน 6 - 12 ปี	ความอุตสาหะและปมด้อย (Industry VS. Inferiority)	ครู เพื่อนที่โรงเรียน เพื่อนบ้าน	แข่งขันกันเรียน ร่วมมือกันทำงาน	รู้จักคิดและมีสมรรถภาพ สามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ
5. วัยรุ่น 13 - 20 ปี	สร้างเสริมความเป็นตนเองและการไม่เข้าใจ บทบาทของตนเอง (Identity VS. Role Confusion)	เพื่อนร่วมรุ่น เพื่อนต่างกลุ่ม ผู้ที่ตนถือเป็นแบบอย่าง	การเป็นตัวของตัวเอง การกระทำโดยเสรี ยอมรับผู้อื่น	กระทำด้วยความบริสุทธิ์ใจ และจงรักภักดี
6. วัยผู้ใหญ่ตอนต้น 21 - 35 ปี	ความสัมพันธ์ใกล้ชิดและการแยกตัว (Intimacy VS. Isolation)	เพื่อนสนิท คู่ชีวิต ผู้ร่วมงาน	เป็นตัวของตัวเอง เข้าใจผู้อื่น	สร้างความเป็นมิตร มีความรัก ประกอบอาชีพ
7. วัยกลางคน 35 - 50 ปี	การทะนุบำรุงผู้อื่นและการหมกมุ่นในตนเอง (Generativity VS. Stagnation)	เพื่อนร่วมงาน สมาชิกในครอบครัว บุคคลในสังคม	ทำงานได้สำเร็จ ทะนุบำรุงบุตรหลาน ผู้อื่น	มีผลงานสร้างสรรค์ ช่วยเหลือผู้อื่น
8. วัยสูงอายุ 50 ปีขึ้นไป	ความมั่นคงทางใจและความสิ้นหวัง (Ego Integrity VS. Despair)	บุตรหลาน บุคคลใกล้ชิด เพื่อนร่วมสังคม	สำนึกตน รู้สึกภูมิใจในอดีต ปรับตัวกับอนาคต	ยอมรับสภาพของตน รู้เท่าทันโลกและชีวิต

ที่มา : อีริกสัน (อีริคสัน 2535 : 25 ; อ้างอิงมาจาก Erikson. 1959 : 1)

ความอดสาหะเป็นพัฒนาการขั้นที่ 4 ของทฤษฎีจิตสังคม อยู่ในช่วงอายุ 6 - 12 ปี เป็นวัยเรียน (School age) คือระยะของการพัฒนาความอดสาหะในการทำงาน หรือปมด้อย (Industry VS. Inferiority) เด็กที่สามารถเรียนรู้และทำสิ่งต่าง ๆ ได้ จะรู้สึกว่าคุณมีความสามารถและมีคุณค่า ส่วนเด็กที่ไม่มีความสามารถดังกล่าวก็จะรู้สึกว่าคุณไร้สมรรถภาพและมีปมด้อย อิริคสัน (ศรีธรรม ธนะภูมิ. 2535 : 23 ; อ้างอิงมาจาก Erikson. 1968) ซึ่งขั้นพัฒนาการความรู้สึกว่าคุณเองมีคุณค่าและขจัดความรู้สึกเป็นปมด้อย (Acquiring a Sense of Industry and Fending off a Sense of Inferiority) อายุ 6 - 12 ปี ช่วงวัยเด็กตอนปลายเป็นระยะที่เด็กมีความเจริญเติบโตและมีความอยากรู้อยากเห็นในสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ มากขึ้น การแสวงหาสิ่งต่าง ๆ ทำให้เด็กมีประสบการณ์ใหม่ ๆ มากมาย เขาคิดว่าสิ่งใดที่เขาต้องการเขาจะต้องแสวงหาให้ได้ตามความปรารถนา เนื่องจากในวัยเด็กที่ผ่านมาเขารู้สึกว่าตัวเองไม่สามารถทำอะไรได้ ๆ ด้วยตนเอง เพราะมีผู้ใหญ่คอยบังคับและควบคุม ดังนั้น เมื่อถึงระยะนี้จึงต้องการที่จะแสดงความคิดเห็นและแก้ปัญหาต่าง ๆ เพื่อแสดงความเป็นผู้ใหญ่ จุดสำคัญของพัฒนาการระยะนี้คือการแสดงออกว่าเขาโตแล้ว การสะท้อนกลับของกิจกรรมต่าง ๆ ที่เขาได้กระทำไปจะทำให้เขารู้สึกว่าประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว ความรู้สึกล้มเหลวทำให้เขามองตัวเองว่ายังเป็นเด็กอยู่ ซึ่งทำให้เกิดปมด้อย แต่ถ้ารู้สึกว่าคุณประสบความสำเร็จย่อมทำให้เกิดความภาคภูมิใจ เห็นความสำคัญของตนเองและเห็นความสามารถของตนกับกลุ่มเพื่อนวัยเดียวกัน ทำให้เกิดกำลังใจที่จะปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น ระยะนี้สังคมควรช่วยชี้แนะแนวทางในการดำเนินชีวิตเพราะเป็นระยะที่เด็กเริ่มไตร่ตรองถึงอนาคต การที่ได้พิสูจน์ว่ามีความสามารถในการกระทำต่าง ๆ ในขอบเขตของเขาทำให้เด็กในวัยนี้มีความเชื่อมั่นว่าเขาจะประสบความสำเร็จในอนาคต (นวลละอ อ สุภาพล. 2527 : 90 ; อ้างอิงมาจาก Maier. 1978 : 106 - 109)

1.1.4 องค์ประกอบที่มีผลต่อความอดสาหะในการเรียน

1.1.4.1 องค์ประกอบด้านส่วนตัว

เพรสคอตต์ (ศรีระพร จันทโนทก. 2538 : 12 ; อ้างอิงมาจาก Prescott. 1961 : 14 - 51) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันและมีอิทธิพลต่อผลสำเร็จทางการเรียนของนักเรียนทั้งในและนอกโรงเรียนไว้หลายองค์ประกอบ เช่น องค์ประกอบด้านวัฒนธรรมและสังคม องค์ประกอบด้านความสัมพันธ์ในหมู่เพื่อนวัยเดียวกัน องค์ประกอบด้านการปรับตัว องค์ประกอบด้านปัญหาส่วนตัว ซึ่งองค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบจะส่งผลต่อความอดสาหะในการเรียนและผลสำเร็จทางการเรียนแตกต่างกัน บางองค์ประกอบเป็นส่วนส่งเสริม แต่บางองค์ประกอบเป็นอุปสรรคต่อผลสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน ถ้าหากองค์ประกอบใดเป็นอุปสรรคต่อการเรียน ก็ย่อมทำให้นักเรียนไม่อาจใช้ความสามารถได้เต็มที่ตามความสามารถที่มีอยู่ เช่น ด้านปัญหาส่วนตัว

สมชัย วงษ์นายะ (2524 : 94) ได้ศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสระบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 542 คน ผลการศึกษาพบว่า ตัวพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ คือความถนัดทางการเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหา เจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ เจตคติต่อครูสอนคณิตศาสตร์ ความสนใจ แรงจูงใจ และมโนภาพแห่งตนในวิชาคณิตศาสตร์

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบด้านส่วนตัวของนักเรียน สรุปได้ว่า เจตคติต่อการเรียนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมในการเรียนของนักเรียน

1.1.4.2 องค์ประกอบด้านครอบครัว

เพรสคอตท์ (อุษา เชาวลิต. 2540 : 3 - 4 ; อ้างอิงมาจาก Prescott. 1961 : 17 - 46) ได้สรุปองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังนี้

1. องค์ประกอบทางร่างกาย ได้แก่ สุขภาพของร่างกาย ข้อบกพร่องของร่างกาย
2. องค์ประกอบด้านความรัก ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว
3. องค์ประกอบด้านวัฒนธรรมทางสังคมประกิต ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางบ้าน การอบรมเลี้ยงดู และฐานะทางเศรษฐกิจ
4. องค์ประกอบทางความสัมพันธ์ในหมู่เพื่อนวัยเดียวกัน ได้แก่ ความสัมพันธ์ของนักเรียนกับเพื่อนในวัยเดียวกัน
5. องค์ประกอบแห่งการพัฒนาตนเอง ได้แก่ สติปัญญา ความสนใจ เจตคติของนักเรียนต่อการเรียน

6. องค์ประกอบด้านการปรับตัว ได้แก่ ปัญหาการปรับตัว การแสดงออกทางอารมณ์

อำรุง จันทวานิช (2526 : 54 - 60) ได้ศึกษาองค์ประกอบทางด้านโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ได้แก่ คุณภาพของโรงเรียน ครู ลักษณะของนักเรียนและภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาทั่วประเทศจำนวน 23,555 คน และบิดามารดาผู้ปกครองของเด็กนักเรียน จำนวน 1,753 คน ผลการวิจัยพบว่า ความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่อไปนี้ คือ ขนาดของโรงเรียน สถานะทางเศรษฐกิจและบรรยากาศของครอบครัว

ธนู ชาติธนานนท์ (2539 : 34 - 38) กล่าวว่า อิทธิพลจากผู้ปกครองมีผลทำให้นักเรียนเกิดความพยายามในการเรียน เอาใจใส่ในการเรียน เพื่อให้เป็นไปตามความคาดหวังของผู้ปกครอง นอกจากนี้อิทธิพลจากผู้ปกครองก็มีผลทำให้นักเรียนได้รับความกดดันจากการสอบ กล่าวคือ ในสังคมไทยผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความคาดหวังผลการสอบของนักเรียนในระดับที่สูงมากและพยายามผลักดันให้นักเรียนเรียนให้ดีที่สุดและสูงที่สุด

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมทางบ้าน การอบรมเลี้ยงดู ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว บรรยากาศของครอบครัว และความคาดหวังผู้ปกครองมีส่วนส่งเสริมต่อความอดสาหะในการเรียนของนักเรียน

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความอดสาหะ

1.2.1 งานวิจัยต่างประเทศ

โรเซนทอล และคนอื่น ๆ (Rosenthal and others. 1981 : 525 - 537)

ศึกษาพัฒนาการทางบุคลิกภาพ เพื่อตรวจสอบทฤษฎีจิตสังคมของอีริกสัน ตั้งแต่ขั้นพัฒนาการที่ 1 จนถึงขั้นที่ 6 ทำการศึกษาเกี่ยวกับนักเรียนอายุ 9 ปี และ 11 ปี ผลการศึกษาพบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทั้งหมด ยกเว้น ความสัมพันธ์ระหว่างความอดสาหะ กับความมีสัมพันธภาพกับเพื่อนและกลุ่มตัวอย่างอายุ 11 ปี มีคะแนนความอดสาหะสูงกว่ากลุ่มอายุ 9 ปี

เดลลา และดูเซ็ค (Della and Dusek. 1984 : 204 - 212) ศึกษาบทบาททางเพศกับความอดสาหะของวัยรุ่น ผลการศึกษาพบว่า ผู้ชายมีความอดสาหะต่ำกว่าผู้หญิงและผู้มีลักษณะทางเพศเป็นแบบเพศชายและเพศหญิงในคนเดียวกัน (Androgynous) จะมีคะแนนความอดสาหะมากที่สุดและคะแนนความด้อยต่ำสุด ส่วนกลุ่มที่มีลักษณะทางเพศเป็นแบบเพศชาย (Masculine) และลักษณะทางเพศเป็นเพศหญิง (Feminine) มีคะแนนความอดสาหะในระดับกลาง สำหรับกลุ่มวัยรุ่นที่มีลักษณะทางเพศที่แบ่งแยกไม่ได้ จะมีคะแนนความอดสาหะต่ำสุด

โควาซ และมาร์เซีย (Kowaz and Mazia. 1991 : 390 - 397) ศึกษาความอดสาหะของเด็กนักเรียนตามขั้นพัฒนาการทางบุคลิกภาพในขั้นที่ 4 ของอีริกสัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 4,5 และ 6 จากโรงเรียนประถมศึกษา 3 โรงเรียน จำนวน 187 คน โดยการศึกษาความอดสาหะใน 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านพุทธิพิสัย (Cognitive) องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral) และองค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective) ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านพุทธิพิสัย ซึ่งรวมความชำนาญ และความรู้ (Skills and Knowledge) โดยมีวัฒนธรรมเป็นพื้นฐานเบื้องต้น ซึ่งเน้นความชำนาญ และความรู้ที่สอนในโรงเรียนเป็นสำคัญส่วนความชำนาญ และความรู้อื่นๆ กำหนดขึ้นตามลักษณะคุณค่าทางวัฒนธรรมของแต่ละสังคม

2. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม เป็นการรู้จักใช้ความรู้และความชำนาญที่มีลักษณะมีประสิทธิภาพ แบ่งเป็น 6 ลักษณะ ได้แก่

- 2.1 ความเข้มของความสนใจ หรือความมุ่งมั่นในสิ่งที่กระทำ
- 2.2 ความพากเพียร
- 2.3 การนำความรู้ และความชำนาญไปใช้ และลงมือกระทำ
- 2.4 งานมีประสิทธิภาพ และมีเป้าหมาย

2.5 สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

2.6 ใช้วิธีที่เหมาะสมเพื่อให้งานสำเร็จ

3. องค์ประกอบด้านความรู้สึกเป็นเจตคติโดยตรงและประสบการณ์ที่ได้จากการใช้ความรู้ความชำนาญ แบ่งเป็น 6 ลักษณะคือ

3.1 รู้สึกมีประโยชน์ และมีความสามารถ

3.2 สนุกกับการปรับตัว พอใจ และภูมิใจในความพยายามและความสำเร็จ

3.3 ถือตามอย่างผู้มีความรู้ และความสามารถในด้านต่าง ๆ

3.4 อยากรู้ อยากเห็นสิ่งต่าง ๆ และสนใจที่จะเรียนรู้

3.5 มีประสบการณ์ และตระหนักในขอบเขตและกำลังของตน

3.6 รู้คุณค่าของการศึกษาเล่าเรียน

ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนเกรด 5 มีคะแนนความอดสาหัสสูงกว่านักเรียน เกรด 4 และนักเรียนเกรด 6 มีคะแนนความอดสาหัสต่ำสุด

1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

นภาพร เมษราชวณิช (2515 : 65 - 67) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยในการเรียนและทัศนคติในการเรียนกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนรัฐบาล ปีการศึกษา 2514 เขตพระนคร จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียน ผลการศึกษาพบว่า นิสัยอดสาหัส การใช้เวลาและทัศนคติที่มีต่อการเรียน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และพบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีนิสัยอดสาหัสและทัศนคติในการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุรัฐ ศิลปอนันต์ และคนอื่น ๆ (2518 : 56) ศึกษาปัญหาการศึกษาของจังหวัดและเขตในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 4 พบว่าครูไม่กระตือรือร้นในการสอน ครูให้โอกาสแก่นักเรียนในการร่วมกิจกรรมในบทเรียนน้อย ครูขาดทักษะที่จะกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความอดสาหัสในการเรียน ครูไม่ได้ใช้ผลการสอบเป็นเครื่องมือแก้ไขข้อบกพร่องในการเรียนการสอน ทำให้ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและคุณภาพในการจัดการศึกษา

พรชัย รอดสมจิตร (2527 : 67 - 68) ได้ศึกษาความสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ และที่อยู่ในครอบครัวปกติในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาอายุ 6 - 12 ปี ที่อยู่กับครอบครัวปกติในกรุงเทพมหานคร กับเด็กที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ของกรมประชาสงเคราะห์ จำนวน 450 คน ผลการศึกษาพบว่า เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่อยู่ในครอบครัวปกติในกรุงเทพมหานครมีความสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเองในเรื่องการเรียน มีความอดสาหัส ขยันขันแข็ง หมั่นหา

ความรู้ เคารพเชื่อฟังครู และอดทนต่ออุปสรรคสูงกว่าเด็กที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ของกรมประชาสงเคราะห์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่อยู่ในครอบครัวปกติมีความสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อสังคมสูงขึ้นตามระดับอายุ 6 - 12 ปี

วันเพ็ญ เกาสมบัติ (2535 : 64 - 66) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่ส่งผลต่อความมั่งคั่ง อุดสาหกรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2534 จำนวน 212 คน ผลการศึกษาพบว่า เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การศึกษาของบิดาและมารดา วัฒนธรรม และการอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความมั่งคั่ง อุดสาหกรรม ของนักเรียน และตัวทำนายที่ดีที่สุดของความมั่งคั่ง อุดสาหกรรม ของนักเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย

จากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาในข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความมั่งคั่ง อุดสาหกรรม ในการเรียน ได้แก่ ความรับผิดชอบในการเรียน นิสัยในการเรียน เจตคติในการเรียน บรรยากาศในครอบครัวและการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการเรียน

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการเรียน

2.1.1 ความหมายของเจตคติ

เทอร์สโตน (Thurstone. 1967 : 479) กล่าวว่า เจตคติเป็นความโน้มเอียงทางด้านจิตใจภายในที่แสดงออกให้เห็นเป็นพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง นอกจากนี้เจตคติเป็นเรื่องของความชอบ ความไม่ชอบ ความลำเอียง ความคิดเห็น ความรู้สึก และความเชื่อมั่นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ดังนั้นการวัดเจตคติจึงวัดโดยตรงไม่ได้ แต่สามารถวัดได้ในรูปความคิดเห็น (Opinion) หรือการแสดงออกทางภาษาถ้อยคำ (Verbal Expression) แต่ในการวัดนี้อาจเกิดความไม่แน่นอนได้ หากผู้ตอบตอบไม่ตรงกับความจริง

โรคิช (Rokeach. 1970 : 112) กล่าวว่า เจตคติเป็นการผสมผสานหรือจัดระเบียบของความเชื่อที่มีต่อสิ่งหนึ่งหรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ผลรวมของความเชื่อนี้จะเป็นตัวกำหนดแนวโน้มของบุคคลในการตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ

พัชนี วรกวิน (2522 : 60) กล่าวว่า เจตคติ คือความรู้สึก ความคิดเห็น ความเชื่อ หรือแนวโน้มที่พร้อมจะกระทำต่อสิ่งแวดล้อมในการตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 230 - 231) กล่าวว่า เจตคติ คือ ความพร้อมของร่างกายและจิตใจที่มีแนวโน้มจะตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ใด ๆ ด้วยการเข้าหาหรือถอยหนีออกไป เจตคติแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ เจตคติทางบวกหรือเจตคติที่ดี หมายถึง แนวโน้มที่อินทรีย์จะเข้าหาสิ่งเร้าหรือสถานการณ์นั้น เนื่องจากความชอบหรือความพอใจ และเจตคติทางลบ

หรือเจตคติที่ไม่ดี หมายถึง แนวโน้มที่อินทรีย์จะถอยหนีจากสิ่งเร้าหรือสถานการณ์นั้น ๆ เนื่องจากความไม่ชอบหรือความไม่พอใจ

ออซูเบล และฮานีเซียน (สุวิทย์ วงษาไฮ. 2531 : 41 ; อ้างอิงมาจาก Ausubel and Hanesian. 1978 : 425) กล่าวว่า เจตคติคือ ความรู้สึก ความเชื่อ ค่านิยมที่เกิดจากองค์ประกอบพื้นฐานทั้งทางอารมณ์และสติปัญญา

ฟอสเตอร์ (Foster. 1961 : 131) กล่าวว่า เจตคติเป็นผลมาจากการเรียนรู้และจากประสบการณ์ที่แต่ละคนมีอยู่ เจตคติเป็นสิ่งที่มียุทธพิพลต่อบุคคลมาก เป็นสิ่งที่ตัดสินว่า บุคคลนั้นรู้สึกอย่างไรและควรทำอะไรในสถานการณ์ต่าง ๆ ของชีวิตของเขา เจตคติเป็นตัวนำบุคคลให้ประพฤติปฏิบัติ มียุทธพิพลต่อความคิดและกำหนดพฤติกรรมของบุคคลนั้นไม่มากนัก

จากความหมายของเจตคติดังกล่าว สรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือสภาพการณ์บางอย่าง เป็นตัวกำหนดแนวโน้มในการตอบสนองหรือแสดงพฤติกรรมของบุคคลนั้นในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ

2.1.2 ลักษณะและองค์ประกอบของเจตคติ

ไพบูลย์ อินทวิชา (2517 : 17) ได้สรุปลักษณะของเจตคติไว้ดังนี้คือ

1. เจตคติเกิดจากการเรียนรู้หรือเกิดจากประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ไม่ได้ติดตัวมาแต่กำเนิด

2. เจตคติเป็นสภาพการณ์ทางจิตใจที่มีอิทธิพลต่อความคิดและการกระทำของบุคคล เพราะเป็นส่วนประกอบที่กำหนดแนวทางให้ทราบล่วงหน้า ถ้าบุคคลประสบสิ่งใดแล้ว บุคคลนั้น จะมีท่าทีต่อสิ่งนั้นในลักษณะใด

3. แม้ว่าเจตคติเป็นสภาวะทางจิตใจที่มีความมั่นคงพอสมควร แต่ก็อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ และการเรียนรู้

เฉลิมพล ศรีหงษ์ และเสถียร เหลืองอร่าม (2521 : 10) กล่าวว่า เจตคติมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการคือ

1. องค์ประกอบทางด้านความคิดและเหตุผล หมายถึง ความเชื่อหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเป็นเรื่องของการใช้เหตุผลของบุคคลในการจำแนกแยกแยะ ความแตกต่างตลอดจนผลต่อสิ่งที่จะเกิดขึ้น ซึ่งถ้าพิจารณาอย่างลึกซึ้งก็คือ การที่บุคคลจะสามารถนำเอาคุณค่าทางสังคมที่ได้รับการถ่ายทอดอบรมสั่งสอนมา เข้าไปใช้ในการวิเคราะห์พิจารณาประกอบเหตุผลของการที่ตนจะประเมิน โดยการพิจารณาของบุคคลนั้น จะเป็นเรื่องของเหตุผลโดยไม่มีอารมณ์เข้าไปเกี่ยวข้อง

2. องค์ประกอบทางด้านอารมณ์หรือความรู้สึก หมายถึง ความรู้สึกทางอารมณ์เกี่ยวกับความเชื่อในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น ความรู้สึกชอบ ไม่ชอบเกลียด รัก เป็นต้น ซึ่งจะแสดงออกทาง

สีหน้า ท่าทาง เมื่อคิดหรือพูดถึงสิ่งนั้น

3. องค์ประกอบทางแนวโน้มของการกระทำหรือพฤติกรรม หมายถึง แนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมหรือตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะเจาะจง ซึ่งแนวโน้มของการกระทำหรือพฤติกรรมนี้将有ความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันกับความคิดหรือสติและเหตุผล อารมณ์ หรือความรู้สึก

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 240) ได้สรุปลักษณะทั่วไปของเจตคติดังนี้คือ

1. เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้หรือการได้รับประสบการณ์ มิใช่มีติดตัวมาแต่กำเนิด

2. เจตคติเป็นดัชนีที่จะชี้แนวทางในการแสดงพฤติกรรม กล่าวคือ ถ้ามีเจตคติที่ดีก็มีแนวโน้มที่จะเข้าหาหรือแสดงพฤติกรรมนั้น ตรงกันข้ามถ้ามีเจตคติไม่ดีก็มีแนวโน้มที่จะไม่เข้าหาโดยการถอยหนีหรือต่อต้านการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ

3. เจตคติสามารถถ่ายทอดจากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกบุคคลหนึ่งได้

4. เจตคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากเจตคติเป็นสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ถ้าการเรียนรู้หรือประสบการณ์นั้นเปลี่ยนแปลงไป เจตคติด้อย่อมเปลี่ยนแปลงไปด้วย

ซิมบาร์โด (สุดฤทัย มุขยวงศา. 2533 : 7 ; อ้างอิงมาจาก Zimbardo. 1979 : 647) กล่าวว่า เจตคติประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการคือ

1. ความคิด ความเชื่อ (Beliefs) หรือความเข้าใจที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ในลักษณะที่สิ่งนั้นเป็นหรือควรจะเป็น

2. ความรู้สึก (Affection) หรืออารมณ์ที่สัมพันธ์กับความคิด ความเชื่อ วัดได้จากปฏิกิริยาทางร่างกายหรือแนวโน้มและแบบแผนในการตอบสนอง

3. พฤติกรรม (Action Intention) เป็นการกระทำที่สังเกตได้ ซึ่งเป็นผลต่อเนื่องจากความคิดและความรู้สึก

2.1.3 เจตคติต่อการเรียน

นภาพร เมฆรักขานิช (2515 : 28) ได้กล่าวว่า ทศนคติในการเรียน หมายถึง ความรู้สึกที่มีต่อการเรียนโดยเฉพาะความรู้สึกที่ดีที่มีต่อครูและการยอมรับคุณค่าของการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ จารุลักษณ์ พินพรหมราช (2529 : 8) ซึ่งกล่าวว่า ทศนคติทางการเรียน หมายถึง ความรู้สึกที่มีต่อการเรียน โดยเฉพาะความรู้สึกที่มีต่อครูและการยอมรับคุณค่าของการศึกษาและในทำนองเดียวกันนี้ วิชชุตา เตียวกุล (2529 : 14) ก็ได้ให้ความเห็นว่าทศนคติทางการเรียน หมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็นที่มีต่อครูต่อการศึกษาด้านการเรียนการสอน ซึ่งครอบคลุมเนื้อหา 2 ประการคือ การยอมรับในตัวครู และการยอมรับคุณค่าทางการศึกษา วัดโดยแบบสำรวจทัศนคติทางการเรียน

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการเรียน

2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เบลด์โซ (Bledsoe. 1971 : 121 - 122) ได้ศึกษาเจตคติของนักเรียนโดยวิธีสังเกตครูที่สอนในชั้นเรียน และให้คะแนนการสังเกตกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 4,368 คน แยกเป็นกลุ่มตามระดับความสามารถทางการเรียน พบว่า นักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่างกันมีทัศนคติต่อครูต่างกัน กลุ่มที่มีความสามารถทางการเรียนสูงมีเจตคติที่ดีกว่ากลุ่มที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำ นักเรียนที่มีอายุต่างกันมีเจตคติต่อครูต่างกัน นักเรียนที่มีอายุน้อยจะมีเจตคติที่ดีต่อครูมากกว่านักเรียนที่มีอายุน้อย นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อครูที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี มากกว่าครูที่มีอายุสูงกว่า 35 ปี

บริกซ์ และมอร์เลย์ (Briggs and Morley. 1971 : 347 - 350) ได้ศึกษาผลของการปรับปรุงนิสัยในการเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 20 คน ผลการทดลองศึกษาพบว่า นิสัยในการเรียนโดยเฉพาะในเรื่องเจตคติต่อการเรียน ความเอาใจใส่ต่อการเรียน การใช้เวลาในการเรียน ถ้าได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นแล้ว จะมีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้นด้วย

ธอร์นเบอร์ก (Thornburg. 1975 : 181 - 185) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อโรงเรียนของนักเรียนต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนร้อยละ 50 ของกลุ่มตัวอย่าง มีเจตคติที่ดีต่อโรงเรียน และนักเรียนร้อยละ 24 มีเจตคติที่ไม่ดีต่อโรงเรียนอย่างรุนแรง โดยนักเรียนที่มีเจตคติไม่ดีต่อโรงเรียน มีความคิด ความรู้สึกว่าหลักสูตรการเรียนการสอนไม่มีประโยชน์ ทำให้ผู้เรียนเบื่อหน่าย ไม่ขยันเรียน ครูเน้นเรื่องคะแนนมากเกินไป ครูลำเอียงและกฎข้อบังคับของโรงเรียนเข้มงวดเกินไป

2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

วัฒนา หงษ์ภู (2523 : 50 - 51) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติทางคณิตศาสตร์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดการบริหารส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษาพบว่า เจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ ถ้านักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาคณิตศาสตร์ ย่อมทำให้เกิดความขยัน อุตสาหะในการเรียนส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงขึ้น และนักเรียนหญิงกับนักเรียนชายมีเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ประสงค์ เกียรติการณ์ (2527 : 196) ได้ศึกษาองค์ประกอบด้านตัวนักเรียนและตัวครูในฐานะเป็นตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดแพร่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 538 คน และครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 21

คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขององค์ประกอบด้านตัวนักเรียนของกลุ่มรวม พบว่า เจตคติในการเรียนเป็นตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด นั่นคือ ถ้านักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนย่อมสนใจเรียน ตั้งใจเรียนและมีความอดสาเหในการเรียนซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

วรรณนิมล ปรีชาสุชาติ (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดปัตตานี ปีการศึกษา 2532 จำนวน 960 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีเจตคติอยู่ในระดับกลางและสูงมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสูงกว่านักเรียนที่มีเจตคติในระดับต่ำ และเจตคติของนักเรียนสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ ถ้านักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนก็จะมีผลสัมฤทธิ์หรือร่นในการเรียน เอาใจใส่ต่อการเรียนส่งผลให้มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสูงกว่านักเรียนที่มีเจตคติต่อการเรียนในระดับต่ำ

จากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่า เจตคติต่อการเรียนนั้นหมายถึงความรู้สึก ความคิด ความเชื่อ ของนักเรียนที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียน ไม่ว่าจะเป็นตัวครู เพื่อน วิชาที่เรียน สถานที่เรียน ทั้งในทางที่ดีและไม่ดี ดังนั้นเจตคติจึงเป็นคุณสมบัติที่สำคัญอย่างหนึ่งที่มีต่อพฤติกรรมการเรียน ซึ่งสามารถส่งผลต่อการเรียนของนักเรียนให้ประสบความสำเร็จได้หรือไม่ประสบความสำเร็จ

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัว

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัว

บรรยากาศทางบ้านมีบทบาทต่อความพร้อมในการเรียนของนักเรียน นักเรียนจะมีความพร้อมในการเรียน ถ้าบ้านมีบรรยากาศที่ส่งเสริมให้น่าเรียนคือ มีความเข้าใจดีต่อกัน มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดไม่สร้างความหวาดวิตกกังวล ดังที่ซอง และแฮทตี (Song and Hattie. 1984 : 1267 - 1281) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะทางจิตวิทยาในครอบครัวว่า เป็นสภาพแวดล้อมที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเรียนของเด็กมากกว่าสถานภาพทางเศรษฐกิจของบิดามารดา ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ ครอนบาค (Cronbach. 1970 : 112 - 115) มีแนวคิดว่าคุณลักษณะทางจิตวิทยาในครอบครัว ซึ่งประกอบด้วยบรรยากาศทางปัญญาและบรรยากาศทางอารมณ์ สำหรับบรรยากาศทางอารมณ์นั้นเป็นคุณลักษณะหนึ่งของสภาพแวดล้อมภายในครอบครัวที่บิดามารดาสร้างขึ้น เด็กที่ประสบความสำเร็จในชีวิตมักมาจากครอบครัวที่บิดามารดามีเจตคติที่ดีต่อลูกและมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ถ้าเด็กมีบิดามารดาที่เข้าใจตน ให้ความรัก ความอบอุ่นและช่วยเหลือในเวลาที่ต้องการ เด็กย่อมมีสุขภาพจิตดี จะทำให้เด็กเรียนได้เต็มที่และประสบความสำเร็จในการเรียน

โกลด์เนอร์ และโกลด์เนอร์ (Gouldner and Gouldner. 1963 : 52) ได้ศึกษา พบว่า บรรยายากาศในการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดากับเด็ก จะอธิบายลักษณะของเด็กหลาย ๆ ลักษณะ ตามที่เขารับเอาเอกลักษณ์ของสังคมไว้ และคาดหวังว่า เด็กจะประพฤติตัวให้เป็นไปตามลักษณะ ที่กำหนดให้ และจะประมาณค่าเด็กตามลักษณะที่กำหนดให้ด้วย บุคคลเหล่านั้นจะสอนเด็กให้ รู้จักตัดสินตนเองตามค่านิยม เช่น ความซื่อสัตย์ ความอดุสาหะ ความสะอาด และความสำเร็จใน การเรียน สิ่งเหล่านี้ต่อมาจะกลายเป็นส่วนหนึ่ง ของพฤติกรรมบุคคล

บรรยายากาศในครอบครัวมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล บรรยายากาศที่ดีในครอบครัว เกิดจากบุคคลในครอบครัวแสดงความรัก ความห่วงใย ความเข้าใจซึ่งกันและกัน เมื่อประสบ ปัญหาทุกคนยินดีที่จะหันหน้าเข้าปรึกษากัน บิดามารดาเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่เด็กรักและเชื่อ ฟัง ดังนั้น ถ้าบิดามารดาได้ใช้เวลาในการสร้างบรรยายากาศให้เกิดความรักความอบอุ่นอย่างเพียงพอ เด็กจะประพฤติตนในทางที่ดี เป็นสมาชิกใหม่ที่มีสมบูรณ์ของสังคม ดังที่ มีด (Kando. 1971 : 178 ; citing Mead. 1934) กล่าวว่า บรรยายากาศในครอบครัวที่ดีเกิดจากการปฏิสัมพันธ์ที่ดีซึ่งกัน และกันของบุคคลในครอบครัว เด็กจะเกิดการเรียนรู้ที่จะสวมบทบาทของบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด โดย เด็กจะยอมรับเอาเอกลักษณ์ของบิดามารดาและยึดถือเป็นโลกของตัวเอง ขณะเดียวกันก็จะเรียนรู้ บทบาทของตัวเองด้วยการสวมบทบาทที่บิดามารดากำหนดให้บรรยายากาศในครอบครัวที่ดีจึงส่วน หนึ่งทำให้เด็กรู้จักประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับการเป็นสมาชิกที่ดีในสังคม

พาร์สันส์ (Baldwin. 1968 : 565 ; citing Persons. 1960) ได้กล่าวว่าบรรยายากาศ ในครอบครัวดีหรือไม่ เกิดจากการที่บิดามารดารวบรวมเอาประสบการณ์ความรู้ที่ถูกต้องมาใช้ ควบคุมพฤติกรรมของเด็กให้เกิดความเชื่อที่เกิดความรู้และความรู้สึกในสิ่งที่เป็นความจริง ซึ่งเป็นการวางพื้นฐานโครงสร้างของพฤติกรรมและพื้นฐานจากความรักที่แท้จริงของบิดามารดา เพื่อช่วยให้เด็กแสดงพฤติกรรมได้เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ โดยอาศัยภาษาเป็นสื่อในการติดต่อ สัมพันธ์กัน บรรยายากาศในครอบครัวจึงมีส่วนทำให้ความสัมพันธ์ในระหว่างสมาชิกของครอบครัวจะเป็นไปอย่างถาวร และทำให้เด็กมีเอกลักษณ์ที่มั่นคงฝังแน่นในตัวเด็ก

เกจ และเบอร์ลินเนอร์ (Gage and Berliner. 1979 : 69 - 70) ได้กล่าวถึง อิทธิพลของ สภาพแวดล้อมในครอบครัวที่มีต่อความสามารถของนักเรียนดังนี้ คือ เด็กสามารถเรียนรู้ได้ โดยตรงตามสภาพการณ์ในครอบครัว และจากการเลียนแบบผู้ใหญ่ในครอบครัว เด็กจะมีบุคลิก ลักษณะและการใช้ความสามารถของคนโดยได้รับอิทธิพลมาจากการพิจารณาและเจตคติของพ่อแม่

ศรีธรรม ธนะภูมิ (2535 : 71-72) ได้กล่าวถึงบรรยายากาศในครอบครัวว่า ครอบครัว มีส่วนช่วยการพัฒนาการทางสังคมของเด็ก ซึ่งเป็นลักษณะเด่นของเด็กในวัยเรียน เพราะเด็กเมื่อ ออกจากบ้านไปสู่รั้วโรงเรียนและภายนอกครอบครัว การเข้าสู่วัยเรียนจะไม่สุลล้ามากนัก สิ่งสำคัญที่ ช่วยเด็กประการหนึ่ง คือการเตรียมตัวเด็กโดยบิดามารดาที่สำคัญคือการสอนและฝึกเด็กให้

สามารถช่วยเหลือตัวเองได้และสามารถแยกบ้านไปอยู่กับผู้อื่นได้โดยไม่กังวลมากจนเกินไป เมื่อเด็กไปโรงเรียน ในบางครั้งเด็กมีปัญหาทั้งด้านการเรียนและการปรับตัวที่โรงเรียน บิดา มารดาควรเห็นใจและให้ความช่วยเหลือในการแก้ปัญหา โดยเฉพาะเด็กที่เรียนไม่ดี ไม่ควรดูว่าเด็ก หรือคาดหวังในตัวเด็กเกินความสามารถของเด็ก ความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดความร่วมมือกันในการช่วยเหลือเด็ก ที่สำคัญคือการช่วยกันสร้างทัศนคติต่อการเรียนแก่เด็กด้วย

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า บรรยากาศในครอบครัวมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กซึ่งเด็กที่ประสบความสำเร็จในชีวิตมักมาจากครอบครัวที่บิดามารดามีเจตคติที่ดีต่อลูกและมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ดังนั้น บิดามารดาควรให้ความรัก ความอบอุ่น และช่วยเหลือในเวลาต้องการ เด็กย่อมมีสุขภาพจิตดีและทำให้เด็กประสบความสำเร็จในการเรียน

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัว

3.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

มัสเสน และคองเกอร์ (Mussen and Conger. 1956 : 250) ได้ศึกษาพบว่าพฤติกรรมของเด็ก ได้แก่ ความอดทน ความซื่อสัตย์ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีของเด็กจะสืบเนื่องมาจากบรรยากาศของบ้าน ถ้าทุกคนในบ้านมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน และสามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่นด้วย

ชอร์ และไลแมน (Shore and Leiman. 1960 : 661) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่อยู่ในความปกครองและความรับผิดชอบ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาวิทยาลัยเลสเตอร์ จูเนียร์ (Leicester Junior) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีบิดามารดาที่เอาใจใส่ในเรื่องการเรียนมากกว่าบิดามารดาของนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ และส่วนใหญ่ผู้ปกครองของนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ จะไม่ให้ความสนใจในเรื่องการเรียน และการวางแผนการเรียนของนักศึกษาที่อยู่ในความปกครอง

มอร์โรว์ และวิลสัน (Morrow and Wilson. 1961 : 420) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 9 - 11 จำนวน 48 คน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวัดจากคะแนนเฉลี่ย 3 ภาคการศึกษา ส่วนผลของความสัมพันธ์ภายในครอบครัววัดได้จากแบบรายงานตนเองเกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัว (16 Self-Report Family Relations Scales) ผลการศึกษพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีบิดามารดาที่ให้คำชมเชยและยอมรับ แสดงความสนใจ และเข้าใจนักเรียน ทำให้มีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวและนักเรียนเหล่านี้จะพยายามเลียนแบบ บิดามารดา ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีบิดามารดาที่ชอบชมเชย เข้มงวดกวดขันมากเกินไป ลง

โทษบ่อยๆ หรือมีเจตนาให้ความคุ้มครองปกป้องมากเกินไป มีการคาดหวังเอากับนักเรียนในเรื่องความสำเร็จสูงหรือต่ำเกินไป บรรยากาศภายในบ้านมีความตึงเครียดและขัดแย้งกัน

3.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ศิริพร หลิมสวัสดิ์ (2511 : 51) ได้วิจัยเรื่องปัญหาทางครอบครัวที่ทำให้เด็กต้องมาอยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง พบว่า ส่วนมากเด็กเหล่านี้อยู่กับบิดามารดา แต่สภาพในบ้านหาความสงบมิได้ บิดามารดาทะเลาะวิวาทกันบ่อยๆ ในเรื่องความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ปรากฏว่า เนื่องจากบิดามารดาของเด็กมีปัญหาทางเศรษฐกิจ และปัญหาการหย่าร้าง นอกจากนั้นสภาพจิตใจของบิดามารดาไม่ใคร่ดีมีอารมณ์หงุดหงิด จุนเจียว ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองไว้ได้ และระบายสู่เด็ก

อรุณ เชาวนาสัย และคนอื่น ๆ (นันทิกา แยมสรวล. 2522 : 23 - 24 ; อ้างอิงมาจาก อรุณ เชาวนาสัย และคนอื่น ๆ. 2519 : 19 - 22) ศึกษาเรื่องการติดตามนักศึกษาติดยาเสพติด ผู้ป่วยเป็นนักเรียนชายที่กำลังเรียนอยู่ 99% ได้รายงานเกี่ยวกับสภาพครอบครัวของเยาวชนผู้ติดยาดังนี้

บิดา มารดา แยกกันอยู่	10%
บิดา มารดา ขัดแย้งกันเป็นส่วนมาก	35%
บิดา มารดา หย่าร้างกัน	29%
บิดามีภรรยาบ่อย	3%
บิดามีภรรยาบ่อย แต่ไม่เป็นตัวเป็นตน	10%
บิดา มารดา อยู่ร่วมกันปกติ	13%

กวินทร์ ธรรมนุด (2522 : 20) ได้ศึกษาพบว่า เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีบรรยากาศที่พ่อแม่ปล่อยปละละเลย บ่นจู้จี้ ไม่เอาใจใส่ เวลามีปัญหาเฉพาะหน้าเกิดขึ้นจะตัดสินใจไม่ถูก ไม่รู้ว่าควรทำ ไม่ควรทำอะไรและอย่างไร ชอบทำงานชนิดที่ไม่ต้องออกแรง ไม่มีความอดุสาหะ ชอบวิธีรวยทางลัดหรือความสะดวกสบายต่าง ๆ

อรพินท์ ชูชม (2522 : 92) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพื้นความรู้เดิม สภาพแวดล้อมทางบ้าน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะทางการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการศึกษาพบว่า สิ่งแวดล้อมทางบ้านมีบทบาทต่อความพร้อมในการเรียนของเด็ก เด็กจะพร้อมในการเรียน ถ้าบ้านมีบรรยากาศที่ส่งเสริมให้น่าเรียน คือ มีความเข้าใจต่อกัน มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ไม่สร้างความหวาดหวั่นวิตกกังวลให้กับอารมณ์ของเด็ก

สิริพร ดาวัน (2540 : 96) ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2539 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี ผลการศึกษา พบว่า บรรยากาศในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กล่าวคือ ถ้านักเรียนอยู่ในครอบครัวที่บิดามารดาให้การดูแลเอาใจใส่ พร้อมทั้งจะสนับสนุนด้านการเรียน นักเรียนก็จะเกิดความสนใจและเห็นความสำคัญของการเรียน แต่ถ้านักเรียนอยู่ในครอบครัวที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองปล่อยปละละเลย ไม่สนใจทำให้นักเรียนรู้สึกท้อแท้ ขาดความมานะพยายามในการเรียน

จากผลงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศสรุปได้ว่า บรรยากาศในครอบครัวมีบทบาทต่อความพร้อมในการเรียนของนักเรียน นักเรียนจะมีความพร้อมในการเรียน ถ้าบ้านมีบรรยากาศที่ส่งเสริมให้น่าเรียนคือมีความเข้าใจที่ดีต่อกันมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เนื่องจากบิดามารดาเป็นบุคคลสำคัญที่เด็กรักและเชื่อฟัง ดังนั้นถ้าบิดามารดาได้ใช้เวลาในการสร้างบรรยากาศให้เกิดความรักความอบอุ่นอย่างเพียงพอเด็กจะประพฤติตนในทางที่ดี ดังนั้นบรรยากาศในครอบครัวที่ดีจึงมีส่วนส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนมีความอดสาหะในการเรียน

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง

4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง

โรเจอร์ (Roger. 1959 : 184 - 256) กล่าวว่า ผู้ปกครองเป็นบุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการถ่ายทอดความเชื่อ ค่านิยม เกี่ยวกับการศึกษาเล่าเรียนไปยังบุตร โดยเฉพาะความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน ผู้ปกครองที่มีความคาดหวังเกี่ยวกับการเรียนสูงก็มักจะมีความเชื่อและค่านิยมที่ให้ความสำคัญกับการศึกษา และดูเซค (Dusek. 1980 : 87 - 110) กล่าวว่า ผู้ปกครองที่คาดหวังในตัวนักเรียนเหมาะสมกับระดับความสามารถจะกระตุ้นให้นักเรียนใช้ความพยายามในการเรียนมากขึ้น และเกิดความมั่นใจว่าจะประสบความสำเร็จในการเรียน ส่วนแอนเดอร์สัน (รังรอง งามศิริ. 2540 : 9 ; อ้างอิงมาจาก Anderso. 1995 : 15 - 33) กล่าวว่า การรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง (Perceived Parent's Expectation) การรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครองมีบทบาทต่อการปลุกฝังและการอบรมเลี้ยงดู โดยจะมีผลทำให้นักเรียนเกิดความพยายามที่จะทำให้ประสบความสำเร็จตามที่ผู้ปกครองคาดหวัง สภาพการณ์เช่นนี้จะทำให้นักเรียนตกอยู่ในภาวะกดดัน และเกิดความวิตกกังวลในการเรียน ซึ่งสาเหตุหนึ่งคือความกดดันจากครอบครัว เมื่อต้องเผชิญกับการสอบ ซึ่งเป็นการประเมินผลการเรียนว่านักเรียนจะประสบความสำเร็จหรือไม่ นอกจากนี้ อานนท์ อาภาภิรมย์ (2529 : 5) กล่าวว่า ลักษณะของครอบครัวในสังคมไทยนั้นสมาชิกในครอบครัวจะมีความสัมพันธ์กันอย่างลึกซึ้ง พ่อแม่จะมีบทบาทในการอบรมเลี้ยงดู ถ่ายทอดค่านิยม และมีอิทธิพลในการวางแผนการศึกษาและการ

ประกอบอาชีพให้กับบุตร เนื่องจากพ่อแม่จำเป็นต้องการให้บุตรได้มีโอกาสทางการศึกษาสูงสุด เรียนให้เก่งที่สุด ประกอบอาชีพการงานที่เป็นหลักฐานมั่นคง เป็นที่พึ่งของครอบครัว สอดคล้องกับเกษม วัฒนชัย (2539 : 20 - 25) ที่กล่าวว่า ประเทศในกลุ่มเอเชียจะให้ความสำคัญกับการศึกษาสูงมาก ดังนั้นผู้ปกครองที่คาดหวังในตัวบุตรสูงก็จะถ่ายทอดความเชื่อและค่านิยมที่ให้ความสำคัญกับการศึกษาไปยังบุตร โดยที่บุตรจะรับความเชื่อ ค่านิยมนั้น และรับรู้ความต้องการความคาดหวังของผู้ปกครองว่าต้องการให้บุตรตั้งใจเรียน มีความมานะพยายามในการเรียน มีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง

4.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

แคนเดล และเลสเซอร์ (รังรอง งามศิริ. 2540 : 98 ; อ้างอิงมาจาก Kandel and Lesser. 1969 : 213 - 223) ได้วิเคราะห์ถึงอิทธิพลของพ่อแม่และเพื่อนว่าจะมีอิทธิพลต่อการวางแผนเกี่ยวกับการศึกษาของวัยรุ่นอย่างไรบ้าง ผลการศึกษาพบว่า พ่อแม่มีอิทธิพลต่อการวางแผนการศึกษาของนักเรียนมากกว่าเพื่อน และมากกว่าตัวแปรอื่น ๆ

4.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ช่อทิพย์ ราศรีเกรียงไกร (2523 : 75) ศึกษาความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาและอาชีพของบุตรศึกษาเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสามัญศึกษา และโรงเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย พบว่า การที่นักเรียนจะมีโอกาสได้รับการศึกษา หรือมีโอกาสที่จะศึกษาในระดับสูงขึ้นนั้น องค์ประกอบอย่างหนึ่งขึ้นอยู่กับพ่อแม่ เนื่องจากพ่อแม่จะเป็นผู้รับผิดชอบต่อการส่งเสียเลี้ยงดูบุตร นั่นก็คือการที่บุตรจะมีการศึกษาสูงถึงในระดับใดนั้น ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับความคาดหวังของพ่อแม่

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2533 : 34) ได้สำรวจทัศนคติเกี่ยวกับบุตรของหญิงวัยเจริญพันธุ์ อายุ 15 - 49 ปี พบว่าในประเด็นความคาดหวังเกี่ยวกับระดับการศึกษา หญิงวัยเจริญพันธุ์ส่วนใหญ่คาดหวังให้บุตรเรียนจบในระดับมหาวิทยาลัย คาดหวังให้ทั้งบุตรชายและบุตรหญิงเรียนจบการศึกษาระดับเดียวกัน โดยขึ้นอยู่กับระดับความสามารถ และประเด็นความคาดหวังที่ต้องการให้บุตรช่วยเหลือ หญิงวัยเจริญพันธุ์คาดหวังให้บุตรช่วยเหลือในเรื่องต่อไปนี้ เรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ ดูแลในยามชราหรือยามเจ็บป่วย ช่วยเหลือด้านการเงินหรือช่วยเหลือเลี้ยงครอบครัวช่วยธุรกิจหรือประกอบอาชีพของครอบครัว ช่วยงานบ้าน ช่วยทำงาน หรือช่วยดูแลครอบครัว เชิดชูวงศ์ตระกูล สืบสกุลให้บุตรมีงานทำเป็นหลักฐานมีอนาคตที่ดี ช่วยเหลือตนเองได้

จากเอกสารที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการเรียนนั้น ผู้ปกครองมักต้องการให้นักเรียนได้มีโอกาสได้เรียนสูงสุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้เด็กมีอาชีพและสถานภาพทางสังคมที่เป็นที่ยอมรับของสังคม ดังนั้นบทบาทเกี่ยวกับการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครองมักจะมีผลต่อการศึกษาของนักเรียน กล่าวคือ นักเรียนจะเกิดความขยัน ตั้งใจเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองมีความภาคภูมิใจ นอกจากนี้ยังส่งผลในเรื่องของการกำหนดระดับการศึกษาของนักเรียนในอนาคตอีกด้วย

5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน

5.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน

ปัจจุบันโรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการผลิตคนให้เป็นพลเมืองดี เพราะโรงเรียนมีอิทธิพลต่อเด็กมากกว่าสถาบันอื่น ดังนั้นโรงเรียนจึงควรตระหนักถึงบทบาทของตนเองที่จะส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในด้านต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนของนักเรียน ดังที่ ละเมียด ลิมอักษร (2519 : 23 - 28) กล่าวว่า โรงเรียนเป็นสถานที่ซึ่งจัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาแก่เด็กโดยตรง โรงเรียนจึงเป็นสิ่งแวดล้อมทางการศึกษาที่สำคัญที่สุด โรงเรียนเป็นสถานที่ที่เด็กได้พบสิ่งแวดล้อมหลายอย่าง เช่น ได้มีการสมาคมติดต่อกับครูและเพื่อนนักเรียนในวัยต่าง ๆ ได้รับการอบรมสั่งสอนจากครู ได้เล่นและทำงานร่วมกับเพื่อนนักเรียนด้วยกันได้อ่านหนังสือในห้องสมุด ได้ดูภาพยนตร์และโทรทัศน์ และได้ฟังวิทยุที่ครูจัดขึ้นเพื่อประกอบการสอน ซึ่งล้วนแต่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษทั้งสิ้น ช่วยให้เด็กมีประสบการณ์ มีความเจริญงอกงามในด้านต่าง ๆ

5.1.1 ความหมายของสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

อรรณฎา รักขมธูร์ (2526 : 6 - 7) ศึกษาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนตามความรู้สึกรู้สึกของครูอาจารย์ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาและระดับประถมศึกษา ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมของโรงเรียนไว้ว่า สภาพแวดล้อมของโรงเรียน หมายถึง สภาพการณ์ต่าง ๆ ในโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่และพัฒนาการทุกด้านของนักเรียนและครู เป็นต้นว่า ระบบการศึกษา ระบบการปกครอง กิจกรรมทุกอย่างในโรงเรียน ได้แบ่งสภาพแวดล้อมของโรงเรียนออกเป็น 7 ด้านคือ

1. การเรียนการสอน หมายถึง สภาพหรือบรรยากาศการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน หลักสูตร วิธีสอน การวัดผล ตำรา และเอกสารประกอบการสอน

2. การบริหารงาน หมายถึง แนวนโยบายการดำเนินงานการบริหารโรงเรียน กฎ ข้อบังคับและระเบียบวินัยที่มีผลบังคับใช้กับนักเรียนและครู เป็นต้น

3. การให้บริการนักเรียน หมายถึง บริการต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในโรงเรียน เช่น บริการแนะแนว บริการอาหารกลางวัน บริการสุขภาพ บริการห้องสมุด บริการรับส่ง เป็นต้น

4. การจัดกิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในโรงเรียนเพื่อให้การศึกษาที่สมบูรณ์แก่นักเรียน เช่น กิจกรรมการปกครอง ชุมนุมทางวิชาการ กิจกรรมรื่นเริงและกีฬา กิจกรรมส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรม กิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์ เป็นต้น

5. สังคมกลุ่มเพื่อน หมายถึง ความสัมพันธ์ในหมู่นักเรียนและครู การคบเพื่อนของนักเรียนภายในโรงเรียน การรวมกลุ่มความสัมพันธ์และความร่วมมือในกลุ่มเพื่อน กิจกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาการกลุ่มที่จัดขึ้นในโรงเรียน

6. อาคารสถานที่ หมายถึง ลักษณะของสถานที่ภายในโรงเรียน เช่น ดิกรเรียน ห้องสมุดห้องปฏิบัติการต่าง ๆ โรงอาหาร ที่พักผ่อนหย่อนใจ สถานที่อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในโรงเรียน รวมทั้งการจัดตกแต่งบริเวณความสะอาดของอาคารและบริเวณ การบำรุงรักษาและสิ่งแวดล้อมภายนอกโรงเรียน เช่น กลิ่นเหม็น เสียงรบกวน แหล่งเสื่อมโทรม เป็นต้น

7. จริยธรรม หมายถึง สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับความประพฤติของครูและนักเรียนที่อยู่ในศีลธรรมอันดี มีการปฏิบัติไปในทางสร้างสรรค์ และทำให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปอย่างผาสุก

ชีรวัดณ์ นิจนตร (2526 : 28 - 29) ได้กล่าวถึงสภาพแวดล้อมของโรงเรียน โดยแบ่งสภาพแวดล้อมของโรงเรียนออกเป็น 3 ด้านดังนี้

1. สภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพ หมายถึง อาคารสถานที่ สิ่งก่อสร้างวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ และอาณาบริเวณที่อยู่ รวมไปถึงลักษณะการจัด การตกแต่ง และการใช้พื้นที่หรือสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ

2. สภาพแวดล้อมทางด้านสภาพสังคม หมายถึง การปฏิสัมพันธ์หรือการเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่าง ๆ ภายในโรงเรียน ซึ่งหมายถึง บรรยากาศในโรงเรียน

3. สภาพแวดล้อมทางด้านจิต หมายถึง ลักษณะการรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นว่าสอดคล้องกับความคิดและความต้องการของเขาหรือไม่เพียงไร เช่น การรับรู้เกี่ยวกับความสมเหตุสมผลระหว่างการกระทำของเขากับผลที่ได้รับ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541 : 50) ได้กล่าวถึงการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ หมายถึง การจัดสภาพต่าง ๆ ด้านกายภาพ กิจกรรม บรรยากาศทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เช่น การจัดโต๊ะ เก้าอี้ ให้สามารถเคลื่อนย้ายได้อย่างอิสระ การจัดมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน การจัดที่ให้นักเรียนนำเสนอผลงานของตน การจัดสถานที่ให้นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานที่ได้รับมอบหมาย การให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่นจากผู้รู้และแหล่งข้อมูลการจัดระบบนิเวศน์วิทยาในโรงเรียน

และชุมชนเพื่อเรียนรู้เรื่องความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตที่ต่างมีประโยชน์เกื้อกูลกัน การจัดโรงเรียน
สีขาว ห้องเรียนสีเขียว เป็นต้น นอกจากนี้สิ่งสำคัญที่สุดคือ ความเป็นกัลยาณมิตรของครูผู้สอนที่
รักเมตตาเอาใจใส่นักเรียนทุกคนอย่างจริงใจ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อกัน ช่วยเหลือ
กัน และทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข

5.1.2 สิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน

สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อผู้เรียนที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ถ้าผู้บริหารสร้าง
สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เป็นสิ่งแวดล้อมที่ดี สุพิชญา วีระกุล และคนอื่นๆ (2524 : 182 -
187) ได้เสนอแนะแนวทางการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนไว้หลายประการ
สรุปได้ดังนี้

1. สภาพโรงเรียนและห้องเรียน โรงเรียนจัดอาคารสถานที่ถูกหลักวิชา เช่น การวาง
แผนแนวอาคารถูกทิศทาง ได้รับแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้ดีไม่ร้อนอบอ้าวจนเกินไปไม่มี
เสียงดังรบกวน ภายในตกแต่งด้วยสิ่งที่สวยงามเป็นระเบียบเพื่อช่วยให้บรรยากาศร่มรื่นน่าเรียน
สภาพห้องเรียนควรยืดหยุ่นได้ตลอดเวลา บริเวณควรสะอาดสวยงาม โต๊ะเก้าอี้มีเพียงพอกับ
จำนวนนักเรียนและขนาดต้องเหมาะสมกับผู้เรียน เพราะสิ่งเหล่านี้มีความจำเป็นที่จะสร้างเสริม
การเรียนการสอนให้ได้ผลดี

2. หลักสูตร หลักสูตรคือแนวทางที่โรงเรียนจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กเพื่อให้เกิดการ
เรียนรู้ หลักสูตรที่ดีจะต้องจัดให้ตรงกับความมุ่งหมายของการศึกษาและตรงกับความต้องการของ
เด็ก แต่ละวัย

3. แบบเรียนและบทเรียน แบบเรียนเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เด็กเกิดการ
เรียนรู้ และถือว่าเป็นอุปกรณ์การศึกษาที่โรงเรียนจะขาดเสียมิได้ และอีกสิ่งหนึ่งที่ครูสามารถจัดให้
นักเรียนได้ก็คือ การจัดบทเรียนซึ่งครูควรพิจารณาเลือกสรรแต่เฉพาะที่เห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อ
นักเรียน ซึ่งเหมาะสมกับวัย ความรู้ ความสนใจ ความต้องการของเด็กและท้องถิ่น

4. อุปกรณ์การศึกษา อุปกรณ์ศึกษา เป็นเครื่องช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีและ
ง่ายขึ้น การจะใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนให้ได้ผลดีนั้นขึ้นอยู่กับทักษะและความ
สนใจของครูว่าจะใช้อุปกรณ์นั้น ๆ ได้เหมาะสมกับเนื้อหา เวลา และใช้ได้ถูกต้องเพียงใด

5. กิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนการสอน กิจกรรมคือพฤติกรรมที่แสดงออกแล้วทำให้
เกิดการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจะดีขึ้นหรือไม่ขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่ทำนั้นตรงกับจุดมุ่งหมายที่วาง
ไว้ หรือไม่ กิจกรรมที่ดีควรเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนกระทำแล้วเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งมีกิจกรรม
มากมายหลายอย่าง ที่ครูสามารถจัดให้เด็กได้ เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับการพูด การเขียน กิจกรรม
เกี่ยวกับการแสดงและกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างและประดิษฐ์ เป็นต้น

6. เวลาและโอกาส การเรียนจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับเวลาเช่นเดียวกัน ครูจะต้องจัดสรรเวลาให้เหมาะสมกับวิชาหรือเนื้อหาที่จะสอน เวลาควรมีการยืดหยุ่นไปตามเนื้อหา หรือสาขาวิชาไม่ควรมีกฎเกณฑ์ตายตัว

7. สถานที่ สถานที่ใช้ในการเรียนนั้น อาจไม่ได้หมายถึงห้องเรียนเพียงอย่างเดียว บางครั้งอาจเป็นสนามโรงเรียน หรือสถานที่ไปทัศนศึกษาด้วย สถานที่จึงมีส่วนช่วยสร้างความรู้สึกละเอียดและบรรยากาศของการศึกษาเล่าเรียน การเปลี่ยนแปลงบรรยากาศในการเรียนช่วยให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่าย ช่วยให้สังคมของเด็กดีขึ้น อย่างไรก็ดี สถานที่ที่จะใช้เรียนจะต้องไม่มีเสียงรบกวนจนไม่สามารถใช้สมาธิได้ และจะต้องไม่วิเวกวังเวงจนรู้สึกกลับน่ากลัว ไม่เสียงภัยหรือใกล้สิ่งที่เป็นอันตรายหรือสกปรก และสถานที่นั้นจะต้องเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนโดยตรง

8. ผู้เรียน การเรียนการสอนจะเกิดขึ้นได้และเป็นผลดี ก็ต่อเมื่อผู้เรียนมีความพร้อม ความสนใจที่จะศึกษาหาความรู้และรับรู้ ครูจะต้องกระตุ้นให้ผู้เรียน เกิดความพร้อมที่จะเรียนหรือเมื่อผู้เรียนเกิดความพร้อมที่จะเรียนก็ควรให้โอกาสแก่ผู้เรียนทันที ครูผู้สอนจะต้องหมั่นสังเกต พฤติกรรมของผู้เรียน หากแสดงความรู้สึกว่ามีความวิตกกังวล มีความคับข้องใจ ครูจะต้องช่วยลดความรู้สึกนั้น ๆ เสียก่อนและพยายามสร้างบรรยากาศที่จะให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถได้อย่างเต็มที่

9. ผู้สอนและวิธีสอน ครูถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดประการหนึ่งที่จะช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลดี นักการศึกษาต่างประเทศ และการวิจัยการศึกษาได้ระบุไว้แน่ชัดว่ายังไม่มี อุปกรณ์การสอนใด ๆ ในโลกนี้ ที่จะใช้แทนครูที่มีความสามารถในการสอนได้

5.1.3 บรรยากาศในการเรียนการสอน

แอนเดอร์สัน (Anderson. 1970 : 135 - 152) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของบรรยากาศทางสังคมในชั้นเรียนที่มีต่อผู้เรียน โดยได้ระบุถึงลักษณะของบรรยากาศที่มีอิทธิพลและส่งผลกระทบต่อความรู้ ความรู้สึก และพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนไว้ดังนี้

1. ความเป็นกันเองความรู้สึกใกล้ชิดสนิทสนมคุ้นเคยของสมาชิกในกลุ่มผู้เรียน
2. การแบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมการเรียนต่าง ๆ ตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้
3. การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ กิจกรรมการเรียนมีรูปแบบที่สามารถปฏิบัติได้และให้ประโยชน์
4. การดำเนินกิจกรรมการเรียนเป็นไปอย่างมีลำดับขั้นตอน ไม่ล่าช้า และมีความสอดคล้องเหมาะสม
5. การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น หนังสือ เครื่องมือ วัสดุที่พร้อมจะใช้ได้ตลอดเวลา

6. การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน และมีความพยายามที่จะลดความขัดแย้ง

7. ผู้สอนและผู้เรียนทราบจุดประสงค์ และความคาดหวังในการเรียนอย่างชัดเจน
8. สร้างความเป็นธรรมไม่เลือกที่รักมักที่ชังของครู ซึ่งยังผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมขึ้นได้

9. ผู้เรียนมีโอกาสได้ทำกิจกรรมที่ท้าทายความสามารถอยู่เสมอ
10. สร้างความตื่นตัวและขจัดความเฉื่อยชา อันเป็นสาเหตุของความเบื่อหน่ายต่อการเรียนการสอน

11. การตัดสินใจทำกิจกรรมต่าง ๆ มาจากผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่
12. ไม่ส่งเสริมการแบ่งพรรคแบ่งพวกในหมู่นักศึกษา
13. ผู้เรียนมีความพึงพอใจกับกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน
14. เสรีภาพมีขอบเขต ไม่ปล่อยปละละเลยจนขาดระเบียบวินัย และขาดความรับผิดชอบ

ลอว์เรนซ์ (Lawrens. 1976 : 418) กล่าวว่า บรรยากาศในการเรียนการสอนนั้นเป็นสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของครู ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน ถ้าผู้เรียนมีสภาพจิตใจ อารมณ์แจ่มใส รู้สึกตื่นตัว กระฉับกระเฉง ก็จะมีคามสนใจในการเรียน และยอมช่วยทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น

ประดินันท์ อูปรมัย (2527 : 33) ได้กล่าวถึงปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนดังนี้คือ ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน อาจเกิดขึ้นได้ทั้งระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับนักเรียนด้วยตนเอง ถ้าปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยดี หมายถึง ทั้งครูและนักเรียนต่างก็มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีโอกาสซักถาม ตอบคำถาม และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนให้มาก บรรยากาศในชั้นเรียนก็จะมีแต่ความน่าสนใจ น่าสนุก อยากรู้ อยากเห็น และกระตือรือร้น นอกจากนี้ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนกับนักเรียนด้วยกันเองก็มีส่วนช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียนด้วยเช่นกัน

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2527 : 48 - 67) ได้กล่าวถึงแนวทางการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้อสำหรับผู้เรียนและผู้สอนในแง่ของปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนกับสิ่งต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่ 4 ประการคือ

1. ปฏิกริยาตอบสนองระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้สอนไม่ควรสร้างบรรยากาศแห่งความกลัวให้เกิดขึ้น การเรียนรู้มิใช่เกิดในชั้นเรียนเสมอไป ดังนั้น การพบปะซักถามนอกชั้นเรียนจะสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตรได้ง่ายขึ้น อย่าทำให้เกิดการเสียหน้าและควรรับฟังความคิดเห็นจากนักเรียนบ้าง

2. ปฏิริยาตอบสนองระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เช่น การอภิปราย การโต้วาที การรายงานจะช่วยให้ผู้เรียนคิดเกิดปฏิริยาตอบสนองระหว่างกัน ฝึกการทำงานร่วมกัน เป็นการสร้างบรรยากาศของสังคมที่เป็นกันเองระหว่างผู้เรียน

3. ปฏิริยาระหว่างผู้เรียนกับวัสดุอุปกรณ์ วัสดุอุปกรณ์จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ง่ายขึ้น ลดเวลาการเรียนการสอน การนำนวัตกรรมมาใช้จะช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน

4. ปฏิริยาตอบสนองระหว่างผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม ผู้บริหารจะต้องจัดสิ่งแวดล้อมที่ดีในโรงเรียน ตั้งแต่อาคารสถานที่ บริเวณ ความงาม ความปลอดภัยจากลิ้นควัน และเสียงรบกวน ตลอดจนบุคลากรต่าง ๆ

5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน

5.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เลวิน และคนอื่น ๆ (Lewin and others. 1939 : 271 - 279) ศึกษาเกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียน พบว่า นักเรียนที่อยู่ในชั้นเรียนแบบอัตตาธิปไตย มีแนวโน้มเป็นเด็กก้าวร้าว หยาบกระด้าง ไม่มีความเห็นใจผู้อื่น ส่วนชั้นเรียนที่มีบรรยากาศแบบประชาธิปไตยนั้น กลับจะส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักสามัคคีปรองดองเป็นมิตรต่อกัน การเรียนก็ราบรื่น มีบรรยากาศที่สบายใจน่าเรียน เพราะครูรู้จักจัดความกดดันเกรงกลัวใด ๆ ออกไปจากชั้นได้

ไทด์แมน (Tiedman. 1942 : 657 - 664) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู ผลจากการวิจัยพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาจะไม่ชอบครูแบบเผด็จการที่มีนิสัยข่มขู่ปราศจากความเห็นอกเห็นใจ และการสอนแบบใช้อำนาจทั้งหลายนั้นเด็กยิ่งโตขึ้นเท่าไรก็จะมีความรู้สึกเป็นปฏิปักษ์ยิ่งขึ้นเพียงนั้น

บุธ (วิลาส บุญทองขาว. 2527 : 16 ; อ้างอิงมาจาก Buth. 1942 : 645 - 656) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน พบว่า ครูที่พยายามทำความรู้จักกับเด็กให้ความเห็นอกเห็นใจเด็ก รู้จักส่งเสริมการเรียนตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เด็กจะเรียนได้ดีและมีความสามารถปรับตัวได้สูง ซึ่งต่างกับครูที่มุ่งสอนโดยวิธีกดดันให้เด็กยอมรับตามความต้องการของตน ผลที่สุดเด็กจะไม่พอใจในตัวครูและขาดความอดสาหะในการเรียน ทำให้เรียนไม่ได้ดีเท่าที่ควร

โอเบอร์ทัพเฟอร์ (วิลาส บุญทองขาว. 2527 : 17 ; อ้างอิงมาจาก Oberteuffer. 1954 : 296 - 297) ศึกษาสุขภาพจิตที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในโรงเรียน ผลการศึกษพบว่า อิทธิพลของชั้นเรียนก็เป็นสิ่งแวดล้อมอย่างหนึ่งที่มีผลต่อสุขภาพจิตของเด็กและการ

จัดบรรยากาศของห้องเรียนดีจะมีส่วนช่วยให้นักเรียนมีความอดสาหะปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี

ธอร์นเบอร์ก (Thornburg. 1975 : 181 - 185) ศึกษาเจตคติต่อโรงเรียนกับกลุ่มนักเรียนที่มีปัญหาต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน พบว่า นักเรียน 50 เปอร์เซ็นต์ของกลุ่มตัวอย่างมีเจตคติที่ดีต่อโรงเรียน และอีก 24 เปอร์เซ็นต์ แสดงเจตคติที่ไม่ดีต่อโรงเรียนอย่างรุนแรง ซึ่งแสดงออกหลายลักษณะ เช่น เห็นว่าหลักสูตรการเรียนการสอน ไม่มีประโยชน์ เบื่อการเรียน ขาดความอดสาหะ ครูผู้สอนเน้นเรื่องคะแนนมากเกินไป ครูล่าเอียงและกฎข้อบังคับของโรงเรียนเข้มงวดเกินไป

5.2.2 งานวิจัยในประเทศ

บุญนาถ คัมภี (2522 : 44 - 45) ศึกษาเปรียบเทียบความต้องการทางสังคมของวัยรุ่นในวิทยาลัยครู วิทยาลัยอาชีวศึกษา และโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดนครราชสีมา โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 757 คน ผลการศึกษาพบว่า ในด้านสัมพันธภาพกับเพื่อน นักศึกษาต้องการมีเพื่อนสนิทที่สามารถปรึกษาทุกสิ่งทุกอย่างได้ ต้องการเป็นที่ชอบพอของเพื่อนทุกคน

กรมวิชาการ (2528 : 69 - 72) ศึกษาการวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนจริยศึกษาของครูด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กลุ่มตัวอย่างเป็นครูที่สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 54 คน จาก 54 โรงเรียน พบว่า พฤติกรรมที่ครูแสดงออกขณะทำการสอนคือ ครูมีอารมณ์ดี เป็นกันเองกับนักเรียน แต่งกายสะอาดเรียบร้อย ใช้คำพูดที่สุภาพเป็นกันเองกับนักเรียน มีความกระตือรือร้นและตั้งใจสอน ซึ่งเป็นการวางตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน เป็นผลปฏิสัมพันธ์ต่อนักเรียน คือ นักเรียนเชื่อมั่นและศรัทธา พร้อมทั้งจะปฏิบัติตามแบบอย่างที่ดีที่ครูปฏิบัติ

สิริพร ดาววัน (2540) ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2539 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี พบว่า บรรยากาศในการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และถ้าโรงเรียนมีบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดี เด็กจะเกิดความขยันหมั่นเพียร กระตือรือร้นในการเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู และสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา (2541 : 133) ศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณภาพของการศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ

ประถมศึกษาแห่งชาติ ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของการศึกษา ได้แก่ สมรรถภาพในการแก้ปัญหาของครูเกี่ยวกับบรรยากาศในการเรียนการสอนส่งผลโดยตรงในทางบวกต่อดัชนีคุณภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน ความถี่ของกิจกรรมที่ครูติดตามผลการเรียนของนักเรียนส่งผลโดยตรงในทางบวกต่อคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและส่งผลโดยตรงในทางบวกต่อดัชนีคุณภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สุมน อมรวิวัฒน์ และคนอื่น ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา. 2541 : 133-134 ; อ้างอิงมาจาก สุมน อมรวิวัฒน์ และคนอื่น ๆ) ได้ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาด้านการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่าปัญหาด้านตัวครูมีดังนี้

1. ครูผู้สอนขาดความพร้อมในการใช้หลักสูตร ส่วนหนึ่งไม่เข้าใจวิธีการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูบางคนไม่ถนัดการสอนบางกลุ่มประสบการณ์ จึงไม่สามารถดัดแปลงหรือยืดหยุ่นกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม
2. ในการเตรียมการสอน ครูไม่ได้ศึกษาหลักสูตรแม่บทก่อน เพราะทำความเข้าใจยาก จึงไปศึกษาที่แผนการสอนและคู่มือครู เมื่อไม่เข้าใจบางตอนก็ไม่สามารถขอคำแนะนำจากผู้อื่นได้
3. ครูมีภารกิจมากมาย มีชั่วโมงสอนมาก จึงไม่สามารถเตรียมการสอนได้ครบทุกครั้ง ที่ทำการสอน
4. ครูยังไม่สามารถจัดกิจกรรมที่เน้นการพัฒนาลักษณะนิสัยของนักเรียน สอนโดยยึดตัวครูเป็นศูนย์กลาง ไม่ได้ให้นักเรียนฝึกในเรื่องการทำงานเป็นกลุ่ม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน
5. ครูขาดการเสริมแรงนักเรียนด้วยการชมเชยและให้กำลังใจ
6. ครูมีความคิดว่า การใช้สื่อการเรียนการสอนทำให้ยุ่งยากเสียเวลา สอนเนื้อหาไม่ทันตามกำหนด
7. ครูขาดความรู้และทักษะในการผลิตสื่อจากวัสดุที่มีในท้องถิ่นหรือวัสดุเหลือใช้
8. ครูขาดความรู้ความเข้าใจการวางแผนและการเตรียมการสอน
9. ครูขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการวัดและประเมินผล ไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้ครบถ้วน ขาดการสนับสนุน บริการจัดทำเครื่องมือวัดจุดประสงค์การเรียนรู้บางจุดประสงค์ จึงให้นักเรียนผ่านจุดประสงค์โดยไม่มีการประเมิน

จากเอกสารและงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ สรุปได้ว่า โรงเรียนเป็นสถาบันที่มีบทบาทสำคัญในการผลิตคนให้เป็นพลเมืองดี ดังนั้นบรรยากาศในการเรียนการสอน จึงมีความสำคัญต่อพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียนน่าจะเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความอุตสาหะในการเรียนของนักเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2542 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี จำนวน 6,670 คน เป็นนักเรียนชาย 3,535 คน และนักเรียนหญิง 3,135 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2542 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี จำนวน 1,115 คน เลือกมาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากร โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น มีวิธีการดังนี้คือ

ขั้นที่ 1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของยามานะ ด้วยความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ปรากฏว่า ต้องใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 793 คน (Yamane. 1970 : 580 - 581)

ขั้นที่ 2 สุ่มโรงเรียนในแต่ละขนาด ซึ่งมีโรงเรียนขนาดใหญ่ 19 โรงเรียน ขนาดกลาง 18 โรงเรียน และขนาดเล็ก 257 โรงเรียน โดยใช้สัดส่วนประชากร : กลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 9 : 1 โดยวิธีสุ่มอย่างง่ายจะได้โรงเรียนในแต่ละขนาดดังนี้ โรงเรียนขนาดใหญ่ 2 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 2 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก 28 โรงเรียน ในแต่ละโรงเรียนเลือกให้นักเรียนทุกคนในโรงเรียนนั้น ซึ่งจะได้จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 1,115 คน (ดังแสดงไว้ในตาราง 2)

ตาราง 2 แสดงรายชื่อโรงเรียนและจำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ลำดับที่	ขนาด - โรงเรียน	อำเภอ	จำนวนนักเรียน (คน)
<u>โรงเรียนขนาดใหญ่ (2 โรงเรียน)</u>			
1	โรงเรียนอนุบาลสระบุรี	เมือง	302
2	โรงเรียนหินกอง	หนองแค	118
<u>โรงเรียนขนาดกลาง (2 โรงเรียน)</u>			
3	โรงเรียนอนุบาลเสาไห้	เสาไห้	63
4	โรงเรียนอนุบาลหนองแขงศีลวุฒาจารย์	หนองแขง	53
<u>โรงเรียนขนาดเล็ก (28 โรงเรียน)</u>			
5	โรงเรียนวัดโคกหนามแท่ง	เมือง	22
6	โรงเรียนวัดพระพุทธราย	เมือง	19
7	โรงเรียนหนองยาวสูง	เมือง	21
8	โรงเรียนวัดบัวลอย	หนองแค	19
9	โรงเรียนวัดหนองครก	หนองแค	19
10	โรงเรียนสันมะค่าบกน้อย	หนองแค	9
11	โรงเรียนวัดตาลเดี่ยว	แก่งคอย	24
12	โรงเรียนวัดสมุห์พร้อม	แก่งคอย	23
13	โรงเรียนบ้านชัยบอน	แก่งคอย	20
14	โรงเรียนวัดมวกเหล็กใน	มวกเหล็ก	27
15	โรงเรียนวัดบ้านหมาก	มวกเหล็ก	15
16	โรงเรียนบ้านชัยพริก	มวกเหล็ก	14
17	โรงเรียนพระพุทธบาท	พระพุทธบาท	29
18	โรงเรียนบ้านพุกร่าง	พระพุทธบาท	10
19	โรงเรียนวัดหนองโพธิ์	วิหารแดง	26
20	โรงเรียนวัดหนองตาบุญ	วิหารแดง	16
21	โรงเรียนวัดมหาโลก	บ้านหมอ	25
22	โรงเรียนวัดม่วงน้อย	บ้านหมอ	25
23	โรงเรียนวัดเจ้าฟ้า	เสาไห้	19
24	โรงเรียนวัดจันทบุรี	เสาไห้	19

ตาราง 2 (ต่อ)

ลำดับที่	ขนาด - โรงเรียน	อำเภอ	จำนวนนักเรียน (คน)
25	โรงเรียนวัดบ้านโคก	เสาไห้	20
26	โรงเรียนวัดใหม่สามัคคีธรรม	เฉลิมพระเกียรติ	26
27	โรงเรียนวัดห้วยบง	เฉลิมพระเกียรติ	20
28	โรงเรียนวัดหนองสีดา	หนองแขง	15
29	โรงเรียนวัดไก่อ่	หนองแขง	12
30	โรงเรียนบ้านมณีโชติสามัคคี	วังม่วง	23
31	โรงเรียนอนุบาลหนองโดน	หนองโดน	31
32	โรงเรียนอนุบาลดอนพุด	ดอนพุด	31
	รวม		1,115

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความอดสาหะในการเรียน ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามด้านส่วนตัว ได้แก่
 - แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียน
2. แบบสอบถามด้านครอบครัว ได้แก่
 - 2.1 แบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว และ
 - 2.2 แบบสอบถามการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง
3. แบบสอบถามด้านสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน
4. แบบสอบถามความอดสาหะในการเรียน

วิธีสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบสอบถามด้านส่วนตัวของนักเรียน เป็นแบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาปริมาณศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการเรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนของจิตติพร คล้ายพันธ์ (2538) และของสิริพร ดาวัน (2540)

1.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 20 ข้อ

1.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะ ความมุ่งหมาย และภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียน จำนวน 14 ข้อที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านปากข้าวสาร จังหวัดสระบุรี จำนวน 100 คน จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุด มาถึงคะแนนต่ำสุด แล้วคัดนักเรียน 25% ที่ได้คะแนนสูง และ 25% ที่ได้คะแนนต่ำ จากนั้นจึงนำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ t-test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียน จำนวน 12 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 3.507 - 6.984

1.6 นำแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 132 - 133) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนเท่ากับ 0.736

1.7 ลักษณะของแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อจะได้ทราบเกี่ยวกับความรู้สึกรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ ได้แก่

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนน้อย
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนน้อยมาก
ไม่จริงเลย	หมายถึง	ข้อความที่ไม่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนเลย

ตัวอย่างแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียน ขอให้นักเรียนพิจารณา ข้อความดังกล่าวว่าเป็นจริงตรงกับความรู้สึกของนักเรียนเพียงใด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนดังนี้

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด
 จริง หมายถึง ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากพอสมควร
 จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนน้อย
 จริงน้อย หมายถึง ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนน้อยมาก
 ไม่จริงเลย หมายถึง ข้อความที่ไม่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	ไม่จริง เลย
0	<u>การเห็นความสำคัญของการเรียน</u> ข้าพเจ้าไม่ชอบขาดเรียน					
0	<u>การเห็นประโยชน์ของการเรียน</u> ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการได้เรียนหนังสือหนังสือ ทำให้ฉลาดขึ้น					
0	<u>ลักษณะวิชาที่เรียน</u> ข้าพเจ้าเบื่อวิชาที่ต้องท่องจำ					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจสอบและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังต่อไปนี้

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
ไม่จริงเลย	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
ไม่จริงเลย	ให้	5	คะแนน

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายเจตคติต่อการเรียน

ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.25 หมายถึง เจตคติที่มีต่อการเรียนไม่ดี

คะแนนเฉลี่ย 2.26 - 3.75 หมายถึง เจตคติที่มีต่อการเรียนปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.76 - 5.00 หมายถึง เจตคติที่มีต่อการเรียนดี

2. แบบสอบถามด้านครอบครัว แบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

2.1 ตอนที่ 1 แบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1.1 ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ

บรรยากาศในครอบครัว เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.1.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัวของจรรยา

เกษศรีสังข์ (2537) และของกุลวรรณ วิทยาวงศุจิ (2526)

2.1.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัวให้สอดคล้องกับ

นิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 18 ข้อ

2.1.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัวไปหาความเที่ยงตรง

เชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะ ความมุ่งหมาย และภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.1.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว จำนวน 18 ข้อ

ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านปากข้าวสาร จังหวัดสระบุรี จำนวน 100 คน จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุด มาถึงคะแนนต่ำสุด แล้วคัดนักเรียน 25% ที่ได้คะแนนสูง และ 25% ที่ได้คะแนนต่ำ จากนั้นจึงนำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ t-test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว จำนวน 12 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.425 - 10.778

2.1.6 นำแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัวไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 132 - 133) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัวเท่ากับ 0.756

2.1.7 ลักษณะของแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อจะได้ทราบเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางสังคมของครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกครอบครัว ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ความรู้สึกของสมาชิกในครอบครัวที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา และการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ ได้แก่

จริงที่สุด	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับลักษณะของครอบครัวนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับลักษณะของครอบครัวนักเรียนมากพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับลักษณะของครอบครัวนักเรียนน้อย
จริงน้อย	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับลักษณะของครอบครัวนักเรียนน้อยมาก
ไม่จริงเลย	หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับลักษณะของครอบครัวนักเรียนเลย

ตัวอย่างแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัวนักเรียน ขอให้นักเรียนพิจารณาข้อความดังกล่าวว่าเป็นจริงตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนเพียงใด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับลักษณะของครอบครัวนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับลักษณะของครอบครัวนักเรียนมากพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับลักษณะของครอบครัวนักเรียนน้อย
จริงน้อย	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับลักษณะของครอบครัวนักเรียนน้อยมาก
ไม่จริงเลย	หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับลักษณะของครอบครัวนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
0	<u>ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว</u> สมาชิกในครอบครัวต่างช่วยเหลือซึ่งกันและกัน					
0	<u>ความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา</u> ข้าพเจ้ารู้สึกดีใจเมื่อสอบได้คะแนนดีแล้วพ่อแม่ให้รางวัล					
0	<u>การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว</u> ครอบครัวของข้าพเจ้ากำหนดกฎเกณฑ์เพื่อให้สมาชิกปฏิบัติตาม.....					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจสอบและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังต่อไปนี้

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
ไม่จริงเลย	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
ไม่จริงเลย	ให้	5	คะแนน

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายบรรยากาศในกรอบครีวดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.25 หมายถึง บรรยากาศในกรอบครีวไม่ดี

คะแนนเฉลี่ย 2.26 - 3.75 หมายถึง บรรยากาศในกรอบครีวปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.76 - 5.00 หมายถึง บรรยากาศในกรอบครีวดี

2.2 ตอนที่ 2 แบบสอบถามการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.2.1 ศึกษาวิทยานิพนธ์ที่เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครองของรังรอง งามศิริ (2540)

2.2.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครองให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 12 ข้อ

2.2.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครองไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะ ความมุ่งหมาย และภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.2.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง จำนวน 12 ข้อ ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านปากข้าวสาร จังหวัดสระบุรี จำนวน 100 คน จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดมาถึงคะแนนต่ำสุด แล้วคัดนักเรียน 25% ที่ได้คะแนนสูง และ 25% ที่ได้คะแนนต่ำ จากนั้นจึงนำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ t-test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง จำนวน 10 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 3.000 - 14.546

2.2.6 นำแบบสอบถามการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครองไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 132 - 133) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง เท่ากับ 0.878

2.2.7 ลักษณะของแบบสอบถามการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อวัดเกี่ยวกับการรับรู้ของนักเรียนที่มีต่อความคาดหวังของผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ ได้แก่

มากที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด
 มาก หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมาก
 ปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนปานกลาง
 น้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนน้อย
 น้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้แล้วพิจารณาว่าผู้ปกครองของนักเรียนคาดหวังให้นักเรียนทำพฤติกรรมต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด ให้นักเรียนตอบ โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่สอดคล้องกับการรับรู้ของนักเรียนเพียงช่องเดียว ดังนี้

มากที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนรับรู้ว่าคุณปกครองคาดหวังนักเรียนมากที่สุด
 มาก หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนรับรู้ว่าคุณปกครองคาดหวังนักเรียนมาก
 ปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนรับรู้ว่าคุณปกครองคาดหวังนักเรียนปานกลาง
 น้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนรับรู้ว่าคุณปกครองคาดหวังนักเรียนน้อย
 น้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนรับรู้ว่าคุณปกครองคาดหวังนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	นักเรียนรับรู้ว่าคุณปกครองคาดหวังให้นักเรียนทำพฤติกรรมต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0	ความคาดหวังเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียน					
	ข้าพเจ้ารับรู้ว่าคุณพ่อต้องการให้นักเรียนตั้งใจเรียน					
00	ข้าพเจ้ารับรู้ว่าคุณแม่ต้องการให้นักเรียนขยันเรียน					

ข้อ	นักเรียนรับรู้ว่าคุณปกครองคาดหวังให้นักเรียนทำพฤติกรรมต่อไปนี้นาน้อยเพียงใด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0	ความคาดหวังเกี่ยวกับผลการเรียน					
00	ข้าพเจ้ารับรู้ว่าคุณแม่ต้องการให้นักเรียนมีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี					
00	ข้าพเจ้ารับรู้ว่าคุณแม่ต้องการให้นักเรียนสอบได้เกรดเฉลี่ยสูง ๆ					
00	ข้าพเจ้ารับรู้ว่าคุณแม่ต้องการให้นักเรียนมีความรู้เพื่อจะได้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข					
00	ข้าพเจ้ารับรู้ว่าคุณแม่ต้องการให้นักเรียนมีความรู้ทัดเทียมผู้อื่น					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจสอบและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังต่อไปนี้

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังต่อไปนี้

มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังต่อไปนี้

มากที่สุด	ให้	1	คะแนน
มาก	ให้	2	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	4	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	5	คะแนน

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.25 หมายถึง การรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครองน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.26-3.75 หมายถึง การรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครองปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.76-5.00 หมายถึง การรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครองมาก

3 แบบสอบถามด้านสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน เป็นแบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนต่อสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียนเกี่ยวกับบรรยากาศในการเรียนการสอนโดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษาวิทยานิพนธ์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับด้านสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามด้านสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียนเกี่ยวกับบรรยากาศในการเรียนการสอนของประกายทิพย์ พิชัย (2539) เดิมศักดิ์ คทวนิช (2540) และของชนนุช บุญสิทธิ์ (2541)

3.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามด้านสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียนให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 24 ข้อ

3.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามด้านสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียนไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะ ความมุ่งหมาย และภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามด้านสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน จำนวน 24 ข้อที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านปากข้าวสาร จังหวัดสระบุรี จำนวน 100 คน จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุด มาถึงคะแนนต่ำสุด แล้วคัดนักเรียน 25% ที่ได้คะแนนสูง และ 25% ที่ได้คะแนนต่ำ จากนั้นจึงนำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ t -test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามด้านสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน จำนวน 16 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.031 - 11.179

3.6 นำแบบสอบถามด้านสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียนไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 132 - 133) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้านสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียนเท่ากับ 0.792

3.7 ลักษณะของแบบสอบถามด้านสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้วัดความคิดเห็นของนักเรียนต่อสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียนเกี่ยวกับบรรยากาศในการเรียนการสอนเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ ได้แก่

จริงที่สุด	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมาก
	พอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนน้อย
จริงน้อย	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนน้อยมาก
ไม่จริงเลย	หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนเลย

ตัวอย่างแบบสอบถามด้านสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามด้านสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน ให้นักเรียนอ่าน

ข้อความต่อไปนี้แล้วพิจารณาว่าข้อความแต่ละข้อตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนเพียงใดแล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนเพียงช่องเดียวดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมาก
	พอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนน้อย
จริงน้อย	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนน้อยมาก
ไม่จริงเลย	หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	ไม่จริง เลย
0	<u>วิธีการสอนของครู</u> ครูมีวิธีการสอนที่ทำให้การเรียนน่าสนใจ..					
0	<u>สัมพันธภาพกับครู</u> ครูให้ความเป็นกันเองกับนักเรียนทุกคน..					
0	<u>สัมพันธภาพกับเพื่อน</u> ข้าพเจ้าชอบเข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อนๆ ..					
0	<u>สถานที่เรียน</u> ห้องเรียนคับแคบ					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจสอบและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังต่อไปนี้

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
ไม่จริงเลย	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
ไม่จริงเลย	ให้	5	คะแนน

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายด้านสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.25 หมายถึง สิ่งแวดล้อมที่โรงเรียนไม่ดี

คะแนนเฉลี่ย 2.26 - 3.75 หมายถึง สิ่งแวดล้อมที่โรงเรียนปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.76 - 5.00 หมายถึง สิ่งแวดล้อมที่โรงเรียนดี

4. แบบสอบถามความอดุสาหะในการเรียน เป็นแบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนกระทำเกี่ยวกับการเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

4.1 ศึกษาวิทยานิพนธ์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความอดุสาหะในการเรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามความอดุสาหะในการเรียนของโควาซ และ มาร์เซีย (Kowaz and Macia. 1991) และของวิเชียร พากเพียร (2531)

4.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามความอดุสาหะในการเรียนให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 64 ข้อ

4.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความอดุสาหะในการเรียนไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะ ความมุ่งหมาย และภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความอดสาเหในการเรียน จำนวน 54 ข้อที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านปากข้าวสาร จังหวัดสระบุรี จำนวน 100 คน จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุด มาถึงคะแนนต่ำสุด แล้วคัดนักเรียน 25% ที่ได้คะแนนสูง และ 25% ที่ได้คะแนนต่ำ จากนั้นจึงนำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ t-test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามความอดสาเหในการเรียน จำนวน 32 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.037 - 11.878

4.6 นำแบบสอบถามความอดสาเหในการเรียนไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 132 - 133) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความอดสาเหในการเรียนเท่ากับ 0.901

4.7 ลักษณะของแบบสอบถามความอดสาเหในการเรียนของนักเรียนเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อจะได้ทราบเกี่ยวกับความอดสาเหในการเรียนของนักเรียนเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ ได้แก่

จริงที่สุด	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนน้อย
จริงน้อย	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนน้อยมาก
ไม่จริงเลย	หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนเลย
บ่อยที่สุด	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนเป็นประจำ
บ่อย	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนเกือบทุกครั้ง
ปานกลาง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนเป็นบางครั้ง
นาน ๆ ครั้ง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อยครั้งมาก
ไม่เคยเลย	หมายถึง ข้อความนั้นนักเรียนไม่เคยกระทำเลย

ตัวอย่างแบบสอบถามความอดสาหะในการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความอดสาหะในการเรียนของนักเรียน ขอให้
นักเรียนพิจารณาว่าข้อความดังกล่าวเป็นจริงตรงกับความคิด ความรู้สึก และ
การกระทำของนักเรียนเพียงใด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับ
ความเป็นจริงของนักเรียน ดังนี้

- จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด
จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากพอสมควร
จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนน้อย
จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนน้อยมาก
ไม่จริงเลย หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนเลย
- บ่อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนเป็นประจำ
บ่อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนเกือบทุกครั้ง
ปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนเป็นบางครั้ง
นาน ๆ ครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อยครั้งมาก
ไม่เคยเลย หมายถึง ข้อความนั้นนักเรียนไม่เคยกระทำเลย

ข้อ	ข้อความ	บ่อย ที่สุด	บ่อย	ปาน กลาง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย เลย
0	<u>ความรับผิดชอบต่องานการเรียน</u>					
00	ข้าพเจ้าทำการบ้านเสร็จเรียบร้อยทุกครั้ง. เมื่องานที่ครูมอบหมายให้ทำยาก ข้าพเจ้า มักจะไม่ว่าง <u>การพึ่งตนเองทางการเรียน</u>					
0	ข้าพเจ้าทำแบบฝึกหัดด้วยตนเองทุกครั้ง.					
00	เมื่อครูทดสอบเก็บคะแนน ข้าพเจ้าจะขอ คำตอบจากเพื่อน <u>ความเอาใจใส่ทางการเรียน</u>					
0	ข้าพเจ้าทบทวนบทเรียนทุกวัน					
00	ขณะที่ครูสอนข้าพเจ้ามักจะชวนเพื่อนคุย เรื่องต่าง ๆ					

ข้อ	ข้อความ	บ่อย ที่สุด	บ่อย	ปาน กลาง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย เลย
0	<u>ความกระตือรือร้นทางการเรียน</u> เมื่อครูให้การบ้าน ข้าพเจ้าจะรีบทำทันที เมื่อมีเวลาว่าง					
00	เมื่อข้าพเจ้าไม่เข้าใจบทเรียน ข้าพเจ้าก็ ไม่ถามครู					
0	<u>ความเพียรพยายามทางการเรียน</u> ข้าพเจ้ามีความพยายามมากขึ้น เมื่อรู้ตัว ว่ามีความรู้ด้อยกว่าเพื่อน					
00	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่ายเมื่อต้องทำแบบ ฝึกหัดที่ยาก					
0	<u>การวางแผนและจัดระบบการเรียน</u> ข้าพเจ้าอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเรียนใน แต่ละวิชา					
00	ข้าพเจ้าทำงานที่ครูมอบหมายหลายอย่าง ในเวลาเดียวกัน					
0	<u>การให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม</u> <u>และกิจกรรมของโรงเรียน</u> ข้าพเจ้าให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม จนสำเร็จ					
00	เมื่อโรงเรียนจัดกิจกรรมพิเศษ ข้าพเจ้ามัก จะไม่ไปร่วมกิจกรรมนั้น					
0	<u>การพยายามทำงานให้สำเร็จและแก้ไข</u> <u>อุปสรรค</u> เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับงานที่ครูมอบหมาย ข้าพเจ้าจะพยายามหาวิธีการใหม่ ๆ ที่จะ ทำงานนั้นให้สำเร็จ					
00	เมื่อมีฝนตกระหว่างการเดินทางไป โรงเรียน ข้าพเจ้าจะไม่ไปเรียน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังต่อไปนี้

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังต่อไปนี้

บ่อยที่สุด,	จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
บ่อย,	จริง	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง,	จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
นาน ๆ ครั้ง,	จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
ไม่เคยเลย,	ไม่จริงเลย	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังต่อไปนี้

บ่อยที่สุด,	จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
บ่อย,	จริง	ให้	2	คะแนน
ปานกลาง,	จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
ไม่เคยเลย,	ไม่จริงเลย	ให้	5	คะแนน

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายความอดสาหัสในการเรียน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.25 หมายถึง ความอดสาหัสในการเรียนน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.26 - 3.75 หมายถึง ความอดสาหัสในการเรียนปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.76 - 5.00 หมายถึง ความอดสาหัสในการเรียนมาก

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ขอหนังสือนำส่งจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ แล้วขอหนังสือนำส่งจากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอถึงผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียน ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ของนักเรียนมาตรวจให้คะแนน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

วิธีจัดการกับข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปคิดค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านต่าง ๆ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. ค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ความอดุสหาะในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่าเฉลี่ย
 - 1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ได้แก่
 - 2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25% ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้สูตร t-test (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 139 - 140)

$$t = \frac{X_H - X_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
X_H	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
X_L	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
S_H^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
S_L^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
n_H	แทน	จำนวนนักเรียนของกลุ่มสูง
n_L	แทน	จำนวนนักเรียนของกลุ่มต่ำ

- 2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 132-133)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งฉบับ

$\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของคะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ

s_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 หาความสัมพันธ์ระหว่างความอดสาเหในการเรียนกับตัวแปรด้านส่วนตัวด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Windows

3.2 หาตัวแปรที่ส่งผลซึ่งมีความสำคัญเป็นอันดับก่อนหลังโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Windows

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาค้นคว้า

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

ในการวิเคราะห์และการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
P	แทน ค่านัยสำคัญทางสถิติ
R	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
SE	แทน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
b	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูป คะแนนดิบ
β	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูป คะแนนมาตรฐาน
β (%)	แทน ค่าร้อยละสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ใน รูปคะแนนมาตรฐาน
$\hat{Y}$	แทน ค่าพยากรณ์ความอดุสาหะในการเรียนของนักเรียน โดยใช้ คะแนนดิบ
Z	แทน ค่าพยากรณ์ความอดุสาหะในการเรียนของนักเรียน โดยใช้ คะแนนมาตรฐาน
a	แทน ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
y	แทน ความอดุสาหะในการเรียน
y_1	แทน ความรับผิดชอบต่อนตนเองทางการเรียน
y_2	แทน การพึ่งตนเองทางการเรียน
y_3	แทน ความเอาใจใส่ทางการเรียน
y_4	แทน ความกระตือรือร้นทางการเรียน
y_5	แทน ความเพียรพยายามทางการเรียน
y_6	แทน การวางแผนและจัดระบบการเรียน

y ₇	แทน การให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มและกิจกรรมของโรงเรียน
y ₈	แทน การพยายามทำงานให้สำเร็จและแก้ไขอุปสรรค
x ₁	แทน เจตคติต่อการเรียน
x ₂	แทน การเห็นความสำคัญของการเรียน
x ₃	แทน การเห็นประโยชน์ของการเรียน
x ₄	แทน ลักษณะวิชาที่เรียน
x ₅	แทน บรรยากาศในครอบครัว
x ₆	แทน ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว
x ₇	แทน ความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา
x ₈	แทน การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว
x ₉	แทน การรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง
x ₁₀	แทน ความคาดหวังเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียน
x ₁₁	แทน ความคาดหวังเกี่ยวกับผลการเรียน
x ₁₂	แทน ความคาดหวังเกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้เรียนไปใช้ให้เป็นประโยชน์
x ₁₃	แทน สิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน
x ₁₄	แทน วิธีการสอนของครู
x ₁₅	แทน สัมพันธภาพกับครู
x ₁₆	แทน สัมพันธภาพกับเพื่อน
x ₁₇	แทน สถานที่เรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล เสนอตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรที่ศึกษา สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษาสถิติที่ใช้ คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. วิเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความอดสาหะในการเรียน สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรด้านเจตคติต่อการเรียน บรรยากาศในครอบครัว การรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง สิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน และ ความอดสาหะในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความอดสาหะในการเรียนกับตัวแปร ด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 3 ผลวิเคราะห์ค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise

ผลการศึกษาค้นคว้า

ตอนที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรด้านเจตคติต่อการเรียน บรรยากาศในครอบครัว การรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง สิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน และ ความอดสาหะในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ดังแสดง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรด้านเจตคติต่อการเรียน บรรยากาศในครอบครัว การรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง สิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน และ ความอดสาหะในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปร (N = 1,115)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านเจตคติต่อการเรียน (x_1)	4.066	.492	ดี
การเห็นความสำคัญของการเรียน (x_2)	4.444	.581	ดี
การเห็นประโยชน์ของการเรียน (x_3)	4.278	.556	ดี
ลักษณะวิชาที่เรียน (x_4)	3.477	.731	ปานกลาง
2. ด้านบรรยากาศในครอบครัว (x_5)	3.942	.589	ดี
ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว (x_6)	3.990	.715	ดี
ความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของ บิดามารดา (x_7)	3.808	.776	ดี
การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว (x_8)	4.029	.729	ดี

ตาราง 3 (ต่อ)

ตัวแปร (N = 1,115)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
3. ด้านการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง (x_9)	4.659	.483	มาก
ความคาดหวังเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียน (x_{10})	4.743	.474	มาก
ความคาดหวังเกี่ยวกับผลการเรียน (x_{11})	4.558	.635	มาก
ความคาดหวังเกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้เรียนไปใช้ให้เป็นประโยชน์ (x_{12})	4.676	.609	มาก
4. ด้านสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน (x_{13})	4.155	.515	ดี
วิธีการสอนของครู (x_{14})	4.343	.590	ดี
สัมพันธภาพกับครู (x_{15})	3.960	.776	ดี
สัมพันธภาพกับเพื่อน (x_{16})	4.205	.663	ดี
สถานที่เรียน (x_{17})	4.113	.742	ดี
5. ด้านความอดสาหะในการเรียน (y)	3.777	.495	มาก
ความรับผิดชอบต่อนตนเองทางการเรียน (y_1)	3.935	.548	มาก
การพึ่งตนเองทางการเรียน (y_2)	4.160	.588	มาก
ความเอาใจใส่ทางการเรียน (y_3)	3.371	.663	ปานกลาง
ความกระตือรือร้นทางการเรียน (y_4)	3.482	.743	ปานกลาง
ความเพียรพยายามทางการเรียน (y_5)	3.771	.706	มาก
การวางแผนและจัดระบบการเรียน (y_6)	3.640	.685	ปานกลาง
การให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มและกิจกรรมของโรงเรียน (y_7)	3.916	.679	มาก
การพยายามทำงานให้สำเร็จและแก้ไขอุปสรรค(y_8)	3.943	.623	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ค่าเฉลี่ยของด้านเจตคติต่อการเรียน บรรยาภาศในครอบครัว การรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง สิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน และความอดสาหะในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเท่ากับ 4.066, 3.942, 4.659, 4.155 และ 3.777 โดยมีรายละเอียดดังนี้

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของด้านเจตคติต่อการเรียน บรรยาภาศในครอบครัวและ สิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน พบว่า อยู่ในระดับดี ส่วนการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง พบว่า อยู่ในระดับมาก และความอดสาหะในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของเจตคติต่อการเรียน พบว่า การเห็นความสำคัญของการเรียน อยู่ในระดับดี การเห็นประโยชน์ของการเรียนอยู่ในระดับดี ส่วนการรับรู้ความรู้สึกที่มีต่อ ลักษณะวิชาที่เรียนอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของบรรยากาศในครอบครัว พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก ในครอบครัว ความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา และการปฏิบัติตาม กฎเกณฑ์ของครอบครัว อยู่ในระดับดี

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครองจากการรับรู้ของ นักเรียนพบว่า ความคาดหวังเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียน ความคาดหวังเกี่ยวกับผลการเรียน และความคาดหวังเกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้เรียนไปใช้ให้เป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นด้าน วิธีการสอนของครู สัมพันธภาพกับครู สัมพันธภาพกับเพื่อน และสถานที่เรียน อยู่ในระดับดี

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของความอดสาหะในการเรียนของนักเรียน พบว่า ความรับผิดชอบ ต่อตนเองทางการเรียน การพึ่งตนเองทางการเรียน ความเพียรพยายามทางการเรียน การให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มและกิจกรรมของโรงเรียน และการพยายามทำงานให้ สำเร็จและแก้ไขอุปสรรค อยู่ในระดับมาก ส่วนความเอาใจใส่ทางการเรียน ความกระตือรือร้น ทางการเรียน และการวางแผนและจัดระบบการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความอดสาหะในการเรียนกับตัวแปร ด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 4

ตาราง 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (x) กับความอดุสาหะในการเรียน (y) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดสระบุรี

ตัวแปร	y ₁	y ₂	y ₃	y ₄	y ₅	y ₆	y ₇	y ₈	y
x ₁	.533*	.352*	.457*	.499*	.553*	.462*	.494*	.482*	.636*
x ₂	.504*	.343*	.451*	.492*	.523*	.453*	.489*	.454*	.617*
x ₃	.474*	.322*	.431*	.468*	.524*	.414*	.469*	.422*	.586*
x ₄	.314*	.192*	.235*	.259*	.300*	.257*	.250*	.290*	.347*
x ₅	.476*	.331*	.457*	.461*	.503*	.502*	.503*	.458*	.614*
x ₆	.379*	.278*	.372*	.351*	.381*	.380*	.428*	.397*	.492*
x ₇	.354*	.255*	.312*	.351*	.379*	.350*	.372*	.361*	.454*
x ₈	.407*	.259*	.411*	.401*	.445*	.474*	.404*	.338*	.524*
x ₉	.303*	.260*	.245*	.296*	.297*	.233*	.315*	.268*	.367*
x ₁₀	.321*	.237*	.224*	.264*	.327*	.199*	.296*	.243*	.349*
x ₁₁	.214*	.191*	.182*	.226*	.188*	.151*	.251*	.199*	.265*
x ₁₂	.248*	.235*	.218*	.262*	.254*	.243*	.256*	.241*	.325*
x ₁₃	.385*	.269*	.319*	.351*	.422*	.339*	.427*	.366*	.478*
x ₁₄	.303*	.195*	.259*	.255*	.342*	.215*	.345*	.243*	.358*
x ₁₅	.234*	.208*	.181*	.217*	.290*	.220*	.307*	.276*	.321*
x ₁₆	.335*	.216*	.297*	.326*	.359*	.311*	.428*	.319*	.432*
x ₁₇	.283*	.180*	.224*	.253*	.273*	.260*	.206*	.248*	.319*

* p < .01

จากตาราง 4 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้ง 17 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติต่อการเรียน (x₁) การเห็นความสำคัญของการเรียน (x₂) การเห็นประโยชน์ของการเรียน (x₃) ลักษณะวิชาที่เรียน (x₄) บรรยากาศในครอบครัว (x₅) ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว (x₆) ความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา (x₇) การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว (x₈) การรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง (x₉) ความคาดหวังเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียน (x₁₀) ความคาดหวังเกี่ยวกับผลการเรียน (x₁₁) ความคาดหวังเกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้เรียนไปใช้ให้เป็นประโยชน์ (x₁₂) สิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน (x₁₃)

วิธีการสอนของครู (x_{14}) สัมพันธภาพกับครู (x_{15}) สัมพันธภาพกับเพื่อน (x_{16}) และสถานที่เรียน (x_{17}) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความอดสาเหในการเรียน (y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การค้นหาดัชนีพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise โดยมีขั้นตอนดังนี้

ผู้วิจัยได้นำตัวแปรอิสระที่ศึกษาทั้งหมด 17 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติต่อการเรียน (x_1) การเห็นความสำคัญของการเรียน (x_2) การเห็นประโยชน์ของการเรียน (x_3) ลักษณะวิชาที่เรียน (x_4) บรรยากาศในครอบครัว (x_5) ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว (x_6) ความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา (x_7) การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว (x_8) การรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง (x_9) ความคาดหวังเกี่ยวกับพฤติกรรม การเรียน (x_{10}) ความคาดหวังเกี่ยวกับผลการเรียน (x_{11}) ความคาดหวังเกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้เรียนไปใช้ให้เป็นประโยชน์ (x_{12}) สิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน (x_{13}) วิธีการสอนของครู (x_{14}) สัมพันธภาพกับครู (x_{15}) สัมพันธภาพกับเพื่อน (x_{16}) และสถานที่เรียน (x_{17}) นำเข้าสมการถดถอยพหุคูณเพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียน (y) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise

ตัวแปรพยากรณ์	b	β	β (%)	t
การเห็นความสำคัญของการเรียน (x_2)	.252	.296	29.278	10.882*
การเห็นประโยชน์ของการเรียน (x_3)	.179	.201	19.881	7.295*
ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว (x_6)	.121	.174	17.211	7.094*
การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว (x_8)	.105	.154	15.232	6.034*
ความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา (x_7)	.063	.100	9.891	4.066*
สถานที่เรียน (x_{17})	.057	.086	8.506	3.982*
a = .507 t = 5.388* R = .735 R ² = .540 SE = .337 F = 216.814*				

* p < .01

จากตาราง 5 พบว่า ตัวแปรทั้ง 6 ตัว สามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดสระบุรี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด ได้แก่ การเห็นความสำคัญของการเรียน (x_2) การเห็นประโยชน์ของการเรียน (x_3) ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว (x_6) การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว (x_8) ความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา (x_7) สถานที่เรียน (x_{17}) ซึ่งตัวแปรทั้ง 6 ตัวยังสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนหรือมีอำนาจพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ร้อยละ 54.00 และนำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้คะแนนดิบ

$$\hat{y} = 0.507 + 0.252 (x_2) + 0.179 (x_3) + 0.121 (x_6) + 0.105 (x_8) + 0.063 (x_7) + 0.057 (x_{17})$$

สมการพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$z = 0.296 (x_2) + 0.201 (x_3) + 0.174 (x_6) + 0.154 (x_8) + 0.100 (x_7) + 0.086 (x_{17})$$

ตาราง 6 แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนด้านความรับผิดชอบต่อนตนเองทางการเรียน (y_1) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise

ตัวแปรพยากรณ์	b	β	β (%)	t
การเห็นความสำคัญของการเรียน (x_2)	.236	.250	29.976	7.719*
การเห็นประโยชน์ของการเรียน (x_3)	.153	.155	18.585	4.707*
ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว (x_6)	.106	.139	16.667	4.941*
การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว (x_8)	.087	.115	13.789	3.872*
สถานที่เรียน (x_{17})	.069	.093	11.151	3.602*
ลักษณะวิชาที่เรียน (x_4)	.061	.082	9.832	3.053*
a = .965 t = 7.764* R = .593 R ² = .352 SE = .443 F = 99.922*				

* $p < .01$

จากตาราง 6 พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนด้านความรับผิดชอบต่อนตนเองทางการเรียน (y_1) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเรียงลำดับตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด ได้แก่ การเห็นความสำคัญของการเรียน (x_2) การเห็นประโยชน์ของการเรียน (x_3) ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว (x_6) การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว (x_8) สถานที่เรียน (x_{17}) และลักษณะวิชาที่เรียน (x_4) ซึ่งตัวแปรทั้ง 6 ตัวยังสามารถอธิบายความแปรปรวนหรือมีอำนาจพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนด้านความรับผิดชอบต่อนตนเองทางการเรียน (y_1) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ร้อยละ 35.10 และนำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนด้านความรับผิดชอบต่อนตนเองทางการเรียน (y_1) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้คะแนนดิบ

$$\hat{y} = 0.965 + 0.236 (x_2) + 0.153 (x_3) + 0.106 (x_6) + 0.087 (x_8) + 0.069 (x_{17}) + 0.061 (x_4)$$

สมการพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนด้านความรับผิดชอบต่อนตนเองทางการเรียน (y_1) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$z = 0.250 (x_2) + 0.155 (x_3) + 0.139 (x_6) + 0.115 (x_8) + 0.093 (x_{17}) + 0.082 (x_4)$$

ตาราง 7 แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนด้านการพึ่งตนเองทาง
ทางการเรียน (y_2) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอย
พหุคูณแบบ Stepwise

ตัวแปรพยากรณ์	b	β	β (%)	t
การเห็นความสำคัญของการเรียน (x_2)	.179	.177	30.890	4.876*
ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว (x_6)	.105	.128	22.338	4.134*
การเห็นประโยชน์ของการเรียน (x_3)	.113	.107	18.674	2.899*
ความคาดหวังเกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้เรียน ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ (x_{12})	.079	.082	14.311	2.702*
สัมพันธภาพกับครู (x_{15})	.059	.079	13.787	2.651*
a = 1.852 t = 11.363* R = .408 R ² = .167 SE = .538 F = 44.310*				

* p < .01

จากตาราง 7 พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนด้าน
การพึ่งตนเองทางการเรียน (y_2) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเรียงลำดับตัว
พยากรณ์ที่ดีที่สุด ได้แก่ การเห็นความสำคัญของการเรียน (x_2) ความสัมพันธ์ระหว่าง
สมาชิกในครอบครัว (x_6) การเห็นประโยชน์ของการเรียน (x_3) ความคาดหวังเกี่ยวกับการ
นำความรู้ที่ได้เรียนไปใช้ให้เป็นประโยชน์ (x_{12}) และสัมพันธภาพกับครู (x_{15}) ซึ่งตัวแปร
ทั้ง 5 ตัวยังสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนหรือมีอำนาจพยากรณ์ความอดสาเหในการ
เรียนด้านการพึ่งตนเองทางการเรียน (y_2) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ร้อยละ
16.70 และนำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนด้านการพึ่งตนเองทางการเรียน (y_2) ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้คะแนนดิบ

$$\hat{y} = 1.852 + 0.179 (x_2) + 0.105 (x_6) - 0.113 (x_3) + 0.079 (x_{12}) + 0.059 (x_{15})$$

สมการพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนด้านการพึ่งตนเองทางการเรียน (y_2)
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$z = 0.117 (x_2) + 0.128 (x_6) + 0.107 (x_3) + 0.082 (x_{12}) + 0.079 (x_{15})$$

ตาราง 8 แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนด้านความเอาใจใส่ทางการเรียน (y_3) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise

ตัวแปรพยากรณ์	b	β	β (%)	t
การเห็นความสำคัญของการเรียน (x_2)	.275	.241	27.606	7.078*
การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว (x_8)	.157	.173	19.817	5.591*
ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว (x_6)	.151	.163	18.671	5.528*
การเห็นประโยชน์ของการเรียน (x_3)	.189	.159	18.213	4.615*
ความคาดหวังเกี่ยวกับพฤติกรรมกรเรียน(x_{10})				
	-.118	-.084	9.622	-2.838*
สถานที่เรียน (x_{17})	.047	.053	6.071	1.984*
a = .466 t = 2.489* R = .549 R ² = .302 SE = .556 F = 79.762*				

* p < .01

จากตาราง 8 พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนด้านความเอาใจใส่ทางการเรียน (y_3) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเรียงลำดับตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด ได้แก่ การเห็นความสำคัญของการเรียน (x_2) การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว (x_8) ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว (x_6) การเห็นประโยชน์ของการเรียน (x_3) ความคาดหวังเกี่ยวกับพฤติกรรมกรเรียน (x_{10}) และสถานที่เรียน (x_{17}) ซึ่งตัวแปรทั้ง 6 ตัวยังสามารถอธิบายความแปรปรวนหรือมีอำนาจพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนด้านความเอาใจใส่ทางการเรียน (y_3) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ร้อยละ 30.20 และนำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนด้านความเอาใจใส่ทางการเรียน (y_3) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้คะแนนดิบ

$$\hat{y} = 0.466 + 0.275 (x_2) + 0.157 (x_8) + 0.151 (x_6) + 0.189 (x_3) - 0.118 (x_{10}) + 0.047 (x_{17})$$

สมการพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนด้านความเอาใจใส่ทางการเรียน (y_3) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$z = 0.241 (x_2) + 0.173(x_8) + 0.163 (x_6) + 0.159 (x_3) - 0.084 (x_{10}) + 0.053 (x_{17})$$

ตาราง 9 แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนด้านความกระตือรือร้นทางการเรียน (y_4) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise

ตัวแปรพยากรณ์	b	β	β (%)	t
การเห็นความสำคัญของการเรียน (x_2)	.327	.255	28.555	7.724*
การเห็นประโยชน์ของการเรียน (x_3)	.254	.190	21.276	5.570*
การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว (x_8)	.120	.118	13.241	3.891*
ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว (x_6)	.097	.093	10.414	3.142*
สถานที่เรียน (x_{17})	.087	.087	9.742	3.172*
ความรู้สึกลของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา (x_7)	.083	.087	9.742	2.927*
วิธีการสอนของครู (x_{14})	-.080	-.063	7.055	-2.127*
a = -.254 t = -1.429 R = .575 R ² = .331 SE = .610 F = 78.152*				

* p < .01

จากตาราง 9 พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนด้านความกระตือรือร้นทางการเรียน (y_4) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเรียงลำดับตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด ได้แก่ การเห็นความสำคัญของการเรียน (x_2) การเห็นประโยชน์ของการเรียน (x_3) การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว (x_8) ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว (x_6) สถานที่เรียน (x_{17}) ความรู้สึกลของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา (x_7) และวิธีการสอนของครู (x_{14}) ซึ่งตัวแปรทั้ง 6 ตัวยังสามารถอธิบายความแปรปรวนหรือมีอำนาจพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนด้านความกระตือรือร้นทางการเรียน (y_4) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ร้อยละ 33.10 และนำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนด้านความกระตือรือร้นทางการเรียน (y_4) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้คะแนนดิบ

$$\hat{y} = 0.327 (x_2) + 0.254 (x_3) + 0.120 (x_8) + 0.097 (x_6) + 0.087 (x_{17}) + 0.083 (x_7) - 0.080 (x_{14})$$

สมการพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนด้านความกระตือรือร้นทางการเรียน (y_4) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$z = 0.255 (x_2) + 0.190 (x_3) + 0.118 (x_8) + 0.093 (x_6) + 0.087 (x_{17}) + 0.087 (x_4) - 0.063 (x_{14})$$

ตาราง 10 แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนด้านความเพียรพยายามทางการเรียน (y_5) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise

ตัวแปรพยากรณ์	b	β	β (%)	t
การเห็นความสำคัญของการเรียน (x_2)	.288	.234	27.594	7.451*
การเห็นประโยชน์ของการเรียน (x_3)	.289	.225	26.533	7.071*
การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว (x_8)	.135	.137	16.156	4.669*
ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว (x_6)	.092	.092	10.849	3.261*
ความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา (x_7)	.080	.087	10.260	3.097*
สถานที่เรียน (x_{17})	.070	.073	8.608	2.925*
a = -.254 t = -1.619 R = .624 R ² = .389 SE = .561 F = 117.686*				

* p < .01

จากตาราง 10 พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนด้านความเพียรพยายามทางการเรียน (y_5) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเรียงลำดับตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด ได้แก่ การเห็นความสำคัญของการเรียน (x_2) การเห็นประโยชน์ของการเรียน (x_3) การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว (x_8) ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว (x_6) ความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา (x_7) และสถานที่เรียน (x_{17}) ซึ่งตัวแปรทั้ง 6 ตัวยังสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนหรือมีอำนาจพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนด้านความเพียรพยายามทางการเรียน (y_5) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ร้อยละ 38.90 และนำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนด้านความเพียรพยายามทางการเรียน (y_5) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้คะแนนดิบ

$$\hat{y} = 0.288 (x_2) + 0.289 (x_3) + 0.135 (x_8) + 0.092 (x_6) + 0.080 (x_7) + 0.070 (x_{17})$$

สมการพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนด้านความเพียรพยายามทางการเรียน (y_5) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$z = 0.234 (x_2) + 0.225 (x_3) + 0.137 (x_8) + 0.092 (x_6) + 0.087 (x_7) + 0.073 (x_{17})$$

ตาราง 11 แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนด้านการวางแผนและ
จัดระบบการเรียนรู้ (y₆) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การ
ถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise

ตัวแปรพยากรณ์	b	β	β (%)	t
การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว (x ₈)	.255	.271	22.177	9.070*
การเห็นความสำคัญของการเรียน (x ₂)	.294	.249	20.376	7.545*
ความคาดหวังเกี่ยวกับพฤติกรรมกรเรียน(x ₁₀)	-.216	-.149	12.193	-4.630*
ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว (x ₆)	.140	.146	11.948	5.085*
การเห็นประโยชน์ของการเรียน (x ₃)	.148	.120	9.820	3.527*
สถานที่เรียน (x ₁₇)	.106	.115	9.411	4.257*
วิธีการสอนของครู (x ₁₄)	-.104	-.089	7.283	-2.977*
ความคาดหวังเกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้เรียน ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ (x ₁₂)	.094	.083	6.792	2.760*
a = .716 t = 3.754* R = .590 R ² = .348 SE = .555 F = 73.742*				

* p < .01

จากตาราง 11 พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนด้าน
การวางแผนและจัดระบบการเรียนรู้ (y₆) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเรียงลำดับ
ตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด ได้แก่ การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว (x₈) การเห็นความสำคัญ
ของการเรียน (x₂) ความคาดหวังเกี่ยวกับพฤติกรรมกรเรียน (x₁₀) ความสัมพันธ์ระหว่าง
สมาชิกในครอบครัว (x₆) การเห็นประโยชน์ของการเรียน (x₃) สถานที่เรียน (x₁₇) วิธีการสอน
ของครู (x₁₄) และความคาดหวังเกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้เรียนไปใช้ให้เป็นประโยชน์ (x₁₂)
ซึ่งตัวแปรทั้ง 8 ตัวยังสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนหรือมีอำนาจพยากรณ์ความ
อดสาหะในการเรียนด้านความเพียรพยายามทางการเรียน (y₆) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปี
ที่ 6 ได้ร้อยละ 34.80 และนำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนด้านการวางแผนและจัดระบบการเรียนรู้
(y₆) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้คะแนนดิบ

$$\hat{y} = 0.716 + 0.255(x_8) + 0.294(x_2) - 0.216(x_{10}) + 0.140(x_6) + 0.148(x_3) \\ + 0.106(x_{17}) - 0.104(x_{14}) + 0.094(x_{12})$$

สมการพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนด้านการวางแผนและจัดระบบการเรียนรู้ (y₆)
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$z = 0.271(x_8) + 0.249(x_2) - 0.149(x_{10}) + 0.146(x_6) + 0.120(x_3) \\ + 0.115(x_{17}) - 0.089(x_{14}) + 0.083(x_{12})$$

ตาราง 12 แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนด้านการให้ความร่วมมือ
ในการทำงานกลุ่มและกิจกรรมของโรงเรียน (y_7) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise

ตัวแปรพยากรณ์	b	β	β (%)	t
การเห็นความสำคัญของการเรียน (x_2)	.252	.216	25.058	6.779*
ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว (x_6)	.162	.171	19.837	5.879*
สัมพันธภาพกับเพื่อน (x_{16})	.153	.150	17.401	5.175*
การเห็นประโยชน์ของการเรียน (x_3)	.137	.112	12.993	3.352*
การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว (x_8)	.073	.079	9.165	2.637*
สัมพันธภาพกับครู (x_{15})	.061	.069	8.005	2.574*
ความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดู ของบิดามารดา (x_7)	.057	.065	7.541	2.223*
a = .166 t = 1.109 R = .610 $R^2 = .372$ SE = .540 F = 93.751*				

* $p < .01$

จากตาราง 12 พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนด้านการให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มและกิจกรรมของโรงเรียน (y_7) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเรียงลำดับตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด ได้แก่ การเห็นความสำคัญของการเรียน (x_2) ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว (x_6) ความสัมพันธภาพกับเพื่อน (x_{16}) การเห็นประโยชน์ของการเรียน (x_3) การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว (x_8) สัมพันธภาพกับครู (x_{15}) และความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา (x_7) ซึ่งตัวแปรทั้ง 7 ตัวยังสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนหรือมีอำนาจพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนด้านการให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มและกิจกรรมของโรงเรียน (y_7) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ร้อยละ 37.20 และนำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนด้านการให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มและกิจกรรมของโรงเรียน (y_7) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้คะแนนดิบ

$$\hat{y} = 0.252(x_2) + 0.162(x_6) + 0.153(x_{16}) + 0.137(x_3) + 0.073(x_8) + 0.061(x_{15}) - 0.057(x_7)$$

สมการพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนด้านการให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มและกิจกรรมของโรงเรียน (y_7) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$z = 0.216(x_2) + 0.171(x_6) + 0.150(x_{16}) + 0.112(x_3) + 0.079(x_8) + 0.069(x_{15}) + 0.065(x_7)$$

ตาราง 13 แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนด้านการพยายามทำงานให้สำเร็จและแก้ไขอุปสรรค (y_8) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise

ตัวแปรพยากรณ์	b	β	β (%)	t
การเห็นความสำคัญของการเรียน (x_2)	.229	.214	27.296	6.366*
ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว (x_6)	.166	.191	24.362	6.511*
การเห็นประโยชน์ของการเรียน (x_3)	.150	.134	17.092	4.016*
ความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา (x_7)	.082	.102	13.010	3.395*
สถานที่เรียน (x_{17})	.062	.074	9.439	2.756*
ลักษณะวิชาที่เรียน (x_4)	.059	.069	8.801	2.462*
a = .847 t = 5.800* R = .552 R ² = .305 SE = .521 F = 80.925*				

* p < .01

จากตาราง 13 พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนด้านการพยายามทำงานให้สำเร็จและแก้ไขอุปสรรค (y_8) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเรียงลำดับตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด ได้แก่ การเห็นความสำคัญของการเรียน (x_2) ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว (x_6) การเห็นประโยชน์ของการเรียน (x_3) ความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา (x_7) สถานที่เรียน (x_{17}) และลักษณะวิชาที่เรียน (x_4) ซึ่งตัวแปรทั้ง 6 ตัวยังสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนหรือมีอำนาจพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนด้านการพยายามทำงานให้สำเร็จและแก้ไขอุปสรรค (y_8) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ร้อยละ 30.50 และนำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนด้านการพยายามทำงานให้สำเร็จและแก้ไขอุปสรรค (y_8) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้คะแนนดิบ

$$\hat{y} = 0.847 + 0.229 (x_2) + 0.166 (x_6) + 0.150 (x_3) + 0.082 (x_7) + 0.062 (x_{17}) + 0.059 (x_4)$$

สมการพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนด้านการพยายามทำงานให้สำเร็จและแก้ไขอุปสรรค (y_8) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$z = 0.214 (x_2) + 0.191 (x_6) + 0.134 (x_3) + 0.102 (x_7) + 0.074 (x_{17}) + 0.069 (x_4)$$

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความอดสาหะในการเรียนกับตัวแปรด้านส่วนตัวด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี
2. เพื่อค้นหาตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ความอดสาหะในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสัมพันธ์กับตัวแปรด้านส่วนตัวด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน
2. มีตัวแปรบางตัวที่สามารถพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2542 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี จำนวน 6,670 คน เป็นนักเรียนชาย 3,535 คน และนักเรียนหญิง 3,135 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2542 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี จำนวน 1,115 คน เลือกมาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากร โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้นมีวิธีการดังนี้คือ

ขั้นที่ 1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของยามาเน่ ด้วยความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ปรากฏว่า ต้องใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 793 คน (Yamane. 1970 : 580 - 581)

ขั้นที่ 2 สุ่มโรงเรียนในแต่ละขนาด ซึ่งมีโรงเรียนขนาดใหญ่ 19 โรงเรียน ขนาดกลาง 18 โรงเรียน และขนาดเล็ก 257 โรงเรียน โดยใช้สัดส่วนประชากร : กลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 9 : 1 โดยวิธีสุ่มอย่างง่ายจะได้โรงเรียนในแต่ละขนาดดังนี้ โรงเรียนขนาดใหญ่ 2 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 2 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก 28 โรงเรียน ซึ่งในแต่ละโรงเรียนเลือกให้นักเรียนทุกคนในโรงเรียนนั้น ซึ่งจะได้จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 1,115 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความอดสาหะในการเรียน ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามด้านส่วนตัว ได้แก่
 - แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียน
2. แบบสอบถามด้านครอบครัว ได้แก่
 - 2.1 แบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว และ
 - 2.2 แบบสอบถามการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง
3. แบบสอบถามด้านสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน
4. แบบสอบถามความอดสาหะในการเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี
- ขอหนังสือนำส่งจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ และขอหนังสือนำส่งจากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอถึงผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียน ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 10 พฤศจิกายน 2542 ถึงวันที่ 7 ธันวาคม 2542 รวมทั้งสิ้น 1,115 ฉบับ ได้ข้อมูลกลับคืนมาร้อยละ 100 และปรากฏว่าแบบสอบถามทุกฉบับที่นักเรียนตอบนั้นเป็นแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์คือ นักเรียนตอบครบทุกข้อ ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามเหล่านั้นมาตรวจให้คะแนนและนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมข้อมูลสำเร็จรูป SPSS For Windows ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปคิดค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านต่าง ๆ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. ค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ความอดสาเหในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสัมพันธ์กับ เจตคติต่อการเรียน (x_1) บรรยากาศในครอบครัว (x_5) สิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน (x_{13}) และการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง (x_9) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในทางบวก และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.636, 0.0614, 0.367 และ 0.478 ตามลำดับ

2. ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ที่ดีที่สุดคือ เจตคติต่อการเรียน ด้านการเห็นความสำคัญของการเรียน รองลงมาคือ เจตคติต่อการเรียนด้านการเห็นประโยชน์ของการเรียน บรรยากาศในครอบครัวด้านความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว บรรยากาศในครอบครัวด้านการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว บรรยากาศในครอบครัวด้านความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา และตัวแปร ด้านสถานที่เรียน ตามลำดับ ซึ่งตัวแปรทั้ง 6 ตัวแปรนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 54.00

2.1 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนด้านความรับผิดชอบ ต่อตนเองทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเรียงลำดับตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด ได้แก่ การเห็นความสำคัญของการเรียน การเห็นประโยชน์ของการเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว สถานที่เรียน และลักษณะวิชาที่เรียน ตามลำดับ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 35.10

2.2 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนด้านการพึ่งตนเองทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเรียงลำดับตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด ได้แก่

การเห็นความสำคัญของการเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว การเห็นประโยชน์ของการเรียน ความคาดหวังเกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้เรียนไปใช้ให้เป็นประโยชน์ และสัมพันธ์ภาพกับครู ตามลำดับ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 16.70

2.3 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนด้านความเอาใจใส่ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเรียงลำดับตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดได้แก่ การเห็นความสำคัญของการเรียน การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว การเห็นประโยชน์ของการเรียน ความคาดหวังเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียน และสถานที่เรียน สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 30.20

2.4 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนด้านความกระตือรือร้นทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเรียงลำดับตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดได้แก่ การเห็นความสำคัญของการเรียน การเห็นประโยชน์ของการเรียน การปฏิบัติตามเกณฑ์ของครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว สถานที่เรียน ความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา และวิธีการสอนของครู ตามลำดับ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 33.10

2.5 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนด้านความเพียรพยายามทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเรียงลำดับตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดได้แก่ การเห็นความสำคัญของการเรียน การเห็นประโยชน์ของการเรียน การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา และสถานที่เรียน ตามลำดับ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 38.90

2.6 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนด้านการวางแผนและจัดระบบการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเรียงลำดับตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดได้แก่ การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว การเห็นความสำคัญของการเรียน ความคาดหวังเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว การเห็นประโยชน์ของการเรียน สถานที่เรียน วิธีการสอนของครู และความคาดหวังเกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้เรียนไปใช้ให้เป็นประโยชน์ ตามลำดับ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 34.80

2.7 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนด้านการให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มและกิจกรรมของโรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเรียงลำดับตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดได้แก่ การเห็นความสำคัญของการเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว สัมพันธ์ภาพกับเพื่อน การเห็นประโยชน์ของการเรียน การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว สัมพันธ์ภาพกับครู และความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา ตามลำดับ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 37.20

2.8 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนด้านการพยายามทำงานให้สำเร็จและแก้ไขอุปสรรคของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเรียงลำดับตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดได้แก่ การเห็นความสำคัญของการเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว การเห็นประโยชน์ของการเรียน ความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา สถานที่เรียน และลักษณะวิชาที่เรียน ตามลำดับ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 30.50

3. สมการที่สามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่

3.1 สมการที่สามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียน (โดยรวม) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้คะแนนดิบ

$$\begin{aligned} \text{ความอดสาเหในการเรียน} = & 0.507 + 0.252 (\text{การเห็นความสำคัญของการเรียน}) \\ & + 0.179 (\text{การเห็นประโยชน์ของการเรียน}) + 0.121 \\ & (\text{ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว}) + 0.105 \\ & (\text{การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว}) + 0.063 \\ & (\text{ความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา}) + 0.057 (\text{สถานที่เรียน}) \end{aligned}$$

3.2 สมการที่สามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียน (โดยรวม) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$\begin{aligned} \text{ความอดสาเหในการเรียน} = & 0.296 (\text{การเห็นความสำคัญของการเรียน}) + 0.201 \\ & (\text{การเห็นประโยชน์ของการเรียน}) + 0.174 (\text{ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว}) + 0.154 (\text{การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว}) + 0.100 (\text{ความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา}) \\ & + 0.086 (\text{สถานที่เรียน}) \end{aligned}$$

3.3 สมการที่สามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนด้านความรับผิดชอบตนเองทางการเรียน (y_1) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้มี 2 สมการคือ

$$\begin{aligned} 3.3.1 \hat{y} = & 0.965 + 0.236 (\text{การเห็นความสำคัญของการเรียน}) + 0.153 \\ & (\text{การเห็นประโยชน์ของการเรียน}) + 0.106 (\text{ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว}) + 0.087 (\text{การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว}) + 0.069 \\ & (\text{สถานที่เรียน}) + 0.061 (\text{ลักษณะวิชาที่เรียน}) \end{aligned}$$

$$3.3.2 \quad z = 0.250 \text{ (การเห็นความสำคัญของการเรียน)} + 0.155 \\ \text{(การเห็นประโยชน์ของการเรียน)} + 0.139 \text{ (ความ} \\ \text{สัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว)} + 0.115 \\ \text{(การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว)} + 0.093 \\ \text{(สถานที่เรียน)} + 0.082 \text{ (ลักษณะวิชาที่เรียน)}$$

3.4 สมการที่สามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนด้านการพึ่งตนเองทาง
การเรียน (y_2) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้มี 2 สมการคือ

$$3.4.1 \quad \hat{y} = 1.852 + 0.179 \text{ (การเห็นความสำคัญของการเรียน)} + 0.105 \\ \text{(ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว)} + 0.113 \\ \text{(การเห็นประโยชน์ของการเรียน)} + 0.079 \text{ (ความ} \\ \text{คาดหวังเกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้เรียนไปใช้ให้เป็น} \\ \text{ประโยชน์)} + 0.059 \text{ (ความสัมพันธ์ภาพกับครู)}$$

$$3.4.2 \quad z = 0.177 \text{ (การเห็นความสำคัญของการเรียน)} + 0.128 \\ \text{(ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว)} + 0.107 \\ \text{(การเห็นประโยชน์ของการเรียน)} + 0.82 \text{ (ความ} \\ \text{คาดหวังเกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้เรียนไปใช้ให้เป็น} \\ \text{ประโยชน์)} + 0.079 \text{ (สัมพันธ์ภาพกับครู)}$$

3.5 สมการที่สามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนด้านความ
เอาใจใส่ทางการเรียน (y_3) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้มี 2 สมการคือ

$$3.5.1 \quad \hat{y} = 0.466 + 0.275 \text{ (การเห็นความสำคัญของการเรียน)} + 0.157 \\ \text{(การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว)} + 0.151 \\ \text{(ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว)} + 0.189 \\ \text{(การเห็นประโยชน์ของการเรียน)} - 0.118 \text{ (ความ} \\ \text{คาดหวังเกี่ยวกับพฤติกรรมกรเรียน)} + 0.047 \\ \text{(สถานที่เรียน)}$$

$$3.5.2 \quad z = 0.241 (\text{การเห็นความสำคัญของการเรียน}) + 0.173 (\text{การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว}) + 0.163 (\text{ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว}) + 0.159 (\text{การเห็นประโยชน์ของการเรียน}) - 0.084 (\text{ความคาดหวังเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียน}) + 0.053 (\text{สถานที่เรียน})$$

3.6 สมการที่สามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนด้านความกระตือรือร้นทางการเรียน (y_4) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้มี 2 สมการคือ

$$3.6.1 \quad \hat{y} = 0.327 (\text{การเห็นความสำคัญของการเรียน}) + 0.254 (\text{การเห็นประโยชน์ของการเรียน}) + 0.120 (\text{การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว}) + 0.097 (\text{ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว}) + 0.087 (\text{สถานที่เรียน}) + 0.083 (\text{ความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา}) - 0.080 (\text{วิธีการสอนของครู})$$

$$3.6.2 \quad z = 0.255 (\text{การเห็นความสำคัญของการเรียน}) + 0.190 (\text{การเห็นประโยชน์ของการเรียน}) + 0.118 (\text{การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว}) + 0.093 (\text{ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว}) + 0.087 (\text{สถานที่เรียน}) + 0.087 (\text{ความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา}) - 0.063 (\text{วิธีการสอนของครู})$$

3.7 สมการที่สามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนด้านความเพียรพยายามทางการเรียน (y_5) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้มี 2 สมการคือ

$$3.7.1 \quad \hat{y} = 0.288 (\text{การเห็นความสำคัญของการเรียน}) + 0.289 (\text{การเห็นประโยชน์ของการเรียน}) + 0.135 (\text{การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว}) + 0.092 (\text{ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว}) + 0.080 (\text{ความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา}) + 0.070 (\text{สถานที่เรียน})$$

$$3.7.2 \quad z = 0.234 \text{ (การเห็นความสำคัญของการเรียน)} + 0.225 \text{ (การเห็นประโยชน์ของการเรียน)} + 0.137 \text{ (การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว)} + 0.092 \text{ (ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว)} + 0.087 \text{ (ความรู้สึกละอายใจของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา)} + 0.073 \text{ (สถานที่เรียน)}$$

3.8 สมการที่สามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนด้านการวางแผนและจัดระบบการเรียน (y_6) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้มี 2 สมการคือ

$$3.8.1 \quad \hat{y} = 0.716 + 0.255 \text{ (การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว)} + 0.294 \text{ (การเห็นความสำคัญของการเรียน)} - 0.216 \text{ (ความคาดหวังเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียน)} + 0.140 \text{ (ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว)} + 0.148 \text{ (การเห็นประโยชน์ของการเรียน)} + 0.106 \text{ (สถานที่เรียน)} - 0.104 \text{ (วิธีการสอนของครู)} + 0.094 \text{ (ความคาดหวังเกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้เรียนไปใช้ให้เป็นประโยชน์)}$$

$$3.8.2 \quad z = 0.271 \text{ (การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว)} + 0.249 \text{ (การเห็นความสำคัญของการเรียน)} - 0.149 \text{ (ความคาดหวังเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียน)} + 0.146 \text{ (ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว)} + 0.120 \text{ (การเห็นประโยชน์ของการเรียน)} + 0.115 \text{ (สถานที่เรียน)} - 0.089 \text{ (วิธีการสอนของครู)} + 0.083 \text{ (ความคาดหวังเกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้เรียนไปใช้ให้เป็นประโยชน์)}$$

3.9 สมการที่สามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนด้านการให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มและกิจกรรมของโรงเรียน (y_7) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้มี 2 สมการคือ

$$3.9.1 \hat{y} = 0.252 \text{ (การเห็นความสำคัญของการเรียน)} + 0.162 \text{ (ความ} \\ \text{สัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว)} + 0.153 \\ \text{(สัมพันธภาพกับเพื่อน)} + 0.137 \text{ (การเห็นประโยชน์} \\ \text{ของการเรียน)} + 0.073 \text{ (การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์} \\ \text{ของครอบครัว)} + 0.061 \text{ (สัมพันธภาพกับครู)} \\ + 0.057 \text{ (ความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดู} \\ \text{ของบิดามารดา)}$$

$$3.9.2 z = 0.216 \text{ (การเห็นความสำคัญของการเรียน)} + 0.171 \\ \text{(ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว)} + 0.150 \\ \text{(สัมพันธภาพกับเพื่อน)} + 0.112 \text{ (การเห็นประโยชน์} \\ \text{ของการเรียน)} + 0.079 \text{ (การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของ} \\ \text{ครอบครัว)} + 0.069 \text{ (สัมพันธภาพกับครู)} + 0.065 \\ \text{(ความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดา} \\ \text{มารดา)}$$

3.10 สมการที่สามารถพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนด้านการพยายามทำงานให้สำเร็จและแก้ไขอุปสรรค (y_8) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้มี 2 สมการ คือ

$$3.10.1 \hat{y} = 0.847 + 0.229 \text{ (การเห็นความสำคัญของการเรียน)} + 0.166 \\ \text{(ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว)} + 0.150 \\ \text{(การเห็นประโยชน์ของการเรียน)} + 0.082 \text{ (ความ} \\ \text{รู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา)} \\ + 0.062 \text{ (สถานที่เรียน)} + 0.059 \text{ (ลักษณะวิชา} \\ \text{ที่เรียน)}$$

$$3.10.2 z = 0.214 \text{ (การเห็นความสำคัญของการเรียน)} + 0.191 \\ \text{(ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว)} + 0.134 \\ \text{(การเห็นประโยชน์ของการเรียน)} + 0.102 \text{ (ความ} \\ \text{รู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา)} \\ + 0.074 \text{ (สถานที่เรียน)} + 0.069 \text{ (ลักษณะวิชา} \\ \text{ที่เรียน)}$$

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า

1. ความอดสาเหในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสัมพันธ์กับ เจตคติต่อการเรียน (x_1) บรรยากาศในครอบครัว (x_5) สิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน (x_{13}) และ การรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง (x_9) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมี ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.636, 0.614, 0.478 และ 0.367 ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตาม สมมติฐานข้อที่ 1

1.1 ตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่ เจตคติต่อการเรียน มีความสัมพันธ์กับความ อดสาเหในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เพราะว่า นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน เห็นความสำคัญของการเรียนและประโยชน์ของ การเรียนในระดับดี และมีความรู้สึกต่อลักษณะวิชาที่เรียนอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัย ครั้งนี้พบว่า นักเรียนมีเจตคติทางบวกต่อการเรียนโดยนักเรียนมีความภาคภูมิใจที่ได้เรียน หนังสือ เรียนหนังสืออย่างมีความสุข สนุกสนานกับการเรียนทุกวิชา และการเรียนหนังสือทำให้ ชีวิตของนักเรียนก้าวหน้าขึ้น ดังนั้นเมื่อนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ทำให้นักเรียนมุ่งมั่นที่จะ ศึกษาหาความรู้ด้านการเรียนด้วยความพยายาม ขยัน อดทน เพื่อให้ประสบความสำเร็จ ในการเรียนโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้น จากตัวนักเรียนเองหรือสภาพแวดล้อม ได้แก่ นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานของตนเองทางการเรียน พึ่งตนเองทางการเรียน เอาใจใส่ใน การเรียน มีความกระตือรือร้นในการเรียน มีความเพียรพยายามในการเรียน วางแผน และจัด ระบบการเรียน ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มที่ครูมอบหมายและในกิจกรรมต่าง ๆ ของ โรงเรียน พยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จและเมื่อประสบอุปสรรคก็หาทางแก้ไข

ผลการศึกษครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของโควาซ และมาร์เซีย (Kowaz and Mazia. 1991 : 390 - 397) ที่ได้ศึกษาความอดสาเหของเด็กนักเรียนตามขั้นพัฒนาการทาง บุคลิกภาพในชั้นที่ 4 ของอีริกสัน พบว่า นักเรียนที่มีเจตคติทางบวกต่อการเรียนนั้นจะมีความรู้ สึกที่เกี่ยวกับการเรียนดังนี้ รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า เป็นคนมีประโยชน์ มีความสามารถ ภูมิใจใน ความพยายามและความสำเร็จ อยากรู้ อยากเห็นในเรื่องที่เรียน และรู้คุณค่าของการศึกษา เล่าเรียน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สิริพร ดาวัน (2540 : 94) ที่ศึกษาพบว่า เจตคติ ต่อการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น เจตคติต่อการเรียนจึงมี ความสัมพันธ์กับความอดสาเหในการเรียนของนักเรียน

1.2 ตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่ บรรยากาศในครอบครัว และการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับความอดสาหะในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนี้

1.2.1 บรรยากาศในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความอดสาหะในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้งนี้เพราะว่า นักเรียนมีความคิด ความรู้สึกว่าบรรยากาศในครอบครัวของนักเรียนดี กล่าวคือ สภาพแวดล้อมทางสังคมของครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกในครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ความรู้สึกของสมาชิกในครอบครัวที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา และการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัวอยู่ในระดับดี โดยที่นักเรียนมีความคิดความรู้สึกว่า บิดามารดาของนักเรียนให้การดูแลเอาใจใส่ พร้อมทั้งจะสนับสนุนด้านการเรียน สอบถามปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนให้คำปรึกษาและให้กำลังใจ สมาชิกในครอบครัวต่างก็เอาใจใส่ซึ่งกันและกัน มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ได้รับความรักความอบอุ่นจากครอบครัว นักเรียนย่อมมีสุขภาพจิตที่ดี ทำให้นักเรียนมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ด้านการเรียนด้วยความอดสาหะโดยแสดงพฤติกรรมความอดสาหะในการเรียนดังนี้ ในขณะที่เรียนตั้งใจฟังครูสอน เมื่อไม่เข้าใจบทเรียนก็จะรีบถามครูเมื่อครูอธิบายเสร็จ เมื่อทำแบบฝึกหัดไม่ได้ก็พยายามคิดซ้ำอีกเพื่อหาวิธีที่ถูก ช่วยทำงานกลุ่มจนสำเร็จ จัดตารางเวลาสำหรับการอ่านหนังสือ เมื่อกลับมาถึงบ้านแม้ว่าต้องช่วยบิดามารดาทำงานบ้านก็พยายามทำการบ้านให้เสร็จ ส่วนนักเรียนที่บรรยากาศในครอบครัวไม่ดี บิดามารดาหรือผู้ปกครองของนักเรียนปล่อยปละละเลย ไม่เอาใจใส่หรือไม่ให้ความช่วยเหลือในเรื่องการเรียน เมื่อทำการบ้านไม่ได้ก็ไม่ทราบจะปรึกษาใคร สมาชิกในครอบครัวไม่ช่วยเหลือนักเรียนในการทำงานบ้าน ทำให้นักเรียนรู้สึกขาดความรัก ความอบอุ่น ว่าเหว่ ขาดกำลังใจที่จะต่อสู้กับอุปสรรค ปัญหาทางการเรียนที่เกิดขึ้นทำให้นักเรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียน ขาดการวางแผนและจัดระบบการเรียน ไม่มุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ ย่อท้อต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้นจากตัวนักเรียนเองหรือสภาพแวดล้อม บรรยากาศในครอบครัวจึงมีความสัมพันธ์กับความอดสาหะในการเรียนของนักเรียน

ผลการศึกษาค้นคว้านี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ โกลด์เนอร์ และโกลด์เนอร์ (Gouldner and Gouldner. 1963 : 52) ที่ได้ศึกษาพบว่า บรรยากาศในการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดากับเด็กสามารถอธิบายถึงลักษณะต่าง ๆ ของเด็กได้ รวมทั้งสามารถคาดหวังพฤติกรรมของเด็กในเรื่องความอดสาหะ ความสะอาด ความซื่อสัตย์ และความสำเร็จในการเรียนได้

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ดนัย งามมานะ (2518 : 46) ที่ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ 7 ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยกับแบบเอาใจใส่มากเกินไป จะทำให้เด็กมีความรู้สึกรับผิดชอบทางการเรียน ความอดสาหะ ความอยากรู้อยากเห็น และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

1.2.2 การรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับความอดสาหะในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนรับรู้ว่าคุณปกครองมีความคาดหวังมากเกี่ยวกับพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียน ผลการกรเรียนของนักเรียน และการนำความรู้ที่ได้เรียนไปใช้ให้เป็นประโยชน์ โดยนักเรียนรับรู้ว่าคุณปกครองต้องการให้นักเรียนตั้งใจเรียน ขยันเรียน ทำกรบ้านด้วยตนเอง อ่านหนังสือทบทวนบทเรียนทุกวันต้องการให้นักเรียนเรียนเก่ง สอบผ่านทุกวิชา สอบให้ได้เกรดเฉลี่ยสูง ๆ เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น และมีความรู้เพื่อจะได้ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ดังนั้น การที่นักเรียนรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครองจึงมีผลทำให้นักเรียนมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ด้านการเรียนด้วยความพยายาม ขยัน อดทน เพื่อให้ประสพกับความสำเร็จในการเรียนตามที่คุณปกครองคาดหวัง ซึ่งสอดคล้องกับแอนเดอร์สัน (รังรอง งามศิริ. 2540 ; อ้างอิงมาจาก Anderson. 1995 : 15 - 33) ที่กล่าวว่า การรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง (Perceived Parent's Expectation) มีบทบาทต่อการปลูกฝังการรับรู้และการอบรมเลี้ยงดู โดยจะมีผลทำให้นักเรียนเกิดความมานะพยายามที่จะทำให้ตนเองประสพความสำเร็จตามที่คุณปกครองคาดหวัง สภาพการณ์เช่นนี้ทำให้นักเรียนตกอยู่ในภาวะกดดันและเกิดความวิตกกังวลในการเรียน ซึ่งสาเหตุหนึ่งคือความกดดันจากครอบครัวเมื่อต้องเผชิญกับการสอบซึ่งเป็นการประเมินผลการเรียนว่านักเรียนจะประสพความสำเร็จหรือไม่ และดุษเชค (Dusek. 1980 : 87 - 110) กล่าวว่า การที่นักเรียนรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครองจะกระตุ้นให้นักเรียนใช้ความพยายามในการเรียนมากขึ้น เช่น กระตุ้นให้ตนเองอ่านหนังสือทบทวนบทเรียน ตั้งใจเรียน เพื่อให้มีผลการเรียนที่ดี ทำให้นักเรียนมีความพยายามมากขึ้น และเกิดความมั่นใจว่าจะประสพความสำเร็จในการเรียน

ผลการศึกษารั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ รังรอง งามศิริ (2540 : 263) ที่พบว่า ผู้ปกครองจะเป็นบุคคลสำคัญต่อการพัฒนาอัติมโนทัศน์กรเรียนโดยที่ผู้ปกครองจะถ่ายทอดความเชื่อค่านิยมไปยังบุตร ตั้งแต่นักเรียนมีประสพการณ์เกี่ยวกับการเรียน โดยเฉพาะความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียน ผู้ปกครองที่มีความคาดหวังเกี่ยวกับการเรียนสูงก็มักจะมี ความเชื่อและค่านิยมที่ให้ความสำคัญกับการศึกษา และนักเรียนจะรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครองที่ต้องการให้นักเรียนมีพฤติกรรมกรเรียนที่เหมาะสม มีผลการเรียนที่ดี และการนำเอาความรู้ไปใช้ประโยชน์ ดังนั้น การรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครองจึงมีความสัมพันธ์กับความอดสาหะในการเรียนด้วยเช่นกัน

1.3 ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน มีความสัมพันธ์กับความอดสาหะในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนเกี่ยวกับวิธีการสอนของครู สัมพันธภาพกับครูสัมพันธภาพกับเพื่อน และสถานที่เรียน อยู่ในระดับดี กล่าวคือ นักเรียนมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมีบรรยากาศในการเรียนการสอนที่ดี ซึ่งได้แก่ วิธีการสอน

ของครูที่ทำให้การเรียนน่าสนใจ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน ใช้สื่อประกอบการสอนได้เหมาะสม ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียนทุกคน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัยเมื่อไม่เข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียน รวมทั้งบรรยากาศภายในห้องเรียนที่เต็มไปด้วยความช่วยเหลือห่วงใยระหว่างเพื่อน และสภาพห้องเรียนที่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย อากาศในห้องเรียนถ่ายเทได้ดี ขนาดของห้องเรียนเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกดีในการเรียนกระตือรือร้น ต้องการที่จะเรียน และต้องการศึกษาหาความรู้ตามธรรมชาติของวัยเด็กในระดับประถมศึกษาตอนปลาย ซึ่งมีอายุ 10 - 12 ปี เป็นวัยที่มีความสามารถในการเรียนรู้เกือบสูงสุด ส่วนบรรยากาศในการเรียนการสอนไม่ดี ครูสอนโดยไม่สนใจว่านักเรียนจะเข้าใจหรือไม่ เมื่อนักเรียนมีปัญหาทางการเรียนก็ไม่กล้าปรึกษาครู นักเรียนในห้องต่างคนต่างอยู่ไม่สนใจซึ่งกันและกัน สภาพห้องเรียนไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ นักเรียนก็จะเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน ซึ่งจะมีผลทำให้ความอดสาหะในการเรียนของนักเรียนลดน้อยลงได้สอดคล้องกับอิริคสัน (Erikson, 1968 : 123 - 124) ที่กล่าวว่า เด็กที่มีอายุระหว่าง 6 - 12 ปี จัดอยู่ในวัยแห่งความอดสาหะ หรือความรู้สึกมีปมด้อย (Industry VS Inferiority) ในช่วงอายุดังกล่าวจะเป็นช่วงที่เด็กเข้าโรงเรียน การก้าวจากบ้านมาสู่รั้วโรงเรียน ทำให้เด็กต้องเผชิญกับสิ่งใหม่ ๆ ต้องมีการคบหาสมาคมกับเพื่อน ๆ บางครั้งก็ขัดแย้งกัน เด็กจึงต้องมีความอดกลั้น การที่ได้เรียนหนังสือทำให้เด็กมีเหตุผลขึ้น เด็กเกิดการเรียนรู้ว่า จะต้องทำงานอย่างจริงจังให้ปรากฏแก่เพื่อนฝูง ต้องทำงานเพื่อให้คนอื่นยกย่อง พยายามเอาใจเพื่อน ๆ เอาใจครู พ่อ แม่ มีการทำดีเพื่อให้ผู้ใหญ่รัก และถ้าพัฒนาการในช่วงนี้เป็นไปตามขั้นตอนของพัฒนาการในช่วงดังกล่าว ประกอบกับเด็กสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ เด็กก็มีความสุข ถ้าเด็กปรับตัวไม่ได้จะทำให้ชีวิตในช่วงนี้ไร้ความสุข รู้สึกว่าตนเองมีปมด้อย ฉะนั้น ความอดสาหะจึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งของคุณลักษณะของนักเรียนที่รักการเรียนและควรปลูกฝังให้เป็นส่วนหนึ่งของนิสัยในการเรียน สอดคล้องกับ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2538 : 1) ที่กล่าวว่า นิสัยในการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ แสดงถึงความพึงพอใจ และมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวประกอบด้วย ความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน การวางแผนและจัดระบบการเรียน มีความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้และพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความคิดริเริ่ม ขยัน อดทน รับผิดชอบ พึ่งตนเอง และมีความภาคภูมิใจในผลการเรียนของตน

ผลการศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับการศึกษาของบุธ (วิลาศ บุญทองขาว, 2527 : 16 ; อ้างอิงมาจาก Buth, 1942 : 645 - 656) ที่ได้ศึกษาพบว่า บรรยากาศทางการเรียนการสอนที่มีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูกับนักเรียนนั้น จะส่งเสริมให้เด็กสามารถปรับตัวได้ดียิ่งขึ้น ตั้งใจเรียน และมีความอดสาหะในการเรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งตรงข้ามกับบรรยากาศการเรียนการสอนที่

เครื่องเครียด นักเรียนมีความกดดันทางการเรียน จะเป็นตัวทำลายศักยภาพของเด็กให้ด้อยลง และสอดคล้องกับการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู และสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา (2541 : 133) ที่ได้ศึกษาพบว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณภาพของการศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ คือ สมรรถภาพในการแก้ปัญหาของครูเกี่ยวกับบรรยากาศในการเรียนการสอน

2. ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ดีที่สุดคือ เจตคติต่อการเรียนด้านการเห็นความสำคัญของการเรียน รองลงมาคือ เจตคติต่อการเรียนด้านการเห็นประโยชน์ของการเรียน บรรยากาศในครอบครัวด้านความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว บรรยากาศในครอบครัวด้านการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว บรรยากาศในครอบครัวด้านความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา และตัวแปรด้านสถานที่เรียน ตามลำดับ ซึ่งตัวแปรทั้ง 6 ตัวแปรนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 54.00

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

จากผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า เจตคติต่อการเรียน บรรยากาศในครอบครัวและสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน ส่งผลต่อความอดสาเหในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้งนี้เพราะว่า นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการเรียน เห็นความสำคัญของการเรียน ประโยชน์ของการเรียนและลักษณะวิชาที่เรียน รวมทั้งสภาพแวดล้อมทางสังคมของครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกในครอบครัวของนักเรียนให้การดูแลเอาใจใส่ สนับสนุนด้านการเรียนประกอบกับสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียนก็เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ด้านการเรียน นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังจะจบการศึกษาจากระดับประถมศึกษา เพื่อไปศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งต้องมีการสอบแข่งขันคัดเลือกกับบุคคลอื่นด้วย นักเรียนจึงเห็นถึงความสำคัญของการเรียนที่มีต่ออนาคตของตนเอง เห็นประโยชน์ของการศึกษาต่อเพื่อจะได้มีชีวิตที่ก้าวหน้าขึ้นและมีความภาคภูมิใจที่ได้เรียนหนังสือ ทำให้นักเรียน มีความอดสาเหในการเรียน สอดคล้องกับคอยโว (ศรีระพร จันทโนทก. 2538 : 19 ; อ้างอิงมาจาก Koivo. 1983 : 2624 - A) ที่ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีนิสัยอดสาเห และเจตคติต่อการเรียนดี จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีนิสัยอดสาเห และเจตคติต่อการเรียนไม่ดี และฮาร์นีย์ (ประมวล ดิคนินสัน. 2520 : 44 - 51 ; อ้างอิงมาจาก Harney. n.d.) ที่ศึกษาพบว่า เด็กที่เติบโตในครอบครัวที่พ่อแม่ปล่อยปละละเลยก็จะปลูกฝังเจตคติแบบเดียวกันให้เด็ก ทำให้เด็กเป็นคนขาดระเบียบแบบแผนในการทำงาน เฉื่อยชา ไม่กระตือรือร้น ไม่สามารถรับผิดชอบและเป็นตัวของตัวเองได้เลย

ผลการศึกษานี้ สอดคล้องกับแนวความคิดของ เกจ และเบอร์ลินเนอร์ (Gage and Berliner. 1979 : 69 - 70) ที่กล่าวถึงอิทธิพลของสภาพแวดล้อมในครอบครัวที่มีต่อความสามารถของนักเรียน ซึ่งเด็กสามารถเรียนรู้ได้โดยตรงตามสภาพการณ์ในครอบครัว เด็กจะใช้ความสามารถของตนโดยได้รับอิทธิพลมาจากการพิจารณาและเจตคติของพ่อแม่ และสอดคล้องกับครอนบาค (Cronbach. 1970 : 112 - 115) ที่กล่าวว่า เด็กที่ประสบความสำเร็จในชีวิตมักมาจากครอบครัวที่บิดามารดามีเจตคติที่ดีต่อลูกและมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ถ้าเด็กมีบิดามารดาที่เข้าใจตน ให้ความรักความอบอุ่น และช่วยเหลือในเวลาที่ต้องการ เด็กย่อมมีสุขภาพจิตดี จะทำให้เด็กเรียนได้เต็มที่ และประสบความสำเร็จในการเรียน นอกจากนี้ สิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน อันได้แก่ บรรยากาศในการเรียนการสอน ซึ่งบรรยากาศในการเรียนการสอนที่ดีก็จะส่งผลให้นักเรียนมีความอดสาหะในการเรียน มีความอยากรู้อยากเห็นในเรื่องที่เรียน เนื่องจากเด็กระดับประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นวัยเด็กตอนปลาย และเป็นวัยที่เริ่มเข้าสู่วัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ต้องการที่จะแสดงความคิดเห็นเพื่อแสดงความเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับอีริคสัน (Erikson. 1968 : 123 - 124) ที่กล่าวว่า วัยเด็กตอนปลายควรจะได้รับพัฒนาความอดสาหะของนักเรียน เพราะเด็กในวัยนี้มีความพร้อมในการเรียนรู้ และถ้าได้รับการสนับสนุนที่ดีและเหมาะสม เด็กจะเรียนรู้ว่าตนเองมีความสามารถที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ได้ และทำได้สมบูรณ์ ก่อให้เกิดความอดสาหะ ซึ่งจะมีผลส่งเสริมไปสู่พัฒนาการด้านอื่น ๆ และส่งผลต่อความรู้สึกและนิสัยในการทำงานในวัยผู้ใหญ่ต่อไป

3. สมการที่สามารถพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมการที่สามารถพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียน (โดยรวม) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้คะแนนดิบ

$$\hat{y} = 0.507 + 0.252 (x_2) + 0.179 (x_3) + 0.121 (x_6) + 0.105 (x_8) + 0.063 (x_7) + 0.057 (x_{17})$$

สมการที่สามารถพยากรณ์ความอดสาหะในการเรียน (โดยรวม) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$z = 0.296 (x_2) + 0.201 (x_3) + 0.174 (x_6) + 0.154 (x_8) + 0.100 (x_7) + 0.086 (x_{17})$$

ข้อเสนอแนะ

1. ผลการศึกษาครั้งนี้ สามารถใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหาร ครูวิชาการ ครูผู้สอนและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบว่า เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน บรรยากาศในครอบครัว และบรรยากาศในการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์และสามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนของนักเรียนได้มากน้อยแตกต่างกันไป ดังนั้น ควรจัดประชุมครู อาจารย์ เพื่อจัดทำโครงการในการส่งเสริมและพัฒนาความอดสาเหในการเรียนให้แก่ นักเรียน และใช้ในการแนะแนวทางด้านการศึกษา เพื่อให้นักเรียนจะได้ปรับปรุงตนเองให้มีความอดสาเหในการเรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนได้ประสบความสำเร็จในทางการศึกษาต่อไป

2. ควรจัดประชุมผู้ปกครอง เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมให้นักเรียนมีความอดสาเหในการเรียน เนื่องจากครอบครัวเป็นองค์ประกอบที่สำคัญเช่นกัน ดังนั้นผู้ปกครองควรเสริมสร้างสัมพันธภาพในครอบครัวให้มีความรักความอบอุ่นยิ่งขึ้น โดยให้ความสนใจเอาใจใส่เกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน ให้คำปรึกษา ให้กำลังใจ ให้การสนับสนุนด้านการเรียน จะทำให้นักเรียนมีกำลังใจที่จะมุ่งมั่นศึกษาความรู้ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค เนื่องจากบรรยากาศในครอบครัวของนักเรียนดี ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความอดสาเหในการเรียนเพิ่มขึ้น

3. จากผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า เจตคติต่อการเรียนของนักเรียนสามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนของนักเรียนได้ดีที่สุด ดังนั้น โรงเรียนควรจะศึกษาแนวทางในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ซึ่งสามารถทำได้โดยการจัดกิจกรรมกลุ่ม การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิด ความรู้สึกที่มีต่อการเรียน ตลอดจนทั้งนักเรียนจะได้ทราบแนวทางในการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนต่อไป

นอกจากนี้โรงเรียนควรจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศในการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาพฤติกรรมความอดสาเหในการเรียน ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอนน่าสนใจ มีมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน การจัดที่ให้นักเรียนนำเสนอผลงานของตน การจัดสถานที่ให้นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานที่ได้รับมอบหมาย การจัดโรงเรียนสีขาว ห้องเรียนสีเขียว เป็นต้น นอกจากนี้สิ่งสำคัญที่สุดคือ ความเป็นกัลยาณมิตรของครูผู้สอนที่รัก เมตตาเอาใจใส่นักเรียนทุกคนอย่างจริงใจ ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำแก่นักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อน ช่วยเหลือกันและปฏิบัติงานกลุ่มกับเพื่อนด้วยความเต็มใจทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรศึกษาตัวแปรด้านอื่น ๆ ของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับความอดสาเหในการเรียน เช่น ความสนใจในการเรียน ความถนัดทางการเรียน ตลอดจนทั้งเชาวน์ปัญญา

2. การวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เท่านั้น ดังนั้นควร จะมีการศึกษาในระดับประถมศึกษาตอนต้นด้วย เพื่อศึกษาว่านักเรียนระดับประถมศึกษา ตอนต้น มีความอดสาหะในการเรียนมากน้อยเพียงใด

3. เพื่อให้การวัดตัวแปรความอดสาหะในการเรียน มีความสมบูรณ์และครอบคลุม ยิ่งขึ้น ควรเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีอื่นร่วมด้วย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ ควบคู่ไปกับ การใช้แบบสอบถาม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. จิตวิทยาการศึกษาฉบับปรับปรุงใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- กวิทร์ ธรรมนุด. การศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการทางการคิดโดยยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของเด็กที่มีความแตกต่างกันในด้านการอบรมเลี้ยงดูและการยอมรับของกลุ่มเพื่อน. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. ถ่ายเอกสาร.
- เกษม วัฒนชัย. "ความคาดหวังของพ่อแม่ต่อการศึกษาของลูก," ในรายงานการสัมมนา เรื่อง ความคาดหวังของพ่อแม่ต่อการศึกษาของลูก. 23 เมษายน 2539. ณ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2539.
- กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อรุณ, 2535.
- กรมวิชาการ. แนวทางการพัฒนาจริยธรรมไทย : การประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับ จริยธรรมไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2523.
- _____. ผลการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนจริยศึกษาของครูด้านปฏิสัมพันธ์ ระหว่างครูกับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ, 2528.
- _____. "พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสด้านการศึกษา," ประทีปแห่งการศึกษา กรุงเทพฯ : อรุณ, 2540
- คณะกรรมการจัดทำหนังสือรายงานการติดตามและประเมินผลการจัดงานฉลองสิริราชครบ 50 ปี. รายงานการติดตามและประเมินผลการจัดงานฉลองสิริราชครบ 50 ปี. กรุงเทพฯ : แปลนพริ้นติ้ง, 2539.
- คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี. พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช. กรุงเทพฯ : อรุณลาดพร้าว, 2539.
- โครงการธรรมโมตรี. ธรรมะจากดวงวิญญาณบริสุทธิ์. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2536.
- จรรยา เกษศรีสังข์. วิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2537. ถ่ายเอกสาร.
- จารุลักษณ์ พินพรหมราช. ผลการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ โรงเรียนปทุมคงคา กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2529. ถ่ายเอกสาร.

เฉลิมพล ศรีหงษ์ และเสถียร เหลืองอ่วม. ทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2521.

ชลอ อุตกษานันท์. พุทธศาสนากับสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : แพร์พืทยา, 2514.

ชีรวัดน์ นิจนตร. สภาพเชิงจิต - สังคมในโรงเรียนกับสุขภาพจิตของนักเรียนวัยรุ่นใน

เขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญานินพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. ถ่ายเอกสาร.

ชมนุช บุญสิทธิ์. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ตอนปลาย โรงเรียนกุนนทรีรุทธารามวิทยาคม กรุงเทพมหานคร. ปรินญานินพนธ์

กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2541. ถ่ายเอกสาร.

ช่อทิพย์ ราศรีเกรียงไกร. ความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาและอาชีพของบุตร

ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสามัญศึกษาและ

โรงเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2523. ถ่ายเอกสาร.

จิตติพร คล้ายพันธ์. ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อเจตคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาลศรีบุญญานุสรณ์ อำเภอ

กระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร. ปรินญานินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ, 2538. ถ่ายเอกสาร.

दनัย งามมานะ. ความรู้สึกรับผิดชอบ ความอยากรู้้อยากเห็นและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยกับแบบเอาใจใส่

มากเกินไป. ปรินญานินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ,

2518. ถ่ายเอกสาร.

ดาร์ตัน ศิริวิริยะกุล. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนชั้นป.6 ในทัศนะของครูประจำชั้น

และผู้ปกครองในกรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2525. ถ่ายเอกสาร.

เดิมศักดิ์ คทวนิช. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องของปัญหาการเรียนและวิธีเผชิญปัญหาทางการเรียน

ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ. ปรินญานินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ, 2540. ถ่ายเอกสาร.

ธนู ชาตินานนท์. (2539). ความคาดหวังของพ่อแม่ต่อการศึกษาลูก ในรายงานการ

สัมมนาเรื่องความคาดหวังของพ่อแม่ต่อการศึกษาลูก. กรุงเทพฯ : 23 เมษายน

2539 ณ คณะสาธาณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2539.

- X นภาพร เมษรักษาวณิช. ความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยในการเรียน ทักษะคิดในการเรียน
ทักษะคิดในการเรียนกับสัมฤทธิ์ทางการเรียน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515. ถ่ายเอกสาร.
- นันทิกา แยมสรวล. การศึกษาสถานภาพของครอบครัวที่สัมพันธ์กับมโนภาพแห่งตน
และพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัด
ราชบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2522. ถ่ายเอกสาร.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. "นักบริหาร : ผู้สร้างบรรยากาศการเรียนรู้," ก้าวเข้าสู่ผู้บริหาร.
กรุงเทพฯ : อนงค์ศิลป์การพิมพ์, 2527.
- นวลละอ อสุภาผล. เอกสารการสอนทฤษฎีบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2527.
- บุญนาค คุ่มภัย. การศึกษาเปรียบเทียบความต้องการทางสังคมของวัยรุ่นในวิทยาลัยครู
วิทยาลัยอาชีวศึกษา และโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดนครราชสีมา.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2522.
ถ่ายเอกสาร.
- ประกายทิพย์ พิชัย. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2539.
ถ่ายเอกสาร.
- ประดิษฐ์ อูปรมย์. วิทยาการการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : วิคตอรี เพาเวอร์
พอยท์, 2527.
- ประสงค์ เกียรติการณ์. การศึกษาองค์ประกอบด้านตัวนักเรียนและครูในฐานะเป็นตัว
พยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. ถ่ายเอกสาร.
- ประสิทธิ์ ดำรงชัย. รายงานการวิจัยเรื่องพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ภูมิพลอดุลยเดช กับการส่งเสริมค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริตและคุณธรรมในวงราชการ
ไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2538. ถ่ายเอกสาร.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. สุขภาพจิตเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : บัณฑิตการพิมพ์, 2530.
- _____. เอกสารประกอบการสอนวิชาการทดสอบทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ :
ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2538.

พระกวีวรรณ. วิชาการศาสนา. กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณ์, 2502.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ. พระมหาชนก. กรุงเทพฯ : อมรินทร์
พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2540

พัชนี วรกวิน. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด, 2522

พรรณี ชุทัย เชนจิต. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : วรุณการพิมพ์, 2522.

พรชัย รอดสมจิต. ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมของเด็กนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ และที่อยู่ในครอบครัวปกติในกรุงเทพ
มหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2527. ถ่ายเอกสาร.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2531.

ไพบุลย์ อินทริวิชา. "หลักและวิธีการวัดเจตคติ," ใน อนุสารเพื่อการวิจัย ฉบับที่ 3.

กรุงเทพฯ : กองการวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,
2517.

รังรอง งามศิริ. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่มีผลต่อความวิตกกังวล
ในการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์
กศ.ด. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540 ถ่ายเอกสาร.

ราศรี ธรรมนิม. จิตวิทยาพัฒนาการฉบับสมบูรณ์. ม.ป.ท, 2524.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมไทย. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน, 2525.

ละเมียด ลิ้มอักษร. "สิ่งแวดล้อมที่ให้ผลทางการศึกษา," ประชาศึกษา. 27 : 23 - 28 ;
กุมภาพันธ์, 2519.

วัฒนา หงษ์ภู. ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติทางคณิตศาสตร์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดการบริหารส่วนจังหวัด
ฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
ถ่ายเอกสาร.

วรรณวิมล ปรีชาสุชาติ. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดปัตตานี. ปรินูญานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. ถ่ายเอกสาร.

วันเพ็ญ เกาสมบัติ. การศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อความมานะอดสาหะของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2536. ถ่ายเอกสาร.

- วิเชียร พากเพียร. การสร้างแบบทดสอบวัดคุณธรรมด้านอิทธิบาท 4 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. ถ่ายเอกสาร.
- วิลาศ บุญทองขาว. บรรยากาศการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของนักเรียน ครู และผู้บริหาร เขตการศึกษา 4. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. ถ่ายเอกสาร.
- วิชชุดา เตียวกุล. ผลการใช้กิจกรรมแนะแนวกลุ่มต่อนิสัยในการเรียนและทัศนคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่หนึ่ง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริพร หลิมสวัสดิ์. ปัญหาทางครอบครัวที่ทำให้เด็กต้องมาอยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2511. ถ่ายเอกสาร.
- ศรีธรรม ธนะภูมิ. พัฒนาการทางอารมณ์และบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2535.
- ศรีระพร จันทโนทก. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. ถ่ายเอกสาร.
- สิริพร ดาววัน. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540 ถ่ายเอกสาร.
- สุปรียา อันทิวโรทัย. ผลของการใช้แม่แบบในการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนและทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. ถ่ายเอกสาร.
- สุพิชญา วีระกุล และคนอื่น ๆ. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : วิทยาการ, 2524.
- สุรัฐ ศิลปอนันต์ และคนอื่น ๆ. รายงานการวิจัยปัญหาการศึกษาของจังหวัดและเขต. ฝ่ายวิจัยเศรษฐกิจการศึกษา กองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2518. อัดสำเนา.

- สุวิทย์ วงษ์ชาติ. การศึกษาเจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตการศึกษา 10. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. ถ่ายเอกสาร.
- สุดฤทัย มุขยวงศา. ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มโดยแนวความคิดแบบพิจารณาความเป็นจริงที่มีต่อนิสัยและทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2533. ถ่ายเอกสาร.
- สมชัย วงษ์นายะ. การศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสระบุรี. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเสนาให้. สรุปการประเมินผลทางการเรียนประจำปีการศึกษา 2540. สระบุรี : สำนักงานฯ, 2541.
- สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองแขง. (2541). สรุปผลการประกวดกิจกรรมการแข่งขันทางวิชาการ. สระบุรี : สำนักงานฯ.
- สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี. รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา. สระบุรี : สำนักงานฯ, 2540
- _____. สรุปผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาของ สปจ.สระบุรี ประจำปีการศึกษา 2540. สระบุรี : สำนักงานฯ, 2541 ก.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, มาตรฐานโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2541. กรุงเทพฯ :คุรุสภาลาดพร้าว, 2541.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู และสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา. บริหารศาสตร์ ชุดฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง เล่ม 5. กรุงเทพฯ : คัมปาย อิมเมจจิง, 2541.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2540). แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540 - 2544). กรุงเทพฯ : คุรุสภา.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. รายงานการศึกษาค้นคว้า ความเป็นครูสถิตในหทัยราช. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ, 2539.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. แนวทางการประพฤติตามกรอบแห่งจรรยาบรรณ ข้าราชการพลเรือน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ดอกเบี๋ย, 2540.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. วิทยาการกับการปลูกฝังและเสริมสร้างค่านิยม. กรุงเทพฯ : คุรุสภา, 2529.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. รายงานผลการสำรวจทัศนคติเกี่ยวกับบุตร พ.ศ.2531. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย, 2533.

อานนท์ อภาภิรมย์. “ความเป็นไทยในวิถีชีวิตและครอบครัวไทย,” ใน เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง ความเป็นไทยที่ควรธำรงไว้. กรุงเทพฯ : สถาบันไทยคดีศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

อรัญญา รัชมธูร์. สภาพแวดล้อมของโรงเรียนเอกชนในเครือคาทอลิก และสภาคริสตจักรแห่งประเทศไทยในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. ถ่ายเอกสาร.

อุษา เชาวลิต. ปัจจัยบางประการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเผชิญปัญหาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสรีวิชัย. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2540. ถ่ายเอกสาร.

อรพินท์ ชูชม. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพื้นความรู้เดิม สภาพแวดล้อมทางบ้าน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะทางการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. ถ่ายเอกสาร.

อำพัน ทันสม. ผลของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเหตุผล อารมณ์ที่มีต่อทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเมืองสรวงวิทยา จังหวัดร้อยเอ็ด. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. ถ่ายเอกสาร.

อำรุง จันทวานิช. องค์ประสิทธิภาพของการประถมศึกษา : รายงานการวิจัยและประเมินผล ประสิทธิภาพของการประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2526.

Anderson, Mary J. “Effects of Classroom Social Climate on Individual Learning,” American Educational Research Journal. 7 : 135 -152 ; 7 . March, 1970.

Bledsoe, Joseph C., “Factors Related to Pupil Observation Reports of Teachers and Attitudes Toward Their Teacher,” The Journal of Educational Research. 65(3) : Novebmer, 1971.

Boldwin, A.L. “Socialization and the Child Relationship,”Child Development. 19 :127 - 136 ; 1968.

Briggs, Richard D., Donald J. Tosi and Rosemary M. Morley. “StudyHabits Modification and Its, Effect on Academic Performance : A Behavioral Approach,” The Journal of Educational Research. 64 : 347 - 350 ; April, 1971.

8

- Cronbach, Lee Joseph. Essentials of Psychological Testing. 3rd ed. New York : Harper and Row Publisher, 1970
- Della, Selva Patricia C. and Jeromo B. Dusek. "Sex Role Orientation and Resolution of Eriksonian Crisis During the Late Adolescent Years," Journal of Personality and Social Phychology. 47 : 204 - 212 ; 1970.
- Dusek, J.B. The Development of Test Anxiety in Children. In I.G. Sarason (Ed.), Test Anxiety : Theory, Research, and Applications. p.87 - 110. Hillsdale : Lawrence Erlbaum Associates, Publishers, 1980.
- Erikson, Erik H. Childhood and Society. Second Edition, New York : Norton, 1963.
_____. Identity:Youth and Crisis. p.122-128. New York : Norton, 1968.
- Foster, Charles K. Psychology of Life Today. Chicago : American Technical Society, 1961.
- Gage, N.L. and David C. Berliner. Educational Psychology. 2nd ed. Chicago : Rand McNally College Publishing, 1979.
- Gouldner, Alvin W. and Helen P. Gouldner. Modern Sociology. New York : Harcourt, Brase and World, Inc; 1963.
- Hurlock, Elizabeth B. Child Development. New York : McGraw-Hill Book, 1964.
- Kando, Thomas M. Social Interaction. ST.Lours. The C.V. Mosley, 1971.
- Kowaz, Andrea M. and James E. Marcia. (1991). "Development and Validition of A Measure of Eriksonian Industry," Journal of Personality and Social Psychology. 53 : 390 - 397 ; 1991.
- Lawrenz, Frances. "Student Perception of the Classroom Learning Environment in Biology, Chemistry and Physics," Journal of Research in Science Teaching. 13 : 315 - 323 ; 1976.
- Lewin, K., R. Lippitt and R. White. "Patterns of Aggregative Behavior in Experimentally Created Social Climate," Journal of Social Psychology. 10 : 271 - 279 ; 1939.
- Mehrens, William A. and Irvin J. Lehman. Measurement and Evaluation in Education and Psychology. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1973.
- Morrow, W.R. and R.C. Willson. "Family Relations of Bright Hight Achieving and Under-Achieving High School Boys," Child Development. 32 : 508 - 514; April, 1961.

- Mussen, H.P. and J.J. Conger. Child Development and Personality. New York : Harper and Brother, 1956.
- Nunn, J.R and William Benthall. "Personality and Behavior in Latency-age boys : An Eriksonian Analysis," Dissertation Abstracts International. 126 : 2802 ; 1978.
- Prescott, Donail A. "A Report of Conferences on Child Study," Educational Bulletin. Bangkok : Chulalongkorn University, 1961.
- Rokeach, Milton. Beliefs, Attitudes and Values. San Francisco : Jossey Bass Inc., 1970.
- Roger, C.R. A Theory of Therapy, Personality and Interpersonality Relationship as Developed in the Client-centered Framework. in S.Koch.(ed.) Psychology : A Study of Science. Vol.3 pp. 184 - 256. New York : McGraw-Hill, cited in C.S. Hall. and G. Lindzey. 1960 Theories of Personality. 2nd ed. New York : John Wiley and Son, 1970.
- Rosenthal, Doreen A., Ross M. Gurhey and Susan M. Moore. "From Trust to Intimacy : A New Inventory for Examining Erikson's Stages of Psychosocial Development," Journal of Youth and Adolescence. 10 : 525 - 537 ; 1981.
- Shore, Milton F. and Alan H. Leiman. "Parent Perceptions of the Students as Related to Academic Achievement in Junior College ," The Journal of Experimental Education. 30 : 391 ; Sumer, 1960.
- Song and Hattie John. "Home Environment, Self-Concept, and Academic Achievement : A Causal Modeling Approach," Journal of Educational Psychology. 76 : 1276 - 1281 ; December, 1984.
- Thornburg, Hershel D. "Attitudinal Determinants in Holding Dropouts in School," The Journal of Educational Research. 68 : 181 - 185 ; January, 1975.
- Thurstone, L.L. Reading in Attitude Theory and Measurement. New York : John Wiley and Sons, Inc., 1967.
- Tiedman, S.C. (1942). "A Study of Pupil - Teacher Relationships," Journal of Educational Research. 35 : 657 - 644
- Yamane, Taro. Statistics : An Introductory Analysis. 2nd ed. Tokyo : John Westerhill Inc ; 1970.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

หนังสือขอความร่วมมือ

แบบสอบถาม

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร จัตรศุกุล ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พงศ์ประยูร ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. อาจารย์ ดร.นันทา สุรักษา ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ที่ ทม 1007/ 406

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๑ กันยายน 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปากข้าวสาร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวภรณ์ ศศิดิลภรรม นิสิตปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความอดสาหะในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี" โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.พ้องพรรณ เกิดพิทักษ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 100 คน ตอบแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความอดสาหะในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ในระหว่างเดือนกันยายน 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวภรณ์ ศศิดิลภรรม ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ 5074

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

5 พฤศจิกายน 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถาม
2. รายชื่อโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี

เนื่องด้วย นางสาวภรณ์ ศศิธิลภธรรม นิสิตปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความอดสาหะในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี" โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.พ้องพรรณ เกิดพิทักษ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่้อย เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ตอบแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความอดสาหะในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวภรณ์ ศศิธิลภธรรม ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ และจะกรุณามีหนังสือแจ้งไปยังโรงเรียนในสังกัดการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรีจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

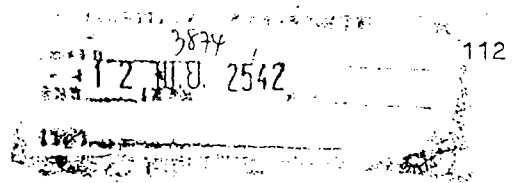
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิสาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119, 664-1000 ต่อ 5644, 5646

โทรสาร. 258-4119

ที่ ศษ 1167/ 7722

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี
ถนนมิตรภาพ อำเภอเมืองสระบุรี 18000

10 พฤศจิกายน 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อนุญาตให้ นางสาวภรณ์ ศศิกลุขธรรม
ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ทัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความอึดสาหะในการเรียนของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล
กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการออกแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยจะไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง
ระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2542

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ได้พิจารณาแล้วว่า การศึกษาดังกล่าวมีประโยชน์
ต่อการพัฒนาการศึกษา จึงอนุญาตให้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

จึงเรียนมาเพื่อให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรินทร์ จิตรนอม)

เรียน ท.น. ๗๑.๗๐๗๗๗ ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด รักษาการแทน

หน่วยศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี

เห็นสมควร แก่ผู้ขอรับทราบ
โทร. 036-211524

โทรสาร 036-212489 และให้ตามระเบียบ

นายสมหมาย งามดอย
12 พ.ค. 42

12 พ.ค. 42

12/10/42

12/10/42

ตอนที่ 1 แบบสอบถามความอดสาหะในการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความอดสาหะในการเรียนของนักเรียน ขอให้นักเรียนพิจารณาว่าข้อความดังกล่าวเป็นจริงตรงกับความคิด ความรู้สึกและการกระทำของนักเรียนเพียงใด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนน้อย
จริงน้อย	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนน้อยมาก
ไม่จริงเลย	หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนเลย
บ่อยที่สุด	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนเป็นประจำ
บ่อย	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนเกือบทุกครั้ง
ปานกลาง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนเป็นบางครั้ง
นานๆครั้ง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อยครั้งมาก
ไม่เคยเลย	หมายถึง ข้อความนั้นนักเรียนไม่เคยกระทำเลย

ข้อ	ข้อความ	บ่อยที่สุด	บ่อย	ปานกลาง	นานๆครั้ง	ไม่เคยเลย
1	แม้ว่าข้าพเจ้าต้องช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน ข้าพเจ้าก็จะพยายามทำการบ้านให้เสร็จ.....					
2	ข้าพเจ้าตั้งใจทำงาน แต่พอทำไปได้ไม่นานก็รู้สึกเบื่อและทำงานไม่สำเร็จ.....					
3	วิชาใดที่ข้าพเจ้าไม่ชอบ ข้าพเจ้าก็จะไม่เข้าเรียน.....					
4	ข้าพเจ้าทำงานที่ครูมอบหมายเสร็จเรียบร้อยและส่งทันเวลา.....					
5	ข้าพเจ้าทำการบ้านด้วยตนเองโดยไม่ลอกเพื่อน.....					
6	ข้าพเจ้าให้เพื่อนสนิททำแบบฝึกหัดให้.....					
7	เมื่อครูทดสอบเก็บคะแนน ข้าพเจ้าจะขอดูคำตอบจากเพื่อน.....					
8	ข้าพเจ้าทำข้อสอบด้วยตนเองทุกครั้ง.....					

ข้อ	ข้อความ	บ่อย ที่สุด	บ่อย	ปาน กลาง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย เลย
9	แม้ว่าห้องเรียนมีเสียงดังรบกวน ข้าพเจ้าก็ตั้งใจฟังครูสอน.....					
10	เมื่อครูคืนสมุดแบบฝึกหัด ข้าพเจ้าจะตรวจดูว่าถูกกี่ข้อ ผิดกี่ข้อ และผิดอย่างไร.....					
11	เมื่อมีเวลาว่างข้าพเจ้าจะเข้าห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือ หาความรู้เพิ่มเติม.....					
12	ข้าพเจ้าทบทวนเนื้อหาวิชาที่เรียนทุกวัน.....					
13	เวลาครูสั่งให้ทำงาน ข้าพเจ้าจะรีบทำงานตามที่ครูสั่ง.....					
14	เมื่อครูให้การบ้าน ข้าพเจ้าจะรีบทำทันทีเมื่อมีเวลาว่าง.....					
15	เมื่อข้าพเจ้าไม่เข้าใจบทเรียน ข้าพเจ้าจะรีบถามครู เมื่อครูอธิบายเสร็จ.....					
16	เมื่อพบหนังสือที่น่าสนใจ ข้าพเจ้าจะรีบอ่านทันที.....					
17	ข้าพเจ้าตั้งใจทำงานทุกครั้ง เพื่อทำงานนั้นให้สำเร็จ.....					
18	เมื่อทำการบ้านไม่ได้ ข้าพเจ้าลองคิดซ้ำอีกเพื่อหาวิธีที่ถูก.....					
ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	ไม่จริง เลย
19	เวลาข้าพเจ้าถูกครูตำหนิ ข้าพเจ้าจะไม่อยากทำงานนั้นต่อไป.....					
20	ข้าพเจ้าจะทำงานที่ครูมอบหมายให้เสร็จ ไม่ว่างงานนั้น จะยากหรือง่ายเพียงใด.....					
21	ข้าพเจ้ายังไม่ได้คิดว่าจะเรียนต่อ.....					
ข้อ	ข้อความ	บ่อย ที่สุด	บ่อย	ปาน กลาง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย เลย
22	ข้าพเจ้าจัดตารางเวลาสำหรับการอ่านหนังสือ.....					
23	ข้าพเจ้าเตรียมตำราเรียนและอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมทุกวัน.....					
24	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาในการช่วยเหลืองานบ้านและการทำงาน ที่ครูมอบหมาย.....					
25	เวลาทำงานกลุ่มร่วมกันกับเพื่อน ๆ บางครั้งข้าพเจ้าก็ลืม ทำงานที่ได้รับมอบหมาย					

	ข้อความ	บ่อย ที่สุด	บ่อย	ปาน กลาง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย เลย
25	เวลาทำงานกลุ่มร่วมกันกับเพื่อนๆ บางครั้งข้าพเจ้าก็ลืม ทำงานที่ได้รับมอบหมาย.....					
26	เมื่อโรงเรียนจัดกิจกรรมแข่งขันกีฬาสี ข้าพเจ้าไม่ได้ไป ร่วมกิจกรรมนั้น.....					
27	ข้าพเจ้าไปร่วมกิจกรรมพิเศษของโรงเรียนทุกครั้ง.....					
28	ข้าพเจ้าช่วยทำงานกลุ่มจนสำเร็จ.....					
28	เมื่อข้าพเจ้าสอบได้คะแนนไม่ดี ข้าพเจ้าจะตั้งใจเรียนให้มากขึ้น.....					
29	เมื่อแบบฝึกหัดใดยาก ข้าพเจ้าจะขอคำปรึกษาจากครู แล้วพยายามทำงานเสร็จ.....					
31	เมื่อมีการบ้านยากกว่าปกติ ข้าพเจ้าจะเลือกทำเฉพาะ ข้อที่ง่ายเท่านั้น.....					
32	เมื่อมีฝนตกระหว่างการเดินทางไปโรงเรียน ข้าพเจ้าจะไม่ไปเรียน.....					

ด้านต่าง ๆ ของแบบสอบถามความอดสาหะในการเรียน

รายละเอียดของแบบสอบถาม	ข้อที่
ด้านความรับผิดชอบต่องานการเรียน	1 - 4
ด้านการพึ่งตนเองทางการเรียน	5 - 8
ด้านความเอาใจใส่ทางการเรียน	9 - 12
ด้านความกระตือรือร้นทางการเรียน	13 - 16
ด้านความเพียรพยายามทางการเรียน	17 - 20
ด้านการวางแผนและจัดระบบการเรียน	21 - 24
ด้านการให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มและกิจกรรม ของโรงเรียน	25 - 28
ด้านการพยายามทำงานให้สำเร็จและแก้ไขอุปสรรค ทางการเรียน	29 - 32

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียน ขอให้นักเรียนพิจารณา

ข้อความดังกล่าวว่าเป็นจริงตรงกับความรู้สึกของนักเรียนเพียงใด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย /

ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนดังนี้

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด

จริง หมายถึง ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากพอสมควร

จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนน้อย

จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนน้อยมาก

ไม่จริงเลย หมายถึง ข้อความที่ไม่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	ไม่จริง เลย
1	ข้าพเจ้ารู้สึกภาคภูมิใจที่มีโอกาสได้เรียนหนังสือ.....					
2	ข้าพเจ้าเบื่อหน่ายต่อการเรียน.....					
3	ข้าพเจ้ารู้สึกมีความสุขที่ได้เรียนหนังสือ.....					
4	ข้าพเจ้ารู้สึกว่า การได้เรียนหนังสือจะทำให้ชีวิตของข้าพเจ้า ก้าวหน้าขึ้น.....					
5	ข้าพเจ้ารู้สึกว่า ถ้าตั้งใจเรียนจะทำให้มีโอกาเรียนต่อได้.....					
6	ข้าพเจ้ารู้สึกว่า วิชาบางวิชาที่เรียนไม่ค่อยมีประโยชน์.....					
7	ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน.....					
8	ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนานกับการเรียนทุกวิชาที่โรงเรียน จัดให้เรียน.....					
9	ข้าพเจ้ารู้สึกว่า เนื้อหาวิชาที่เรียนยากเกินไป.....					
10	ข้าพเจ้าชอบเรียนวิชาภาคปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี.....					
11	ข้าพเจ้าชอบทุกวิชาที่โรงเรียนจัดให้เรียน.....					
12	ข้าพเจ้าเบื่อวิชาที่ต้องท่องจำ.....					

ด้านต่าง ๆ ของแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียน

รายละเอียดของแบบสอบถาม	ข้อที่
ด้านการเห็นความสำคัญของการเรียน	1 - 4
ด้านการเห็นประโยชน์ของการเรียน	5 - 8
ด้านลักษณะวิชาที่เรียน	9 - 12

ตอนที่ 3 แบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัวนักเรียน ขอให้นักเรียนพิจารณาข้อความดังกล่าวว่าเป็นจริงตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนเพียงใด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนดังนี้

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับลักษณะของครอบครัวนักเรียนมากที่สุด

จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับลักษณะของครอบครัวนักเรียนมากพอสมควร

จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับลักษณะของครอบครัวนักเรียนน้อย

จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับลักษณะของครอบครัวนักเรียนน้อยมาก

ไม่จริงเลย หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับลักษณะของครอบครัวนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	ไม่จริง เลย
1	พ่อแม่และข้าพเจ้าดูรายการโทรทัศน์ด้วยกัน.....					
2	พ่อแม่เอาใจใส่และคอยช่วยเหลือเรื่องการเรียนของข้าพเจ้า.....					
3	ข้าพเจ้าปรึกษาพ่อแม่เมื่อมีปัญหาการเรียน.....					
4	เวลาอยู่บ้าน เมื่อทำการบ้านไม่ได้ข้าพเจ้าไม่ทราบจะปรึกษาใคร.....					
5	ข้าพเจ้ารู้สึกสบายใจที่สามารถปรึกษาปัญหาต่าง ๆ กับพ่อแม่ได้.....					
6	ข้าพเจ้าพอใจเมื่อพ่อแม่อยู่ใกล้ ๆ ขณะข้าพเจ้าทำการบ้าน.....					
7	ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจเมื่อพ่อแม่คอยควบคุมขณะข้าพเจ้าทำการบ้าน.....					
8	ข้าพเจ้ารู้สึกโกรธเมื่อพ่อแม่ดุด่าโดยไม่ถามเหตุผล.....					
9	ครอบครัวของข้าพเจ้าแบ่งหน้าที่ว่าสมาชิกคนใดควรรับผิดชอบเรื่องใด.....					
10	ข้าพเจ้าเชื่อฟังพ่อแม่.....					
11	ข้าพเจ้าทำความเคารพพ่อแม่ทั้งก่อนไปและกลับจากโรงเรียน.....					
12	ทุกคนในครอบครัวของข้าพเจ้าช่วยกันทำงานบ้าน.....					

ด้านต่าง ๆ ของแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว

รายละเอียดของแบบสอบถาม	ข้อที่
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว	1 – 4
ด้านความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา	5 - 8
ด้านการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว	9 – 12

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้แล้วพิจารณาว่าผู้ปกครองของนักเรียนคาดหวัง

ให้นักเรียนทำพฤติกรรมต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด ให้นักเรียนตอบโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่

สอดคล้องกับการรับรู้ของนักเรียนเพียงช่องเดียว

มากที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนรับรู้ว่าคุณปกครองคาดหวังนักเรียนมากที่สุด

มาก หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนรับรู้ว่าคุณปกครองคาดหวังนักเรียนมาก

ปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนรับรู้ว่าคุณปกครองคาดหวังนักเรียนปานกลาง

น้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนรับรู้ว่าคุณปกครองคาดหวังนักเรียนน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนรับรู้ว่าคุณปกครองคาดหวังนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	นักเรียนรับรู้ว่าคุณปกครองคาดหวังให้นักเรียน ทำพฤติกรรมต่อไปนี้มากน้อยในระดับใด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ข้าพเจ้ารับรู้ว่าคุณแม่ต้องการให้นักเรียนตั้งใจเรียน..					
2	ข้าพเจ้ารับรู้ว่าคุณแม่ต้องการให้นักเรียนขยันเรียน.					
3	ข้าพเจ้ารับรู้ว่าคุณแม่ต้องการให้นักเรียนอ่านหนังสือ ทบทวนบทเรียนทุกวัน					
4	ข้าพเจ้ารับรู้ว่าคุณแม่ต้องการให้นักเรียนทำการบ้าน.					
5	ข้าพเจ้ารับรู้ว่าคุณแม่ต้องการให้นักเรียนเรียนเก่ง ...					
6	ข้าพเจ้ารับรู้ว่าคุณแม่ต้องการให้นักเรียนสอบผ่าน ทุกวิชา					
7	ข้าพเจ้ารับรู้ว่าคุณแม่ต้องการให้นักเรียนได้เกรด เฉลี่ยสูง ๆ					
8	ข้าพเจ้ารับรู้ว่าคุณแม่ต้องการให้นักเรียนสอบให้ได้ เกรดเฉลี่ยสูงขึ้นกว่าเดิม					
9	ข้าพเจ้ารับรู้ว่าคุณแม่ต้องการให้นักเรียนเรียนต่อ.					
10	ข้าพเจ้ารับรู้ว่าคุณแม่ต้องการให้นักเรียนมีความรู้เพื่อ จะได้ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข					

ด้านต่าง ๆ ของแบบสอบถามการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง

รายละเอียดของแบบสอบถาม	ข้อที่
ด้านความคาดหวังเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียน	1 - 4
ด้านความคาดหวังเกี่ยวกับผลการเรียน	5 - 8
ด้านความคาดหวังเกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้เรียนไปใช้ให้เป็นประโยชน์	9 - 10

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วพิจารณาว่าข้อความแต่ละข้อตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนเพียงใด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนเพียงช่องเดียวดังนี้

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด
 จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมาก
 จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนน้อย
 จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนน้อยมาก
 ไม่จริงเลย หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	ไม่จริง เลย
1	ครูมีวิธีการสอนที่ทำให้การเรียนรู้ที่น่าสนใจ.....					
2	ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้.....					
3	ครูสอนโดยไม่สนใจว่านักเรียนจะเข้าใจหรือไม่.....					
4	ครูใช้สื่อประกอบการสอนได้อย่างเหมาะสม.....					
5	ครูให้ความสำคัญกับตนเองกับนักเรียนทุกคน.....					
6	ครูให้ความสนใจเฉพาะนักเรียนที่เรียนเก่ง.....					
7	เมื่อข้าพเจ้ามีปัญหาการเรียน ข้าพเจ้าปรึกษาครูได้.....					
8	ครูคุณทำให้ข้าพเจ้าไม่กล้าซักถามเมื่อไม่เข้าใจบทเรียน.....					
9	ข้าพเจ้าชอบเข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ					
10	ข้าพเจ้าสามารถเข้ากับเพื่อนได้ทุกคน.....					
11	ข้าพเจ้าร่วมปฏิบัติงานกลุ่มกับเพื่อนด้วยความเต็มใจ.....					
12	เพื่อน ๆ ในห้องต่างคนต่างอยู่ ไม่สนใจกันและกัน.....					
13	ขนาดของห้องเรียนเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน.....					
14	อากาศภายในห้องเรียนถ่ายเทดี.....					
15	ห้องเรียนของนักเรียนกับแคบ					
16	สภาพห้องเรียนไม่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย.....					

ด้านต่าง ๆ ของแบบสอบถามถึงแวดล้อมที่โรงเรียน

รายละเอียดของแบบสอบถาม	ข้อที่
ด้านวิธีการสอนของครู	1 – 4
ด้านสัมพันธภาพกับครู	5 - 8
ด้านสัมพันธภาพกับเพื่อน	9 – 12
ด้านสถานที่เรียน	13 – 16

ภาคผนวก ข
คุณภาพเครื่องมือ

ตาราง 14 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามความอดุสาหะในการเรียน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	7.200	17	4.464
2	2.037	18	6.426
3	3.219	19	4.361
4	6.124	20	7.290
5	9.714	21	4.017
6	4.303	22	5.834
7	4.133	23	4.562
8	4.438	24	4.927
9	8.583	25	2.535
10	3.403	26	2.546
11	7.325	27	4.913
12	5.196	28	5.949
13	11.878	29	3.984
14	8.055	30	3.264
15	5.876	31	4.431
16	3.352	32	3.671

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความอดุสาหะในการเรียน = 0.901

ตาราง 15 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	3.507	7	3.376
2	3.596	8	3.638
3	6.984	9	5.469
4	5.347	10	3.440
5	3.246	11	5.894
6	3.577	12	3.143

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียน = 0.736

ตาราง 16 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	6.743	7	4.915
2	6.204	8	3.563
3	6.423	9	9.119
4	2.425	10	10.778
5	4.577	11	6.892
6	4.742	12	10.045

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว = 0.756

ตาราง 17 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	4.243	6	6.678
2	3.000	7	14.546
3	5.661	8	5.460
4	4.575	9	5.527
5	6.295	10	5.431

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง = 0.878

ตาราง 18 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	4.808	9	2.031
2	4.256	10	4.147
3	5.765	11	11.179
4	3.203	12	3.270
5	4.867	13	4.921
6	6.172	14	3.519
7	3.695	15	5.381
8	3.039	16	5.431

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน = 0.792

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นางสุภาภรณ์ ศติดิลกธรรม
เกิดวันที่ 25 สิงหาคม	พุทธศักราช 2504
ที่อยู่ปัจจุบัน	23/2 หมู่ 2 ต.หนองแขง อ.หนองแขง จ.สระบุรี(036)399138
ภูมิลำเนา	5/13 ถนนเดิปศิริ อ.เมือง จ.อุทัยธานี (056) 511935
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ 2 ระดับ 6
	โรงเรียนอนุบาลหนองแขงสีลวุฒาจารย์ อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2523	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์
พ.ศ.2527	ศษ.บ. (สุขศึกษา - จิตวิทยา) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ.2542	กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความอดสาหะในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี

บทคัดย่อ
ของ
สุภาภรณ์ ศศิธิลภรรณ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
กุมภาพันธ์ 2543

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความอดสาเหในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ตัวแปรที่ศึกษา จำแนกเป็นตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่ เจตคติต่อการเรียน ตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่ บรรยากาศในครอบครัวและการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง และตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน ได้แก่ บรรยากาศในการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ปีการศึกษา 2542 จำนวน 1,115 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความอดสาเหในการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น ๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

ผลการศึกษาพบว่า

1. เจตคติต่อการเรียน (x_1) บรรยากาศในครอบครัว (x_5) สิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน (x_{13}) และการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง (x_9) มีความสัมพันธ์กับความอดสาเหในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในทางบวก และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.636, 0.614, 0.478 และ 0.367 ตามลำดับ

2. ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ได้ดีที่สุดคือ เจตคติต่อการเรียน ด้านการเห็นความสำคัญของการเรียน เจตคติต่อการเรียนด้านการเห็นประโยชน์ของการเรียน บรรยากาศในครอบครัวด้านความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว บรรยากาศในครอบครัวด้านการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว บรรยากาศในครอบครัวด้านความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา และตัวแปรด้านสถานที่เรียน ตามลำดับ ซึ่งตัวแปรทั้ง 6 ตัวแปรนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 54.00

3. สมการที่สามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่

3.1 สมการที่สามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้คะแนนดิบ

$$\begin{aligned} \text{ความอดสาเหในการเรียน} = & 0.507 + 0.252 \text{ การเห็นความสำคัญของการเรียน}(x_2) \\ & + 0.179 \text{ การเห็นประโยชน์ของการเรียน}(x_3) + 0.121 \\ & \text{ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว}(x_6) \\ & + 0.105 \text{ การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว}(x_8) \\ & + 0.063 \text{ ความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดู} \\ & \text{ของบิดามารดา}(x_7) + 0.057 \text{ สถานที่เรียน}(x_{17}) \end{aligned}$$

3.2 สมการที่สามารถพยากรณ์ความอดสาเหในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$\begin{aligned} \text{ความอดสาเหในการเรียน} = & 0.296 \text{ การเห็นความสำคัญของการเรียน } (x_2) + 0.201 \\ & \text{การเห็นประโยชน์ของการเรียน } (x_3) + 0.174 \\ & \text{ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว } (x_6) + 0.154 \\ & \text{การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว } (x_8) + 0.100 \\ & \text{ความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดา} \\ & \text{มารดา } (x_7) + 0.086 \text{ สถานที่เรียน } (x_{17}) \end{aligned}$$

VARIABLES RELATED TO INDUSTRY IN STUDYING OF PRATHOM
SUKSA VI STUDENTS UNDER THE OFFICE OF SARABURI
PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION

AN ABSTRACT
BY
SUPAPHORN SASRIDILOKETHAM

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education Degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University
February 2000

The purpose of this research was to investigate variables related to industry in studying of Prathom Suksa VI students under the office of Saraburi Provincial Primary Education. The variables of this study were personal variables : study attitudes, family atmosphere, perceived parent's expectation, and classroom environment : classroom atmosphere. The subjects of 1,115 Prathom Suksa VI studying under the office of Saraburi Provincial Primary Education in the academic year 1999 were drawn by stratified random sampling from the population. The research instrument was the variables related to industry in studying questionnaire. The data were analyzed by Pearson product moment correlation and the multiple regression analysis.

The results of the study were as follows :

1. The relationships between the Prathom Suksa VI students' industry in studying and the following variables, i.e., the study attitudes, the family atmosphere, the classroom environment and perceived parent's expectation were 0.636, 0.614, 0.478 and 0.367 respectively and significant at .01 level.

2. Variables Significantly predicted the students' industry in studying were as follows:

The attitudes toward the importance of studying, the usefulness of studying, the family members relationships, the family rules, the family members temperament toward parenting styles, and school locations significantly predicted the Prathom Suksa VI students' industry in studying in the first, second, third, fourth, fifth and sixth at .01 level, with 54.00% of the variability in industry in studying predictable from the stated variables.

3. Results indicated that the following equations proved to be statistically significant predictors of the students' industry in studying at .01 level, i.e.,

The following equations proved to be statistically significant predictors of Prathom Suka VI students' industry in studying at .01 level were as follows:

- 3.1 In term of raw scores

$$\begin{aligned} \text{Industry in studying} = & 0.507 + 0.252 \text{ the importance of studying}(x_2) \\ & + 0.179 \text{ the usefulness of studying } (x_3) + 0.121 \\ & \text{the family members relationships } (x_6) + 0.105 \text{ the family} \\ & \text{rules}(x_8) + 0.063 \text{ the family member temperament} \\ & \text{toward parenting styles } (x_7) + 0.057 \text{ school locations } (x_{17}) \end{aligned}$$

3.2 In term of Standard scores

Industry in studying = 0.296 the importance of studying (x_2) + 0.201
the usefulness of studying (x_3) + 0.174 the family members
relationships (x_6) + 0.154 the family rules (x_8) + 0.100
the family member temperament toward parenting styles(x_7)
+ 0.086 school locations (x_{17})